

12.220/72

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

P. HOWARD

7

AZ ELVESZETT CIRKÁLÓ

FORDITOTTA
REJTŐ JENŐ

Kallós Ferenc

NOVA IRODALMI INTÉZET

A NOVA kalandos regényei

Szerkeszti: *Tábori Kornél.*

P. HOWARD-tól
kiadásunkban megjelentek:

A POKOL ZSOLDOSAI
MENNI VAGY MEGHALNI...
A FEHÉR FOLT.

Egyedül jogosított magyar fordítása megjelent a
NOVA IRODALMI INTÉZET
kiadásában. (Budapest, VI., Andrássy út 32.)

1938.

Radó István, Budapest, VI., Hajós ucca 25.

ELSŐ FEJEZET

Nézeteltérés egy pyrreúsi csapszékben. A kocsmáros megmenti a whiskyt, de nem csináltatja meg az ablakot.

1.

Ez volt a legfurcsább fiatalember akit valaha láttak. És ahhoz képest, hogy a nyakát éppen a Krokodil tartotta a kezében elég nyugodtan viselkedett. Bár lehet az is, hogy megfulladt már, ezért tűrte olyan mozdulatlanul és lehúnyt szemmel pillanatnyilag kényelmetlen állapotát a Krokodil roppant tenyerei közé ékelte nyakával. A Hóhérok asztaltársaságával szemben, (e társaság pénztárosa volt a Krokodil) látszólag közömbösen, de mégis bizonyos várakozással állt a három Gyóntató. Elnevezésüket két francia haditengerész eltűnésének köszönhetik.

A két tengerész e háromtagú társaság által lopott holmikat rendszeresen továbbította a Maréchal Joffre cirkálón, mondanom sem kell, hogy a felettesek tudta nélkül és egy alkalommal egész egyszerűen elhajóztak az árú ellenértékével együtt. Hajójuk ugyanis hosszabb időre az indiai vizekre ment. Egy év múlva gyanútlanul visszatértek, bízva az emberi feledékenységben.

A három csempész azonban nem bizonyult szöközöttnek és így e könnyelmű matrózoknak nyoma veszett. Mondják, hogy előzőleg a károsultak rábeszéltek a matrózokat, hogy nyilatkozzanak a magukkalhozott csempészarú rejtekhelyéről. Ugyanis a két matróz nemcsak vitt, hanem hozott is csempészarút. Azt is mondják, hogy miközben a lelkükre beszéltek, az egyik matróz meghalt. A másik végül is gyónt és a három csempész kára megtérült egy csónak mélyén elhelyezett nagy mennyiségű kábítószer révén. Azóta hívják őket „Gyóntatóknak“.

A „Hóhérok“ nevű asztaltársaság állástalan matrózok számára fejtette ki karitatív működését, ami annyiban nem volt teljesen önzetlen, hogy az egyesület tagjai képezték a segélyre szoruló állástalan matrózok zömét. Az asztaltársaság alapjábanvéve önsegélyző egyesület volt a szónak abban a szoros értelmében, hogy önmagukon segítettek, tekintet nélkül a célra vezető eszközökre legyen az feszítővas, vagy kés.

A helyzet tehát ez volt: a Hóhérok asztaltársasága a kocsmá bejáratfelőli részén állt. Krokodil nevű pénztárosuk körül, aki egy emberi nyakat tartott kezeiben, azzal a szándékkal, hogy az említett nyak tulajdonosát, huzamosabb szorítás révén, fulladás következtében beállott halállal ölje meg. Szemben velük látszólag közömbösen, de bizonyos fokig várakozó, állásponton foglalták el pozíciójukat a Gyóntatók, élükön Rozsdással, aki dohányzott. A másik Gyóntatót „Főorvos Urnak“ hívták, mert egy barátját aki osztozkodás közben hülyének tette magát, olyan türelemmel verte órákon át, míg az illető háromhetes kórházi ápolás után ép elmével tért vissza a kültelki társaságba és hogy a gyógy mód megisméltetését elkerülje, eleget tett a Főorvos Ur jogos igényeinek. A harmadik Gyóntató, tisztességes nevén Bunkó, kissé jobbra a Főorvostól megvakarta a vállát, de csak azért, hogy kitapintsa a kabátja alatt négyszeresen összecsavart drótkötelet, amelynek végén jókora vasdarab volt. Erről a különleges verekedési szerszámjáról nevezték el Bunkónak.

— Hé Krokodil! Mit akartok attól a kölyöktől? Ugy láttam, hogy a mi asztalunkhoz szándékozott ülni, — kérdezte álmos hangon Rozsdás. A Krokodil kissé kiengedte a fiatalember nyakát, mert nem szeretett társalgás közben gyilkolni.

— Régen keresünk már egy spiclit, aki min-

dent beköp. És azt hiszem, ez az itt, akit éppen megfojtok.

— Nézd Krokodil, elismerem, hogy mindenkinek tiszteletreméltó magánügye, hogy kit fojt meg és kit nem. De ez a fiú a mi asztalunkhoz akart ülni, mikor nyakonsípted. Először mondja meg amit esetleg nekünk üzentek általa és aztán, ha igazán azt hiszed, hogy rendörkém, öld meg békességben.

— Tudod mit! Előbb megölöm aztán beszélj vele.

— Helytelen álláspont, — vetette közbe a Bunkó. — Nem hiszem, hogy a magunkévá tesszük.

— Én sem, — mondta a Főorvos és elővett egy körülbelül negyven centiméter hosszúságú kést.

— Cívakodni akartok? — kérdezte megbántva az egyik Hóhér.

— A Kölyköt engedjétek el, — felelte valamivel határozottabban, de békésen Rozsdás és közeledett egy lépést. A fiatalember, nyakával a nagy marokban ijedten pislogott jobbra-balra, de szólni nem mert vagy nem tudott. Arca zöld volt a rémülettől. A Krokodil, hogy véget vessen az egésznek, nagyot rántott az áldozatán és elkezdte rázni. Közben eltávolódott cimboráitól az ivó közepe felé. Rozsdás kezében, az ördög tudja honnan, egy bikacsök jelent meg és ugyan-

ez a bikacsök a következő másodpercben a Krokodil tarkóján csattant, hogy ez mint valami letaglózott barom zuhant fejfel a söntéspolcnak, valószínűleg törött nyakcsigolyával. Két üveg valódi skót whiskyt a kocsmáros nyomban a hóna alá vett és elsietett a belső szobába. Ez az ital nagyon drága volt. A Főorvos Ur egy rántással hátrálódította a megszabadult fiút.

Néhány másodpercenyi súlyos szünet következett. Az afférnál csupa nyugodt ember volt jelen.

A Gyontatók útját elvágták. A bejárat felé álltak a Hóhérok. Ezek öten voltak, közöttük a Szigonyos, aki könnyedén meghajlította a félcollos vasrúdat. A söntéspolc mellett mozdulatlanul feküdt a Krokodil, nem lehetett tudni él-e még. A polc mögött ismét feltűnt a kocsmáros, akinek eszébe jutott, hogy a brandy-ért is nagy kár, mert mostanában nehéz hozzájutni, tehát ezt is bevitte magával a szobába és bezárta az ajtót.

A Bunkó kezében megjelent a rövid sodronykötél, amelynek a végén egy vas nehezék volt. Rozsdás jól tudta, hogy túlerővel állnak szemben, tehát ha lehet menekülni kell. Az ötagú csoport fenyegetően lassan megindult feléjük. Gyorsan odasúgta a Főorvosnak: „te a lámpát . . .” És nem is várt választ, mert jól tudta, hogy megértették, felkapott egy asztalt és bele-

vágta a közeledő csoportba. Ezek egy pillanatra szétrebbentek és a Főorvos egy székkal máris leverte a lámpát.

A sötétség jóformán még be sem állt, mikor Rozsdás balkezevel felragadott egy széket és jobbjával a rémült fiatalembert. Előbb a széket vágta bele az uccai kirakatba, az ablak csörömpölve tört szét, nyomban utána dobta a fiút, aki a széthulló üvegcserepek között sértetlenül bukott ki az uccára és ugyanezen az úton ugrott ki ő is. A fiú keskeny árnya szolgálatkészen lapult melléje.

— Fuss, ahogy tudsz! — kiáltotta Rozsdás és rohant, miközben valakit leütött a bikacsöckel, éppen mikor feléje szúrt.

Ha a Bunkó és a Főorvos társuk után akartak volna menekülni, végük van, mert hátukba kapják a késeket. Ők az egyetlen helyes stratégia szerint a szemberohanó Hóhérok közé vetették magukat, akik a váratlan összeütközéstől hirtelen szétperdültek. Bunkó máris átvetette magát a söntéspolcon, a Főorvos Ur felugrott a polc tetejére és vadul bombázni kezdte támadóit az üvegekkel. Az egyik ötliteres üveg a Szigonyos fejével együtt tört szét. Erre meghátráltak kissé a támadók. A kocsmáros ágya alatt idegesen cigarettára gyújtott, megpróbálta a kárt felbecsülni a csörömpölés alapján és elhatározta, hogy az uccai ablakot nem csináltatja többé meg.

... A pillanatnyi szünetet kihasználva Bunkó és a Főorvos felborították a likőrökkel megakasztott állványt, hogy elzárja az üldözők útját, azután egy lendülettel kitörték a vendéglő szobájába vezető ajtót, onnan az ablakon át az utcára értek. A sarkon még látták Rozsdást befordulni a fiúval. Egy sötét tárgy röpült utánuk, néhány milliméterrel eltévesztette a fejüket és csörömpölve a kövezetre zuhant. Azután rohantak. Az irányt már tudták, ugyanis régen megállapodtak mind a hárman abban, hogy komolyabb nézeteltérés után törzskávéházukban találkoznak.

A kávéház a száraz dokk közelében volt, közönsége a környék ismertebb személyiségeiből állt és neon betűkkel egy szép cégtábla függött az ajtón:

Kávéház és étterem

„A NÉGY DÖGLÖTT
PATKÁNYHOZ“

AZ URI KÖZÖNSÉG TANCOL!

— Ezekután sürgősen el kell tűnnünk Pyrreusból — jelentette ki Rozsdás, miután mindannyian együtt ültek.

A fiatalember rémulten nézte három marcona barátját, a „Négy Döglöttpatkányhoz“ címzett étterem és kávéházban, ahol az úri közönség táncol. („Dining room, man spricht deutsch“.)

A táncoló úri közönség nagyrésze munkánélküli díjbirkózókból és szórakozni vágjó csarnoki árusokból, valamint a társaságukat képező vegyes fajtájú (néger, maláj, fehér) hölgyek csoportjából állott. A hölgyek igen kivágott és feltűnően rövid ruhában voltak, valamennyien nagyon részegek.

— Én is azt hiszem, hogy okos lesz ha eliszkolunk innen, — mondta a Főorvos Ur. — A Hóhérok sokan vannak. Nem is tudom, hogy miért vitatkoztunk olyan hevesen ezért a nyeszlett fiúért.

— Kérem én őszintén köszönöm . . . — hebegte hálásan és még mindig remegő hangon a fiatalember, de Rozsdás jóindulatúan legyintett:

— Ugyan hagyd! Nem vagyunk tánciskolában. Nekem már régi gusztusom volt odaszózni egyet ennek a baromnak. Különben is elég már Pyrreusból. Fel hát! Menjünk a vidám Észak-

afrikába! Hallihó! Gyerünk a festői Port Said-ba! Téged pedig ezentúl Kölyöknek nevezünk, mert úgy nézel ki, mint aki most szökött meg a rövid nadrágból.

Ezzel a fiatalember végérvényesen a „Kölyök“ lett. Így történt itt a keresztelés. Nem lehet az embereket azzal a kényelmetlen kérdéssel zaklatni, hogy mondják meg a nevüket. Inkább adnak új nevet, amit a másik kikötőben egyszerűen ledobhat. Az igazi nevét jóformán senkinek sem tudják. Ha valaki jól szurkál, azt elnevezik „Bicskának“ és akinek csunya a bőre, az természetesen „Ragyás“ néven lesz közismert. Egy szélesvállú, tömzsi apacsot Bivalynak hívtak. Midőn egy késszúrás következtében soronkívül elhunyt, semmiféle módon nem lehetett kideríteni az igazi nevét. A fejfáján az állt, hogy ismeretlen. A szeretője idővel mégis összegyűjtött egy sírkőre valót és most egy szép gránitlap fekszik az apacs sírján ezzel a felirattal:

ITT NYUGSZIK A BIVALY

ÉLT K. B. 40 ÉVET

— Most mondd meg Kölyök, — kérdezte a Bunkó, — hogy miért kerestél minket?

— Mert azt mondták . . . hogy a Rozsdás . . . a Rozsdás úr . . . megszökött a légióból.

— Ugy? — jegyezte meg a Rozsdás. — Lehet valami a dologban. De miért pirongatott úgy meg a Krokodil?

— Mert . . . mert a fivéremet keresem . . . aki eltűnt . . .

— Ez fiam érthetően idegesíti itt az embereket, — bólogatott a Rozsdás. — Ugyanis itt alig van valaki, akinek ne lenne a számláján néhány eltűnt úr. Ilyesmi megesik a kikötőben. Valaki eltűnik. Itt járt és kész. Illetlen dolog firtatni, hogy hova lett. Mi a foglalkozásod?

— Lakatos vagyok . . .

— Ne hazudozz fiam, — szólt rá Rozsdás szemrehányóan. Szeme elé tartotta a Kölyöknek, kis piszkos kezét. — Azt akarod mondani erre a kézre, hogy valaha is fizikai munkát végzett?

A fiú hallgatott.

— Hát nézdd öcsém, — mondta Rozsdás, — miután hazudozol itt nekünk, levesszük rólad a kezünket. Csak azt sajnálom, hogy a Krokodilét is levettük. Isten álgyon . . .

— Köszönöm . . . — mondta a fiú, aztán felkelt és eloldalgott. Néhány másodpercig csendesen ült a három barát.

— Hm . . . — mondta Bunkó, — szerencsétlen egy figura. De van benne valami, hogy meg kell sajnálni.

— Szerintem, — meditált Rozsdás, — az if-

júnak valami pereputtyát erre mifelénk elintézték. Most járkál itt, hogy hátha megtalálja. Valami úriember lehet. Én is az voltam valamikor. Mit röhögsz?! Azt hiszed minden ember nyitott bicskával jön a világra?

Rozsdás fizetett.

— Hová megyünk innen, — kérdezte Bunkó.

— Jó lenne Port-Said.

— Nagyszerű, — mondta Rozsdás közömbösen és felállt. — Hát szervusztok. Hajnalban beszélünk a Nagy Főnökkel azután megyünk Port Saidba. Hallihó!

És ment. Furcsa alak volt ez a Rozsdás. (Vörös haja miatt nevezték el Rozsdásnak.) Nem nagyon és nem feltűnően, de kifejezetten vörös volt. És egy egész kicsit szeplős. Mindez azonban jól állt neki. Arányos, karcsú alakján nem látszott meg, hogy néhány igen jelentős kikötő leghirhedtebb verekedője. Az arca gyerekes volt és jóformán állandóan vigyorgott.

Alig lépett ki a „Négy Döglött Patkány“ nevű vendéglőből, (az úri közönség táncol) midőn szemközt egy sikátor bejárata felett pislákoló gázlámpa alatt megpillantotta a sovány fiút. A Kölyök egy bátortalan lépést tett. Rozsdás nagylelkűen intett:

— Na gyere ide, te marha.

A fiú gyorsan melléje sietett és szótlanul kísért. Nem is tudta, miért, de nagy-nagy nyugalmat érzett a szeplős, gyerekarcú, vidám csavargó mellett.

— Hát mit akarsz, mi? — kérdezte bátorítóan. — Szívesen segítek rajtad, ha tudok. Vagy nem engem vártál?

— De . . . Nem akartam a többiek előtt is beszélni. Magának őszintén elmondok mindent.

— Akkor csak rajta, kezd el. Cigarettdát nem akarsz?

— Köszönöm . . . — Rágyújtott. — Hát most ha akarja elmondok magának mindent Rozsdás úr. — Mentek.

— Hagyjuk ezt a finomkodást. Mondd csak nekem, hogy: „te Rozsdás.“

— Hát kérlek alássan te Rozsdás . . . — kezdte bátortalanul, — én úgy érzem, hogy megbízhatom benned. Meg kell bíznom benned. Az az ember, aki eltűnt és keresem, a fivérem. Két év előtt még vezérkari kapitány volt az angol hadseregben. Évekig dolgozott egy találmányán, valami nagyfontosságú technikai újítás volt. Azt hiszem, hogy egy elektromos leadó volt a lényege, amelynek segítségével víz alatti aknákat lehetett felrobbantani nagy távolságról. Fivérem senkinek sem szólt erről a találmányáról, csak az asszisztense tudott róla és sajnos egy nő,

akit szeretett, akiben vakon bízott. Ez okozta a vesztét. Egy napon ugyanis mikor fivérem befejezte a munkáját és jelenteni akarta az illetékeseknek, hogy megtekinthető a modellje, értesült róla, hogy hasonló találmányt jelentett be egy tisztjárja. Nem tudom ennek a tisztnek a nevét. Katonai találmányok ügyében nagyon titokzatos minden eljárás. Fivérem összeszedte rajzait, hogy igazolja az elsőbbségét. A rajzai azonban hiányosaknak bizonyultak. Valaki néhány fontosabb tervet ellopott. Ugyanez a valaki adta bizonyára át a többi rajzról készült másolatot annak a másik tisztnek. Tom, ugyanis a fivéremet Leven Tamásnak hívják, mostmár tudta, hogy a tettes csak a menyasszonya lehet, csak neki Helén Aldingtonnak volt szabad bejárása a fivéremhez, ő tartózkodott órákig a lakásban, ha a fivérem távol volt. Azonnal Helénhez sietett. Izgatott jelenet játszódott le közöttük. Tamás valószínűleg a két rajzot követelte, amelyek egy nap előtt tűntek el. A portás látta, hogy a fivérem kalap nélkül, idegesen rohan el. Fél óra múlva az egyik lakáj bement Helena Aldingtonhoz. A nő már halott volt, agyonszúrták, egy pírívágó késsel. Ott találták Tom kalapját. Az íróasztalon ott feküdt fivérem revolvere. Tudták, hogy milyen állapotban jött el a menyasszonyához, egy cseléd hangos szóváltást is hallott, szóval kétségtelen volt a bűnössége. Nyomban le is tartóztatták volna ha a lakásán van, de

nem ment haza. Egy barátjánál ült kétségbeesetten, Finley kapitánynál. Az esti lapokban már benne volt a gyilkosság és ez a kapitány, aki nem hitt fivérem bűnösségében, segítségére volt, hogy egy Görögországba induló katonai repülőgépre feljusson álnéven. A hadbíróság távollétében tartotta meg a tárgyalást, megfosztották a rangjától kitaszították a hadseregből és halálra ítélték. Fivérem innen Pyreusból írt utoljára, több mint másfél éve. Ebben a levelében említette, hogy valószínűleg beáll a légióba. Szegény anyám belehalt a csapásba. Egyedül maradtam. Egy hajózási vállalatnál dolgoztam, mint tisztviselő . . .

— Na látod, hogy nem vagy lakatos, — dünnyögte Rozsdás.

— Két hónap előtt egy igen előkelő úr hivatott magához. Nyugalmazott táborszernagy és úgy tudom a legnagyobb angol hadianyaggyár vezetője. Kérdezte, hogy hagyott-e a fivérem rajzokat otthon? Megmondtam, hogy egyetlen rajzát sem találtuk meg, vagy elpusztította vagy magával vitte őket. A táborszernagy ekkor elmondta, hogy a találmány, amelyhez hasonlót a fivérem is bejelentett, nem sikerült. A feltaláló tiszt, aki igen derék ember és akit a fivérem igazságtalanul vádolt meg, valahol tévedett. Szóval a bemutató nem sikerült és hiába foglalkoztak a tökéletesítéssel. A táborszernagy azt mondta, hogy ez a találmány hihetetlenül

fontos. És lehetséges, hogy a fivérem elképzelése helyes volt. „Tom Leven ugyan igazságtalanul vádolta meg egy felettesét, mert ez véletlenül hasonló találmányon dolgozott, azután megölte a szeretőjét, mindez azonban nem zárja ki azt, hogy segítségünkre legyen ennél az igen fontos találmánynál“, — mondta a táborszernagy. — „Lehet, hogy az ő megoldása volt a helyes. Ha Tom Leven eladta már egy másik nagyhatalomnak a találmányt, érdekünkben áll, hogy mi is megszerezzük tőle. Ha nem adta el, akkor még fontosabb, hogy mi szerezzük meg elsőnek. Tom Leven bűnügyéhez semmi közöm. Találmányáért viszont, ha jó, ötvenezer fontot ajánlok fel. Az összegről láthatja, hogy milyen fontosságot tulajdonítunk ennek a találmánynak. Külön becsületszavamat adom és erről írásbeli ígéretet is kap, hogy Tom Leven ellen, amíg a találmány ügyében tartózkodik Angliában, az eljárást felfüggesztik. Ha bemutatja a találmányt és sikerül, akkor ötvenezer fontért megvesszük, ha nem sikerült, akkor is újra külföldre mehet bántatlanul. Nem teszek fel önnek kérdéseket, mondta a táborszernagy, de lehetségesnek tartom, hogy tud valamit Tom Leven tartózkodási helyéről. Azt hiszem ez a mesebeli összeg megérdemli, hogy felkeresse fivérét. Talán okosabb ha személyesen próbálja meg rávenni, hogy rekonstruálja a találmányát számunkra, az esetben, ha a rajzokat már megsemmisítette. Tu-

dom, hogy maga szegény, ezért ötszáz fontot kiutalok a maga számára, hogyha kell Délamerikába, vagy Ausztráliába is elmehessen Tom Leven után.“

Rozsdás sokáig hallgatott.

— Az semmi esetre sem helyes, — mondta végül, — ha valaki megöli a nőjét. Verje meg és kész. De ezek a feltalálók mind ilyenek. Rögtön azt hiszik, hogy másnak nem juthat az eszébe ugyanaz. Szóval megkaptad az írást, amely szabad utat ad fivérednek, ki és be Angliából, amíg a találmány ügyében jár?

— Itt van nálam, — mondta a Kölyök és megmutatta a hivatalos menlevelet.

— Hm . . . ez elég érdekes . . .

— Kedves Rozsdás . . . magában . . . bened van az utolsó reményem. Meg kell találni a fivéremet. Szegény talán valahol szenved, pedig boldog és gazdag ember lehet, ha átadja a találmányát Angliának.

— Hogy jutottam éppen én az eszedbe?

— Valaki azt mondta, hogy a légióban voltál.

— Ott voltam fiam. Egyike vagyok azoknak a ritka embereknek, akiknek sikerült megszökni onnan. Ha a fivéred is ott van, akkor nyugodtan visszafordulhatsz Londonba. Mert se pénzzel, se ravaszsággal, se imádkozással onnan

nem engedik ki öt évnél előbb. És az ember nincsen vasból, nehéz azt az öt évet megélni.

— Legalább ha megtudhatnám . . . biztosan hogy ott van-e egyáltalán a légióban..?

— Ezt esetleg megtudhatom. Menjünk a Faraóhoz. Az tudja az ilyesmit.

Elindultak a Faraóhoz. Nem lehet tudni, hogy miért hívták Faraónak. Piszkos, karvalyorrú, kopasz ember volt. Egy deszkabódében lakott a kikötőben, amely fölött francia címer volt és ez állt egy táblán:

<p>OFFICE FRANCAIS RENSEIGNEMENTS POUR VOYAGES</p>
--

A felírás körülbelül azt jelentette, hogy a bódé tulajdonképpen francia utazási iroda, ahol felvilágosítással szolgálnak. Az „iroda“ berendezése egy bördíványból és egy pálinkásüvegből állt. A helyiségben csak a Faraó tartózkodott és néhányezer légy. A látogatók beléptek.

— Jónapot.

— Ajtót! — ordította a Faraó.

— Kuss, — felelte szemrehányóan Rozsdás.
 — Arról van szó, hogy kereshetsz öt drachmát.

— Nem érdekel. Megmondtam neked a multkor, hogy felhagytam a csempészéssel. Francia állami tisztviselővel állsz szemben.

— Nem kell csempészned. Ez a fiatalember, akit ne nézzél le, sovány külseje miatt, miután ma jött ki a fegyházból, ahol két évet ült, mert leszúrt egy fregattkapitányt, szeretne megtudni valamit a fivéről.

A francia állam tisztviselője valamivel több respektussal nézett a fiúra, fel is ült fektéből:

— Ne vegye rossznéven, — fordult a Kölyökhöz udvariasan, — nincs okom kételkedni önben, de kétéves fegyházbüntetése még nem garancia arra, hogy valóban ki is fizeti majd az öt drachmámat.

— Kérem én előre odaadom — mondta a Kölyök gyorsan és fizetett.

— Hát miről van szó, — kérdezte a Faraó és kése hegyével a fogát kezdte piszkálni.

— Egy Tom Leven nevű angol ember állt be tavaly itt a francia légióba. Erről szeretnék valamit tudni.

— Majd utána nézünk kérem az irattárban.
 — Letérdelt a földre, azután két keze és a feje eltűnt a kerevet alatt. Ott volt az irattár. A Faraó valamikor öt évet szolgált ki a légióban és miután leszerelt, felkínálták neki ezt az állást a

pyrreusi kikötőben. Ha valaki jelentkezett a francia követségen azzal, hogy légionista akar lenni, közölték vele, hogy Görögország területén a franciáknak toborozni nincs joguk, de ha tesszik kaphat egy utalványt, amellyel Dzsibutiba utazhat a légióhoz és a gőzös indulásáig gondoskodik róla egy francia állami tisztviselő, aki szegény átutazókat istápol. Ez volt a Faraó. Lapozgatott a könyvben.

— Tom Leven, Tom Leven . . . Megvan! — És mutatta. — Tessék! „Tom Leven, harminchat éves, Dzsibutiba indult a Constanza nevű gőzösről, két év előtt, február 9-én.“

3.

A Kölyök nem tudott szólni. Rozsdás tüdőre nézte a padlót.

— De hogy lásdd, milyen barátod vagyok Rozsdás, minden ráfizetés nélkül még valamit biztosan állíthatok neked erről a Tom Levenről, hogy könnyen megtalálod, ha lopott valamit tőletek. Egy Lacroix nevű belgával együtt szállt hajóra. És ez a Lacroix két hónap múlva írt nekem, hogy intézzek el valamit a szeretőjénél, akinél néhány holmiját hagyta. Ebben a levelében Lacroix megírta, hogy mind a kettőjüket három hét alatt kiképezték Dzsibutiban és onnan Saigonba kerültek, az indokinai első századhoz, te-

hát ez az ember, aki lopott töletek, szintén Saigonban van. És most hagyjatok aludni . . . Ajtót! — kiabálta még utánuk, mikor ott-hagyták.

M Á S O D I K F E J E Z E T,

Esik az eső. Rozsdás ismét leveszi kezét a Kölyökről. Felkeresi a Nagy Főnököt. Megveri. Azután átalakulnak részvénytársasággá és Pizskos Fred ügyvezető igazgató lesz.

1.

Már derengett. A rosszágú kikötői sikátorokat lucskossá tette az eső. Szótlanul bandukoltak egymás mellett.

— Nézd Kölyök, — mondta végül Rozsdás, — legokosabb, ha hazamész. Ha egyszer Indokinában van a bátyád, akkor az annyi, mintha nem is lenne a világon.

— És... milyen messze van ide Indokina?

— Már Indokinát gondolod? Jó gyors hajóval négy-öt hétig eltart. De beutazási engedély kell.

— Én utána megyek a bátyámnak!

— Meg akarsz halni?

— Lehet, hogy belehalok. Akkor is utána-megyek.

— Hát ilyen marhát még nem láttam! Én végleg leveszem rólad a kezemet. Tőlem mehatsz ahova akarsz! Hajót találsz itt Pyrreusban eleget.

— És . . . és azt hiszed, nem engednek majd partraszállni? — kérdezte kis idő múlva Leven, — beutazási engedély nélkül? . . .

Rozsdás először nem felelt. Szidta magában a fiut, mint a bokrot. Végül ráfordult:

— Elmegyünk a Nagy Főnökhöz. Ő segítségedre lesz esetleg ebben az ügyben. Engem nem érdekel. Jöhetsz velem, mert én is éppen öhozá megyek. Valószínűleg a Főorvos meg Bunkó is hozzáfordulnak.

— És ilyenkor otthon van?

— Éjjel három órakor kezdi az irodai órákat. Ugy látom már a hivatalában van.

Egy jókora szemétesládára mutatott, amelyben valaki olyan módon ült, hogy a félignyitott tetőt a fejével támasztotta fel és így védve volt az eső ellen. A szemétláda jobboldalán, a tető oltalmában egy zacskóban gyertya égett. A Nagy Főnöknek fekete, széleskarimájú kalapja volt, hosszú, ősz fürtök lógtak ki alóla, ráncos, napbaránított arcán a halántékától a bal szája szegletéig hatalmas forradás húzódott. Egyszerű drótesipető volt az orrán és méltóságteljes arccal nézett jobbra-balra, mint valami bagoly. Hivatala na-

gyon praktikus volt, mert nemkívánatos látogató közeledésére, egyszerűen lehajtotta a fejét, miáltal a láda teteje visszaesett és mint valami kopantó nyomban eloltotta a gyertyát is. Az öregúr egy kerti széken ülve egész jól elfért a ládában. Rozsdást úgy látszik, régen ismerhette, mert mikor meglátta, bólogatott és köpött.

A Nagyfőnök igen fontos személyiség volt a kikötőben. Mint orgazda kezdte működését, de egy zseniális ötlet révén sikerült egész ujszerű és jövedelmező iparágat létesítenie. A kikötő tolvajai és rablógyilkosai, akik állandó ügyfelei közé tartoztak, ősi szokás szerint, készpénzen, aranyon vagy más értéktárgyon kívül, a tett elkövetése után nyomban megsemmisítettek mindent. Erszényt, írást, fényképet, szóval a kifosztott egyén értéktelen tárgyait, amelyek nyomravezethették a rendőrséget, eldobták. A Nagy Főnök, ennek már lehet húsz éve, kijelentette üzletfeleinek, hogy minden írást, igazolványt hajlandó jó pénzért megvásárolni. Különféle tettesek ennek örültek. Viszont évek során a Nagy Főnök, akit különben Morbitzernak hívtak és annak idején Csaszlauban született, megszámálhatatlan sokaságú okmányra tett szert. Ha azután valakinek sürgős volt elhagyni Pyreust és útlevélre, vizumra, vagy új személyazonossági iratokra volt szüksége, bizalommal kereszte fel Morbitzert. Bizony megesett, hogy valaki ötven drachmáért vásárolt meg olyan iga-

zolványt, amit két hét előtt ő adott el nyolc drachmáért Morbitzernek.

— Jó estét, — köszöntötte Rozsdás.

— Ez nem fontos. Mit akarnak? — felelte a Nagy Főnök.

— Ez a kölyök Indokínába szeretne menni. Én is elutaznék valamerre.

— Legfőbb ideje, — helyeselte az öreg, — hogy megszabaduljon ez a kikötő a gyanus elemektől. Indokínába bevándorlás is kell. Ez megdrágítja.

— Nézze Főnök, nekem ne hencegjen. Kell egy igazolvány Indokínába bevándorlással, ha lehet, letelepedéssel. Mit kér?

— Ez attól függ. Van egy igazolványom beutazás, letelepedés, friss, egyhónapos papír, megboldogult tulajdonosa dán belgyógyász volt, egyetemi magántanár, aki mint az álomkór hírneves gyógyítója kapott beutazást. Van egy angol petróleumkutató, kéthavi tartózkodás, szabad kutatási engedély, Deterding ajánlólevelével.

Rozsdás hosszan elgondolkozott, azután maga sem tudta, hogy történt, egyszerszak rászólt a Nagy Főnökre:

— Hogy az a két igazolvány? Én is megyek! Az Istenit! Eredj innen... — ezt a Kölyöknek mondta, aki örömeiben két kézzel ragadta meg Rozsdás karját.

— A két igazolvány százhusz drachma, de nem szívesen adom.

— Ötven!

Ezekután heves vita indult meg. Közben Rozsdás többször odaütötte a Nagy Főnök fejét a láda tetejéhez. Végül megegyeztek nyolcvan drachmában, amelyet reggel a kikötői csarnok bejáratánál vesz át az irások ellenében Morbitzer. Még vita közben érkezett újabb három ügyfél, a Pizskos Fred, a Főorvos Ur és Bunkó társaságában. A Pizskos Fred hatvan év körül járhatott, hosszú szakálla volt és feketeszegélyű saskarmai állandóan ebben a pizskos kávészínű, gondozatlan szakállban babráltak. Valamikor fregattkapitány volt az angol haditengerésznél, de egy alkalommal néhány gyilkosságot követett el és ott kellett hagynia szolgálatát. Most már jó néhány éve egy ócska kis gőzösön muni-ciót csempészett Kinába és visszafelé kábítószereket hozott Görögországba.

— Nézd, a Rozsdás!

— Hallo, Pizskos Fred! Mi készül?

— Hallom, hogy összeszólalkoztatok egy társasággal ma este — mondta Fred. — Megállapodtam a fiúkkal, hogy velem jönnek egy kis rakománnyal Shanghaiba. Csak előbb rendes hajósigazolványt kell itt kapniok a Nagy-Főnöktől, mert link dolgot nem csinálok. Jössz te is?

— Nekem más dolgom van. Megyek csecsemőt dajkálni Indokínába.

— Akinek itt nincs dolga, az ne állja el a bejáratot! — szólt a Nagy Főnök. — Gyerünk

Fred, ha akarsz valamit. Ez nem vendéglő, hanem hivatal.

— Te Indokínába mész? — jegyezte meg csodálkozva a Bunkó. — Erről nem is szóltál nekünk.

— Magam sem tudtam. Várjatok csak . . . ! — kiáltott hirtelen Rozsdás. — Nagyszerű ötletem van! Idehallgass Fred és maga is figyeljen ide Főnök: akarnak fejenként ötezer fontot keresni?

— Attól függ, hogyan? Illetve attól se függ.

— Részvénytársaságot kell alapítani, — folytatta a vörös.

— Azt lehet, — mondta helybenhagyólag Pizkos Fred és megértően bólogatott, mint aki sűrűn szokott részvénytársaságot alapítani.

2.

A részvénytársaság alapító tagjai átvonultak egy közeli csapszékbe, ahol Rozsdás néhány rövid szóval elmondta nekik Tom Leven történetét. A kölyök ugyan tiltakozott, de pártfogója elhatározta, hogy a jövőben saját feje után megy a fiatal Leven ügyében. Thomas Leven menlevélét kézről-kézre adták.

— Mármost uraim, — enunciálta Rozsdás a közgyűlésnek, — ha mi átalakulunk részvénytársasággá, amelynek célja, hogy Tom Levent

megszabadítsuk az Indokínai garnizónból és elvisszük Londonba, ahol találmányáért ötvenezer fontot kap, ebből ötven százalék a részvénytársaságot illeti kiváló működéséért. Így fejenként ötezer font jut ötünkre, ha megszabadítjuk Levent.

— Hogy képzeled az egészet? — szólta a Nagy Főnök.

— Egyszerűen. Adva van három ember, Pizskos Fred, a kapitány és a Nagy Főnök. A kapitánynak van hajója és van esze. A három ember, a „Gyóntatók“ társasága már többször bebizonyította, hogy ér valamit. Ezenkívül a Kölyöknek van pénze és Morbitzer a Nagy Főnök, a részvénytársaság elnöke, aki minden gazság legfőbb irányítója, adná a további szükséges tőkét. Pizskos Fred szerzi a hajót és a legénységet.

— Szóval úgy gondolod, — tűnődött Pizskos, Fred, — hogy én elvigyelek titeket Indokínába, ott megszöktessük a légionistát és Angliába menekülünk vele? De fiam, én csempész vagyok és ha nem viszek dugárut, miből tartom el a hajót, olajjal, szénnel, pálinkával és miegymással?

— Ugy van! A Nagy Főnök, aki nem jön velünk, a ráeső ötezer fontot azért kapja, mert pénzt ad a vállalkozáshoz. Ötszáz fontot kell hozzáadnia, akkor a részvénytársaság megalakult és siker esetén ötezer font az osztalék.

— És mi biztosít engem arról, hogy ez a fia-

talembert igazat mondott? — kérdezte a Nagy Főnök.

— A Kölyök megmutatta a tábornok írását. Mindenki figyelmesen elolvasta, ez elég bizonyíték, — felelte Rozsdás.

— Kérem, — mondta a Kölyök, — én szívesen beleegyezek, hogy huszonötezer fontot kapjanak a fivérem pénzéből, ha megszabadítják.

— És ha a fivéred, — vetette közbe a Főorvos úr, — egyszerűen kijelenti, miután megszabadítottuk, hogy semmi köze ahhoz, amit te ígértél?

— Ettől nem félek, — dünnyögte a kapitány, — a mi hajónkon lesz, ha megszöktettük és így, azt hiszem, mindenféle megállapodásra könnyen rábeszélhetjük . . . De ha a találmánya nem jó?

— Akkor, — közölte őszintén Rozsdás, — igen tisztelt részvénytársaim, elvesztettünk időt és pénzt hiába. De végre is kockázat nélkül nincs üzlet.

— Nekem tetszik a dolog, — morfondírozott a Piszkos Fred. — Ötezer fontért érdemes valamit kockáztatni. De Colombóig le kell vinnem az árut. Colombóban szerzek hajót és legénységet. Ha lesz pénz.

— Benne vagyok, de csak akkor, ha a rámeső részen kívül az ötszáz fontot is visszakapom, — mondta a Nagy Főnök. Ujra vitatkoz-

ni kezdtek. Rozsdás ismét megverte a Nagy Főnököt, végül a részvénytársaság megalakult. Írásba foglalták a megegyezést. A Nagy Főnök pénzt ad Frednek, hogy Colombóban hajót béreljen, viszont, hogy biztosítéka legyen, megkapta zálogul a tábornok reverzálisát, amely nélkül Leven nem léphetett Angol földre. A Kölyök is aláírta az okmányt. A Főorvos, Rozsdás, a Kölyök és Bunkó, Morbiczér költségén utaznak Colombóba. Elnök Morbicer, ügyvezető-igazgató a Pizskos Fred.

HARMADIK FEJEZET.

A részvénytársaság tagjai kerülnek a feltűnést. Rozsdás titoknak jön a nyomára. Pizskos Fred meglátogatja egy barátját, ez bonyodalmakra vezet, de nem verik agyon őket. Később elcsennek egy kisebb hadihajót.

1.

Délelőtt zuhogott az eső. A részvénytársaság tagjai utolsó megbeszélésre jöttek össze. A Kölyöknek egy petróleumkutatási engedélyt adott a Nagy Főnök, Harry Leven névre és kellemes kutatást kívánva, átnyujtotta. Sajnos, Rozsdás igazolványa celofánnal védett csontlap volt, kijavíthatatlanul Verhágen dr. nevére szólt és feljogosította, hogy mint az álomkór specialistája

Indokínában letelepedjen. A Főorvos és Bunkó rendes matróz igazolványt kaptak, más névre szólót, miután mindketten régi bűncselekményeik miatt a világ valamennyi hajóskönyvéből töröltettek. A Főorvos valamikor mint hajógépész szolgált, Bunkó mint távirdász. De ez már nagyon régen volt.

— És most hallgassatok rám, — mondta a Nagy Főnök, — miután én finanszírozom a társaságot, jogomban áll természetben is hozzájárulni a költséghez. Az utat Colombóig négy személy részére nyugodtan számíthatom százötven fontba... ezért most százötven fonttal kevesebbet adok és kaptok mind a négyen egy-egy hajójegyet ellátással Colombóig. Ugyanis az éjjel egy négytagú társaság megbetegedett valamelyik ismerősömnél és véletlenül négy hajójegy volt náluk. Ezek a szegény beteg emberek már nem fognak zavarni benneteket, legalább is így mondta az ismerősöm, aki igen alapos ember. Eladta nekem a négy jegyet, éppen Colombóig szólnak a Vulkániára, amely délben indul, kettő első osztályú és kettő az inasok részére harmadosztályú. A két elsőosztályúval utazhat Rozsdás és a Kölyök, a harmadosztályúval Bunkó és a Főorvos.

— Ötven font értékbe elfogadjuk, -- mondta Rozsdás.

— Százhusz, — siránkozott a Nagy Főnök. Rövid rugdosás után megállapodtak kilenc-

venbe. Morbitzer átnyújtotta a jegyeket, az igazolványokat és Négyszáztíz fontot Frednek, hogy Colombóban, ahol bevárja a többieket, hajót béreljen.

— Halló! Csakhogy ruha is kell ehhez, — mondta Rozsdás. — A Főorvos és Bunkó utazhatnak, ahogy akarnak. De a Kölyök, meg én, ha leülünk az elsőosztályon így ebédelni, kissé gyanúsak leszünk.

Nagynehezen szereztek két hatalmas bőrröndöt és a Nagy Főnök ismerősei ellátták őket a szükséges ruhával. Volt abba szmoking és vászonruha, sőt Rozsdás gadrobjába egy csikos zöld golf öltözet is. Ezek után Pizskos Fred megállapodott velük, hogy Colombóba bevárja őket, miután ő a csempészekkel előbb indult.

— Colombóban lesz hajó és legénység, azután teljes gőzzel megyünk Saigon felé. Isten veletek . . .

3.

A Vulcánia igazán luxus hajó volt. A ventillátorok szüntelenül zúgtak, a Boyok hordták a jeges italokat, fekete lábuk serényen futott fel és le a lépcsőn, csörögtek a poharak és a hajó szíve, a modern motor, gumiba ágyazva szinte nesztelenül működött. Vacsorához Leven mérnök kissé elkésve érkezett, mert soká tartott, amíg a szmokingját felvette. A hatalmas ragyo-

denki együtt ült,
mruhában, az urak
mi feltűnést keltett
én hosszú időt fordított
al egy csíkos, zöld golf ru-
reg. Az általános megdöbbenést
merésnek vette. Leven (a petróleum kutató)
meglepetésében nadrágjára ejtett egy kávéska-
nalat, valami fehér szósszal.

Ekkor lépett a terembe Earle of Sudessex,
egy angol százados társaságában. A herceg, aki
oldalágon az angol uralkodóházzal is rokonság-
ban volt, nem nézett ki többnek tizenkilenc éves-
nél, holott valójában huszonkettő is elmúlt már.
Sovány, finomarcú fiatalember volt és ifjú kora
dacára már ezredes öfelsége házi ezredében. Kí-
sérétében volt Bradford vezérkari százados is. A
százados negyven év körülnek látszott. Zömök,
középtermetű, okosarcú ember volt. Ugy visel-
kedett Earl of Sudessex-el, mintha a szárnyse-
géde lenne. Öexcellenciája ragaszkodott ahhoz,
hogy résztvegyen a közös étkezéseken. Senkisé-
hitte volna erről a finom, lányos külsejű úrról,
hogy kitűnő, kemény katona, aki legutóbb, mint
a gyarmatügyi miniszter megbízottja egy bizo-
nyosnak látszó háborút intézett el békésen oda-
nt Kenyában a leghatalmasabb bennszülött
rállyal. Mint eljövendő gyarmatügyi államtit-
kárt emlegették és fiatal kora dacára eléggé ta-
pasztalt volt, mert öt szolgálati évét részint az af-

rikai,
of Su
vendégek
felálltak.

— Érdekes
tor barátjának, a to
zátette halkan: — A ka
feltűnő, mint a golföltözék.

A herceg igyekezett közvetlenül társalogni a szomszédaival, de a hangulat azért elég feszélyezett volt. Sajnos, Verhagen doktor is a közelében ült és a herceg talán, mert feltűnt neki a golf-ruha, megszólította Rozsdást is.

— Ön először utazik a trópusra, uram?

— Nem, sir, — felelte kissé zavartan. —
Doktor Verhagen vagyok és az álomkór... a kutatás...

— Várjon csak! Doktor Verhagen! Megvan! Ön a Kongo mellől, két év előtt érdekes cikket írt az álomkórrol, egyik angol orvosi szaklapnak.

— Önnek ez feltűnt, sir? — hebegte.

— Természetesen. A gyarmati hadseregnek komoly problémája az álomkór. Örülök, hogy megismerhettem Önt. Nagyon érdekesen említi egyik cikkében a lappangási idő szociális és erkölcsi összefüggését a bennszülöttek bűnözésével kapcsolatban.

— Igen... Hát az úgy volt... Azt hiszem jobb lesz, ha erről más alkalommal beszél-

hetnénk excellenciáddal. Lehetnek a vendégek között olyanok is, akik nem rokonszenveznek az álomkórral.

Ezzel kivágta magát. A hercegnek nem tűnt fel a zavaros viselkedés. Megszokta, hogy tekintélytisztelő emberek képtelenek elfogulatlanul beszélgetni vele.

A százados nyugodt pillantása mereven szegeződött Rozsdásra. Ez gyanakvóbb természetű volt. „Fene azt a Morbitzert“, gondolta kínjában Rozsdás és boldog volt, mikor végetért a vacsora.

... Egymás mellett álltak a fedélzet korlátjánál. A Kölyök olyan csinos volt szmokingban, mint egy parkettáncos. Csak ne lenne mindig szomorú. Rozsdás tisztában volt vele, hogy ha nem szeretné ezt a fiút, esze ágában sem lett volna a furcsa részvénytársaságot összehozni. Sohasem vágyódott sok pénzre. Erre gondolt, miközben a kabinja felé tartott. A hajó közepén, közvetlenül a parancsnoki híd alatt, két fülke volt egymás mellett: a hercegé és a századosé. A fedélzetnek ezen a részén érezhető legkevésbé a hullámverés, tehát ez a két legjobb lakosztály. Az ablakból fény szűrődött ki és halk beszélgetés hangzott.

Rozsdás egyszerre megtorpant és dermedten állva maradt.

Tisztán, világosan, a herceg hangja hallatszott ki az ablakon:

— És maga biztos abban, hogy Tom Leven Indokínában van?

— Biztos vagyok benne, excellenciás uram.

4.

Tom Leven!

Fél éjszaka álmatlanul hánykolódott. Mi csoda hallatlan játéka ez a sorsnak? Mit akar ez a két magasrangú katona Tom Leventől? A Kölyöknek nem szólt. Minek nyugtalanítsa? Mindenesetre jó lenne megtudni, hogy hová utaznak ezek és mi közük van Tom Levenhez? A hajó nem megy tovább Colombónál. Hogy lehetne kihallgatni őket? A két kajüt a hajó közepén áll, nem érintkezik más kajüttel és izzólámpák világítják meg körül. A hídon legtöbbször ott a kapitány, és egy matróz külön őrséget tart állandóan a nagy úr kajütje előtt.

Hm . . . Világos, hogy mégis ki kell hallgatni őket holnap. Igen, éppen holnap.

Délelőtt, mintha csak körülsétálna a hajón, úri passzióval bekukkantott a fedélközbe. Miután látta, hogy az egyik sarokban kártyáznak, oda igyekezett és valóban ott ült egy csoport közepén a Főorvos Ur és Bunkó.

— Uraim, — szólalt meg Rozsdás, — nincs önök között véletlenül egy szabó? Tegnap elsza-

kadt a szmokingom, szívesen megfizetném a fáradságát, ha valaki megvarrná.

A Főorvos Ur felemelkedett:

— Én szabó vagyok kérem, szívesen javítom a szmokingját, de pénzt nem fogadhatok el érte.

— Hát akkor egy jó szivart. Az ötös kabinba jöjjön majd fel barátom, ha megunta a kártyázást.

— Jöhetek én kérem most is.

— Történt valami? — kérdezte Rozsdást, mikor kettesben haladtak az elsőosztály felé.

— Még nem, de fog. Látnod ott azt a két kabint. Este egy matróz szokott ácsorogni előtte. Most is ott van. Elviszed a szmokingot és vacsoraidőben feljössz. Én ma nem megyek le vacsorázni. Itt fogok állni a híd alatt. De ott a kürtő mögött, úgyhogy nem látszom. Te odamégymeg ehhez a matrózhoz a szmokingommal és megkérdezed, hogy hova vidd, mert nem találod az ötös kabint. Ha a matróz elment veled a fordulóig, tedd le a szmokingot a kabinomban.

— Értem. És te addig beosonsz az őrizetlenül maradt kabinba és ellopsz mindenfélét.

— Hallgatózni megyek be, te barom.

— Jó, jó . . . Azért, ha mégis elhoznál valamit, remélem nem fogsz becsapni . . .

— Most a legfontosabb: éjfélkor vágd el a villanyvezetékét.

. . . Este nyolckor, mikor mindenki vacso-

ránál ült, kivéve Verhagen doktort, az Earl kabinja elé állított matróz szinte dührohamot kapott attól a részeg szabótól, aki sírva kérte, hogy énekelje el vele együtt a „God save the Kinget“ és mutassa meg neki az ötös kabint. Közben a szmokinggal együtt állandóan a matróz nyakába borult, míg ez megúnta és a gallérjánál fogva hurcolta Verhagen doktor fülkéjéhez, azután lihegve ment vissza az őrhelyére. Az excellenciás úr és a százados éppen feljöttek az étteremből . . .

Rozsdás a százados fürdőszobájába osont ezalatt. Arra számított, hogy úgy, mint előző napon, az Earlnél fognak feketézni, vagy likörözni. Ha nem hívja meg a századost, abból nagy baj lesz. Szerencséje volt. A százados együtt feketézett felettesével. Rozsdás kiosont a fürdőszobából és a vékony kabinfalra nyomta a fülét. A leghalkabb szót is tisztán hallotta. Tom Levenről nem beszélgettek.

Azért Rozsdás nem sajnálta meg, hogy hallgatózott.

— Ön szerint ez a Kvang Szovjetkínából való?

— Szerintem, — felelte a százados, — Kvang semmiféle hadseregben sem szolgált. Valami kínai bandavezér lehet és önmagát tette meg generálisnak.

— Én azonban nem tekintem bandavezérnek. Elsősorban tárgyalni fogunk vele. Ha

Kvang elfogad engem királyának, akkor én elfogadom őt generálisomnak. Egy bizonyos, hogy Indokína északi határán igen nagy ember és pénzáldozatba kerülne egy hadjárat.

— A franciák sem kívánják a hadjáratot, de még áldozatok árán is fontos lenne abból a szempontból, hogy úgy Hátsó-Indiába, mint Indokínába ezen a területen keresztül csempésszik a fegyvert.

— Igen, igen . . . Biztató mindég, ha az angol és francia érdekek megegyeznek.

— Ha nem sikerülne evvel a Kvanggal megállapodni, akkor a Hátsóindiából és Indokínából egyesített angol, francia csapatok elbánnának a generális hordájával.

— Erre csak a legutolsó sorban szánnám rá magam. Előbb jön a „kerekasztal“. Pénzzel, szép szóval, ranggal talán csak lehet hatni arra a Kvangra. Csakis akkor szánnám rá magam arra, hogy a franciákat és ezzel természetesen az angolokat is csapatmozdulatokra vegyem rá, ha Kvang hajthatatlan lenne, — mondta az Earl.

— Ne felejtse el excellenciád, hogy Kvang generálissal más oldalról is tárgyalnak.

— Ismer valakit, aki már beszélt ezzel a Kvanggal?

— Okos ember az. Misztériumot csinál a személyéből. Ott tanyázik az őserdőben az annamitákkal és kínaiakkal együtt. És eddig még nem állt szóba senkivel. Az bizonyos, hogy kor-

látlan úr a határon és ha akarja, beengedi azt a hatalmas fegyverszállítmányt, ami Szovjetkínán keresztül érkezik.

— Hát mielőtt ez a szállítmány megérkezik, vagy megállapodik velünk, vagy elindulunk elene a franciákkal együtt. De én rendületlenül bízom a kerekasztalban. Ezért szeretnék mennél hamarabb elindulni Colombóból.

— Tizennegyediken jön értünk a „Radzeer“ cirkáló, tehát mire megérkezünk Colombiába, már várni fog ránk.

„Unalmas dolgokat fecsegnék“, gondolta Rozsdás. Bár lehet, hogy még ennek is hasznát veszi. De most már jó lenne kijutni a százados kabinjából. Éjfélre járhatott. Egyszerre kialudtak a lámpák. Valaki elvágta a vezetéket. Rozsdás a kajütablaktól látta a kihunyó fényt. Máris kisurrant a kabinból.

5.

Másnap délelőtt Rozsdás elmondott mindent a Kölyöknek. A fiatal Leven jobban volt informálva a magas személyiségről.

— Emlékszem, — mondta, — hogy nemrég benne volt a lapokban Earl of Sudessex küldetése. Van egy vitás rész Indokína északi részén, amely közös francia-angol koncessziós terület lesz Earl of Sudessex fennhatósága alatt.

— De miért említették Tom Levent?

— Ezt én sem tudom, — felelte elgondolkozva a Kölyök. — Sok zavaros ügy lehet a bátyám körül, amit nem ismerek. Ugy érzem, nagy igazságtalanság történt vele.

— Nézd . . . végeredményben mégis csak gyilkolt. Én is öltem már embert, de csak szemtől szembe, önvédelemből. Ne haragudj, de aki asszonyt öl . . .

— Rozsdás . . . te most talán kinevetsz . . . de én . . . én azt hiszem ebben a gyilkosságban van valami titokzatos, amit szeretnék megérteni, mielőtt elítélném a bátyámat. Miért ment el látogatóba a barátjához, miután gyilkolt? Miért csak akkor szökött el, mikor már bent volt a lapokban, hogy őt gyanúsítják? Miért hagyta ott a kalapját gyilkosság után? Miért ment ki a főbejáraton és ahogy az ujságban állt, még várt is ott egy darabig taxira és cigarettára gyujtott? Ez mind nevetségesen hangzik . . . De az én fivérem nagyon okos ember és ha már gyilkol, nem követ el ennyi baklövést.

— Hm . . . Persze, így már egy kicsit furcsán hangzik. Azt már hallottam, hogy gyilkos hamisan adja a becsületszavát. De hogy taxira várjon a tett színhelye előtt és dohányozzon . . . De miért szökött meg, ha ártatlan?

— Te is megszöktél volna az ő helyében. Annyi bizonyíték szólt ellene, hogy menthetetlen volt, akkor is, ha ártatlan.

— Na, de valaki csak megölte a hölgyet?

— Akarsz egy analizist hallani?

— Mi?... Ez megint olyan, mint az álomkór.

— Az analízis aprólékos elemzése valaminek, amit csak részleteiből érthetünk meg. Valaki nyomban a fivérem távozása után belépett Helena Aldingtonhoz. Ott látta Tom Leven lapját és leszúrta a nőt, tudva azt, hogy mindenki Tomot fogja gyanúsítani. Erről mi a véleményed?

— Szerintem az analízis, olyan dolog, amit meg lehet fogni a gyilkos helyett, de nem lehet felakasztani. Hogy én is mondjak egy analizist: kinek állt érdekében elintézni a fivéredet és megölni a nőt? Talán annak az embernek, aki a nő útján a fivéredtől ellopta a találmányt.

— Bravó! Ez nagyon jó analízis. Mindenestre, ha tudnánk, hogy ki nyújtotta be azt a hasonló találmányt, talán közelebb járnánk az ügy megoldásához. Ha nem is ő ölte meg Helena Aldingtont, talán valaki, aki az ő személyével összefügg. Mi a véleményed?

— Hogy elég volt már analízisen rágódni. menjünk inkább a büffébe.

. . . Este volt. Az Indiai Óceán zsírosfényű, sötét hullámaiból egy-egy fehérén ficáncoló repülőhal vetette fel magát. A Déli Kereszt, mint valami hatalmas Signum Laudis az ég végtelen zubbonyán millió sziporkázó csillag között tisztán, hatalmasan ragyogott. Távolról sok lámpa

tündezett fel egyre kivehetőbben, míg végül a kikötő csillogását tullicitálva, hatalmas transzparens fénylett fel tisztán a távolban:

LIPTON'S TEA

Megérkeztek Colomboba.

6.

Rozsdás meghagyta a másik két Gyóntató-nak, hogy keressék meg Piszkos Fredet. Ő, meg a Kölyök riksakulit fogadtak nyomban és a Fortba vitették magukat. Gyönyörű, hatalmas városrész a Fort, ahol a gazdag túristák és előkelő urak laknak. Természetesen a Grand Oriental Hotelban szálltak meg. Este megérkezett felderítő útjáról a részvénytársaság két másik tagja. Igen levert volt mindkettő.

— Mi van Piszkos Freddel? — kérdezte Rozsdás idegesen.

— Meglátogatta egy barátját, — felelte búsan Bunkó.

— Na és?

— Mit na és? A barátjának csapszéke van a külvárosban, ahol mellesleg rulett és ópium is járja. Fred már reggel megérkezett, azóta játszik

és iszik. Azt hiszem, nincs már több nála a pénzünk, mint ötven font.

A Kölyök elsápadt.

— Próbáltuk elhívni, — folytatta Bunkó.

— És mit mondott?

— Hogy menjünk a fenébe.

— Vezessetek oda, — kiáltotta Rozsdás.

Megindultak a fülledt estében Colombo külvárosa felé. Nemsokára a benszülöttek vályogházai között jártak, fekete női fejek vigyorogtak rájuk kivilágított ablakokból és nyekergő sípoló zene szólt.

Egy óra múlva megláthatták „kapitányukat“ a benszülötnegyed egyik játékbarlangjában. Fejbiccentéssel köszöntötte társait és érdeklődéssel meredt az asztalra. A maláji krupié megpergette a rulettet és futott a csontgolyó. Laposhomlokú, színes arcok meredtek előre verejtéktől fényesen. A 34-es nyert. Pizkos Fred megint betolt egy csomó bankjegyet. A három Gyóntató és a Kölyök sejtették, hogy valamennyiük élelmezésére és az expedíció céljaira fordítandó költségeket sikkasztja éppen a kapitány, de mit lehet csinálni? Szakállában babrálgatva, három egyforma kínai copfot sodort kávészínű ősz szőrzetéből Fred azután mosolyogva hátrafordult:

— Hogy vagytok?

Barátai azonban a csontgolyót figyelték, amelynek a huszason kellett volna megállnia ahhoz, hogy az expedíció sorsa ne legyen kétséges.

A gyékénypadlójú kis szobában fojtó, forró bűz terjengett, toprongyos tamyl, néger és kínai aialkok álltak körül az asztalt egymáshoz torlódva és a cvikkeres maláji krupié állandóan vigyorgott. Egy távolabbi helyiségből citeraszó hallatszott. A golyó a tizesnél állt meg. Piszkos Fred derült mosollyal emelkedett fel a helyéről és egy rántással kissé feljebb húzta szíjjánál fogva a nadrágját, azután így szólt:

— Bocsánat uraim, de azt hiszem, itt csálnak.

A következő pillanatban egy késpenge vilant meg a kezében, végigszaladt az asztal posztóján és nyomban látható lett egy gumicső, amely a készülék alatt a krupié kezében végződött és így módot nyújtott arra, hogy egy nyomásra a szaladó golyót odafujtatott levegővel eltereljék abból a lyukból, amelyben a legnagyobb tétnek megfelelő szám van.

A krupié vigyorogva felemelkedett, azután revolvert rántott, de félúton sem volt a revolver a zsebétől, mikor a Piszkos Fred a lámpáról lehulló moszkítókat számára odahelyezett cseréptálat a fejéhez csapta, hogy a maláj vérbeborultan bukott hátra, közben másik kezével a közelében összemarkolható bankjegyeket gyorsan az ingmellébe süllyesztette. Mindez villámsebességgel játszódott le és nyomban utána leírhatatlan zürzavar támadt. Valaki háulról késsel ugrott a

kapitánynak, ezt a Főorvos Ur egy kanyarintással keresztülvágta a rulettasztalon. Lövés dörrent, a helyiségben lévők kezében kések, revolverek tünedeztek elő, Pizskos Fredet bizonyára darabokra tépik, ha Rozsdás váratlanul egész testével neki nem veti magát a rulettasztalnak, amely felborult és szétnyomta a körülállókat. Bunkó veszélyes sodronykötele egy óriás kínai teherhordó fejét hasította be és a Főorvos Ur váratlan ötlettől áthatva vaktában lövöldözni kezdett. Néhányan sikoltoztak.

A kölyök dermedten lapult a falhoz. Itt megölik őket! Azután Rozsdásra esett a pillantása. Ijedt csodálattal nézte.

A vörös fiatalember szétterpesztett lábakkal állt, bikácsöke jobbra-balra csapott és ahova csapott, ott hús szakadt, rúgásra lódult láb térdkalácsban tört ki, szúrásra emelt kéz négy ujja morzsolódott össze örökre bénultan, ha valaki megközelítette, azt hozzácsapta megint a többihez és végül mint valami megvadult démon leszakította a menyezetről függő olajlámpát és mindenestől belevágta a pillanatra meghátráló támadói közé. Néhány ember meggyulladt és a földhöz verdeste magát üvöltve, a láng a gyékényekbe, a felborult asztalba is belekapott és kísérteties, táncoló sárga fény világította meg alulról az emberi mivoltukból kivetkőzött verekedőket. A bejáraton azonban újabb és újabb segítők szivárogtak be. A Főorvos Ur kezében egy

csonkká tört székkal irtózatoss csapásokat osztogatott maga körül, Pizskos Fred a verekedők lábai alól bankjegyeket kaparászott össze, míg valaki nyakszirten nem csapta, erre felugrott és elindult a kijárat felé. Mintha nádszálakat hajlítana félre, úgy nyílt az út körülötte. Ugyanis derékmagasságban két kést fogott a kezében és nyugodt, lassú mozdulatokkal jobbra-balra döfött minden lépésnél egyet-egyet. Amikor elérte a hátsó ajtót, megemelte a sapkáját és távozott. A szoba teli lett füsttel, az emberek támolyogtak a söntés üvegajtaja felé, ahol váratlanul Bunkó nyitotta meg az utat, egy nyolekvankilós hivatásos néger verekedő jóvoltából, akit mindenestől belevágott az ajtóba, hogy üveget, keretet kitört, amint véresen átzuhant a söntésbe és fekve maradt. A Gyóntatók minden kezeügyükbe eső romot ellenfeleikre hajigálva visszavonultak a hátsó bejáratig és nemsokára kint voltak az éjszakában. A vendéglő vályogépületéből már felcsaptak a lángok, sípolás, kiabálás, szaladgáló emberek mozgalmá látszott a főbejáratnál és a négy fehér futni kezdett.

— Állj! — kiabálta Rozsdás. — Szent Isten, a Kölyök! Ottfelejtettük!

Rohantak vissza. De Rozsdás mindnél előbb járt. Soha életében nem érzett ilyen aggodalmat. Szegény kis gyenge fiú! Most érezte csak, hogy mennyire megszerette. Rohant a hátsó bejáraton keresztül. Fojtó füstoszlop csapott az arcába.

Szája elé kötötte a zsebkendőjét és belevetette magát a füstbe. Lángok csaptak ki a rulettszobából. Hogy találja meg a fiut? A sűrű füsttől nem lehetett látni és lépten nyomon mozdulatlan testekbe botlott. Itt igazán tiszta munkát végeztek.

Fulladozott és szédült. Végre egy felcsapó lángnyelv villanásánál meglátta a fal mellett Levent. Ülő helyzetben volt, ahogy ájultan lesiklott a földre. A vállára dobta, mint valami zsákot. Közben úgy érezte, hogy már ég, a bőre repedezett a forróságtól. Csak megtalálja a kijárást. Vakon tapogatódzott a fal mentén, egy lángholó gerenda hullott le mellette és megpörkölték a szikrák. Érezte, hogy elveszíti az eszméletét... Azután kibotlott egy nyíláson és továbbvonszolta magát...

A ház mögé ért, ismét a csillagos ég alá, néhány lépésnyire az országúttól, amelyen az előbb rohantak. Nagy lélegzetet vett és a Kölyköt a földre tette. A lángoktól megvilágított uton három barátját pillantotta meg. Egy szemközi ház falánál küzdöttek keményen vagy ötven bennszülött ellen. Egyenlőre távoltartották még maguktól hátukat a falnak vetve ellenfeleiket, de látszott, hogy pillanatokon belül összeesap felettük a dühödt népség. Rozsdás előhuzta a bikacsöket, még egy mély lélegzetet vett, azután óvatosan elindult a verekedők felé, hogy hátulról közibük csapva utat nyisson. Ekkor az or-

szágút Fort felöli részéről vad szirénázással megérkezett a riadókészültség autója.

Mire véget ért a színjáték.

Mindenki futott.

Itt ugyanis a környéken sem panaszos, sem felperes nem élt, az esemény valamennyi résztvevője, fehérek és színesek, leütöttek és megcsaltak, támadók és védekezők, valamennyien a büntetőtörvénykönyvből jól ismert vádlottak kiterjedt családjához tartoztak.

Rozsdás is gyorsan „dekkolt“ az országuti árok mellett és kétrét görnyedve szaladt, miközben bizony elég tapintatlanul, mint valami taligát, csuklóinál fogva vonszolta a földön maga mögött a Kölyköt.

7.

...Félóra mulva egy kiégett gyapotmezőn megállt. Nagyot sóhajtott és letette a terhét. Mert csak addig huzta a földön a Kölyköt, míg a rendőrség közeléből kiért, azután már vitte.

A fiu mozdulatlanul feküdt.

— Na! — szólt rá Rozsdás és megrázta. — Mit betegeskedsz itt te kis hülye?!

Legugolt mellé a földre és néhányszor megütögette az arcát, majd kinyitotta a fiu kabátját, hogy megdörzsölje a szívét. Azután rögtön újra becsukta.

A Kölyök nő volt.

Kabócák ciripeltek kórusban és a kiégett gyapotmező kókadt virágai kissé megcsóválták kelyhüket a finom esti fuvallatban, amit a dagály hozott magával. Valahol egy papagáj sikoltott. A mozdulatlanul ragyogó mennyboltról szépen megindult egy csillag és hosszú, fehér utat hasított hirtelen az ég alapszínén.

Rozsdás füttyentett egyet, azután megvakarta a fejét. Na ez jó kis marhaság. Köszönöm szépen. Azért ha visszagondolt arra, hogy mit vállalt ez a lány és mit vitt véghez, csak mióta ő kiszedte a Krokodil kezéből, őszinte tisztelettel nézett a Kölyökre. Vajjon hány nő van a világon, aki ezt megtenné a fivéréért?

Nyomban elhatározta, hogy a leányt nem világosítja fel arról, amit megtudott. Különösen annak nincs értelme, hogy a barátait is beavassa. A Kölyök kinyitotta a szemét. Nagyot sóhajtott. Azután felült.

— Jobban vagy? — mordult rá Rozsdás.

— Igen... Ugy érzem...

— Akkor egy kettő, gyerünk!

Csendesen elindultak egymás mellett a város felé.

8.

— Gazember voltál, az is maradsz és mindig az leszel.

— Hagyjuk ezt az örökös személyeskedést,
— felelte Pizskos Fred. — A pénz elveszett és vége.

A Főorvos úr leköpte.

— Ideges emberekkel nem lehet tárgyalni,
— mondta Fred és letörölte az arcát. — Mit akartok? Tartozom benneteket ma este egy tisztességes hajóval elindítani Indokínáig és visszahozni. Jelenleg hajnali öt óra van és majd ráértetek hasonló udvariatlanságokra ha ma este féltizenegykor nem áll rendelkezésetekre a hajó.

— Hogy akarsz pénz nélkül hajót szerezni?

— Felvilágosítással nem tartozom nektek, csak hajóval, legénységgel és ellátással. Féltizenegykor tehát legyetek a sziget déli végében Point de Galle gátjánál, a halászkikötőnél. Másfél óra innen. Figyelmeztetek benneteket, hogy időre ott legyetek, mert menetrendszerű pontossággal indul a hajó.

— Miféle hajó lesz az? — kérdezte Rozsdás.

— Mit tudom én, — felelte Pizskos Fred, — majd szerzek valahol egyet. Szervusztok. — És ment. A többiek őszinte tisztelettel néztek utána. Amint zsebredugott kézzel csámpás járása felett ingadozó felsőtesttel, nyugodtan haladt, maga volt a megtestesült önbizalom. A társaság ezután elszéledt, miután megbeszélték, hogy este hol találkoznak. Bunkó és a Főorvos Ur egy régi barátjukat látogatták meg a fegyház-

ban, a Kölyök visszament a hotelbe, hogy pihenjen estig.

— Szervusz, — nyujtotta a kezét Rozsdásnak. — Most már másodszor mentetted meg az életemet és én nem is tudom...

— Hagyjuk ezeket a marhaságokat. Ne mondj többé ilyeneket, ha azt akarod, hogy jobban legyünk.

— Azt akarom, — felelte buzgón, őszinte nagy csillogó szemmel a Kölyök és Rozsdás kisé elfordította a fejét, mert zavarbajött a lány pillantásától.

— Hát eredj a hotelbe, este érted jövök. Szervusz. — Gyorsan otthagya a Kölyköt és anélkül, hogy hátrafordult volna, ment. Pedig ha hátrafordul, látta volna, hogy barátja hosszsan néz utána.

9.

Ezután Rozsdással olyasmi történt, ami felmenő ágon száz évre visszamenőleg nem fordult elő a családjában. Könyvtárba ment. A colomboi városi könyvtárba!

Egy kötetnyi régi évfolyam londoni ujságba mélyedt és olvasott. Sokáig olvasott, miközben a ruhája, cipője, az ujság, az asztal, a padló, sőt a balfüle is hamus lett a nagymennyiségű cigarettától, amit közben szívott.

Tom Leven kapitány gyilkossági ügyét olvasta el figyelmesen valamennyi lapból. Az egyik lap például leírta az épületet összes mellékbejáróival. A másik lap megemlítette, hogy Tom Leven egy katonai jellegű találmánya ellopásával gyanúsította Helene Aldingtont. Erről csak néhány sort írtak, miután katonai ügygel függött össze. De szó esett a kalapról, amelyet a kapitány ottfelejtett, a halott boncolási jegyzőkönyvéről, amely megállapította, hogy a szúrás az íróasztalon fekvő hegyes papírvágókéssel előlről történt, a szívet járta át és azonnali halált okozott. Ugyancsak az íróasztalon feküdt Thomas Leven revolvere használatlanul. Ezután a rendőrség dicsőítése következett, hogy milyen gyorsan, hány fotót készítettek, és hogyan hallgatták ki a személyzetet. A tör markolatáról sikerült ujjlenyomatot venni és a soffőrt is felkuktatták, aki Leven kapitányt elvitte. Az áldozat az ajtó mellett feküdt arcraborulva, az íróasztalfiókokat kihúzta a tettes, nyilván keresett valamit. Rozsdás mindent jól megjegyzett.

Azután lement egy szemközti kocsmába, pálinkát rendelt és három órán át gondolkozott.

Később a Grand Oriental Hotel portása telefonon jelentette Bradford vezérkari századosnak, hogy egy ur kíván személyesen beszélni Earl of Sudessex öexcellenciájával. Earl of Sudessexhez csak a századoson keresztül lehetett bejutni.

— Ki ez az ur?

— Doktor Verhagen.

— Közölje vele, hogy őexcellenciája nem fogadhatja, csak ha írásban kéri a kihallgatást kellő megokolással.

Fél óra múlva megjelent a néger boy egy borítékkal, amely a századosnak volt címezve. A levélben ez állt:

„Dr. Verhagen tisztelettel kihallgatást kér őexcellenciájától Tom Leven ügyét illetően, addig is zárom levelemet, kiváló tisztelettel. Kelt ma.“

— Vezesse hozzám ezt az embert, — mondta a százados.

Nemsokára Rozsdás jelent meg, ünnepélyes alkalmakra tartogatott zöld golfruhájában. A százados nem kínálta meg helyyel. Okos, kutató szemével mozdulatlanul fixirozta látogatóját.

— Mit akar? — szólította meg végül.

— Őexcellenciájával szeretnék beszélni Tom Leven ügyében.

— A két év előtt halálraitélt katonát gondolja?

— Ugy van. Meglepő véleményem támadt ebben az ügyben.

— Nem értem mi köze lehet az ügghöz és az ön véleményéhez őexcellenciájának?

— Ugy tudom, őexcellenciája utazása bizonyos fokig összefüggésben áll ezzel az ügghel, — vágta ki merészen.

— Ezt honnan tudja? — kérdezte nagyon keményen Bradford.

— Kérem én a kihallgatást nem a szó rendőri értelmében kértem. Hogy mit honnan tudok, az magánügyem.

— Vigyázzon uram! Katonai titkok talán mégsem képezhetik az ön magánügyeit! Mondja el kérem nekem, hogy mit akar és ha alkalmasnak látom, közlöm őexcellenciájával.

Rozsdás szép lassan felforrt.

— Ha őexcellenciáját nem érdekli a mondanivalóm, akkor azokat más, felsőbb hatósággal fogom közölni, megemlítve ezt az elutasítást is.

— Ön represszáliákkal fenyeget?! Ön erőszakosan merészel fellépni ezen a helyen?

— Kérem. Már távozom is.

— Vakmerően beállított értesülések alapján, — mondta Bradford, — blöffölni akar itt. Hogy miért azt nem tudom, de ez a körülmény elegendő ahhoz, hogy elutasítsam és figyelmeztessem arra, hogy nagyon megütheti a bokáját uram, ha ezzel az üggyel foglalkozik. '

— Azt hiszem, ha bebizonyítanám, hogy Tom Leven ártatlan volt és egyben kiszolgáltatnám az igazi bűnöst, egy nagyhorderejű találmány megszerzéséhez is közelebb hoznám Angliát.

A százados egy ideig nézte, mint aki habozik, hogy belemenjen-e a témába ezzel az idegen emberrel. Végül így szólt:

— Maga inkább az álomkórral szokott azelőtt foglalkozni. Térjünk át talán erre a tárgyra. Én a napokban két egymáshoz erősített üveglap között néhány trypanosomát kaptam, ugyan is magánéletemben szenvedélyem a mikroszkóp. Mindenfelől küldetek magamnak üveglapok között fertőzött vércseppeket. Nos kérem, én a trypanosomák körül fehér foltokat láttam. Megtudná nekem magyarázni mi ez?

— Én Tom Leven ügyében jöttem...

— Igérem magának, hogy minden kívánságát teljesítem, ha megmondja, hogy mi az a trypanosoma, — mondta Bradford keményen.

Nagy csend volt.

— A trypanosma barátom, amiről maga sohasem hallott, — szólt a százados, — az álomkór bacillusa. Az álomkóré, amelynek maga hírneves kutatója. Én már a hajón gyanakodtam, de kerülni akartam egy undorító leleplezést. Nem tudom melyik állam vagy ügynökség hírszerzője, csak azt tudom, hogy nem orvos és nem Verhagen. Hanem kém. Lehet, hogy pénzt akar a hercegtől, lehet, hogy csak valami intrika keresztülvitelével bízták meg. Utolsó szavam önhöz: hordja el magát innen, mielőtt intézkedem, hogy örökre kitiltsák az angol impériumból.

— Százados úr, — felelte türtőztetve magát Rozsdás, — lesz még idő, mikor megbánja ezt az eljárását.

— Távozik, vagy más eljárást óhajt?

— Csak egyet óhajtok, — mondta Rozsdás az ajtóból, — hogy valaha önnel olyan helyen találkozzam, amely nem áll angol fennhatóság alatt.

Igaz, hogy azután nagyon sietett. Még az uccán is morgott magában. Micsoda dölyfös alak egy ilyen angol katonatiszt? Azután úrrá lett rajta a gyerkes hajlam és azon tűnődött, hogy milyen érdekes dolog ez az üveglapokkal. Egyszerűen jól egymáshoz szorítják és akkor jobban megóvják azt a vércseppecskét vagy akár lehelle-tet, ami a két lap között van, mint leónozott do-boz a szardiniát. És ekkor mikroszkóp alá te-szik. Így szállítanak egy csepp vért világrésze-ken át és még a fehér foltok is épen maradnak. Remek.

Egy másik kocsmában rozspálínkát rendelt és hosszú, barátságos hangú levelet írt az angol hadügyminiszternek.

10.

A kora esti órákban Earl of Sudessex és a százados, impozáns díszszemle után elhajóztak a „Radzeer“ cirkálón.

Tíz órakor a négy útitárs, Rozsdás, Bunko, a Kölyök és a Főorvos, legyalogolt a pálmafa-sorral szegett országúton Point de Galleba. Sötöt felhők gyülekeztek az égen, barátságtalan,

áthatolhatatlan fekete éjszaka volt. Igazi vihar-előtti indiai depresszió nyomasztotta a levegőt. Ebben a kikötőben csak néhány halász élt, ott száradt a hálójuk és üres ladikjaikat kihúzták a partra. Távolabb elszórt lámpák sora látszott, ott volt Colombo karanténje. Hatalmas elkülönített terület, amelynek a mélytengerbe nyúló kikötőjében néhány hajó vesztegelt sárga zászlóval, mert útközben kolerát, vagy papagájkórt kapott valaki a hajón. A sziget déli részében épített megfigyelőházakban kell tölteniök hat hetet mindazoknak, akik a beteggel vagy betegekkel együtt utaztak. A barátságtalan, elhagyott kórházépületek körül zúgva hajladoztak, a hirtelen támadt süvöltő monszun erejétől, a karsú palmyra pálmák. Ha Piszkos Fred valami csempészbarátjával összeállt, itt nagyszerű helyet talál arra, hogy felvegye a barátait. Nemsokára egy kis gőzös közeledett. De csalódtak. Gyorsan elsietett Colombo irányában. Fél tizenegy elmúlt. Hol késik Fred? A messzi láthatáron nem látszott más lámpa, csak egy közeledő szép hadihajó. Na ezt elvihette volna az ördög. Fred és üzletbarátai nem szerettek hadihajók közelében tartózkodni. Ez a szép páncélos pedig éppen itt kezd manővrozni. Ha Fred meglátja messziről, bizonyára nem mer idejönni saját gőzsével.

— Azt hiszem innen ma nem indulunk, — mondta Bunkó. — Ha Fred meglátja ezt a páncélost, akkor holnap sem mer ideállni.

A sötétben hirtelen csobbanásokat hallottak, nagy ladik állt meg a part mellett és Pizskos Fred ugrott ki belőle.

— Na gyerünk, gyerünk, — mondta gyorsan, suttogva, — beszállás.

— Hol a hajó? — kérdezte ámulatlan a Főorvos.

— Tán kiüsse a szemedet? Itt áll. Ez csak megfelel? Olyan száz mérföldet megy óránként, mint a pinty. Egy évre való szén, olaj és pókerkártya van benne. Csak gyerünk már, mert lopott hadihajóval nem jó itt ácsorogni.

Dermedten álltak. A világ történetében példátlan eset megrendítette őket. Egy hatalmas, gyönyörű, modern páncélos hajót talán csak mégsem lehet egyszerűen elkötni? És még ijesztőbbé tette az eseményt az a magától érthetődő közvetlen egyszerűség, amellyel Pizskos Fred az ügyet közölte velük, nem értve, hogy lehet ezen csodálkozni, mintha már többször büntették volna meg gazdátlan hadihajók eltulajdonításáért.

— Ember! — kiáltotta Rozsdás. — Ezért mindnyájunkat felkötnék.

— De kicsinyes vagy ma! Persze, hogy felkötnék. Dehát hadihajólopásért csak nem adhatnak Signum Laudist? Na jöttök, maradtok, vagy mifene? Fél tizenegy elmúlt és nem szeretnék késéssel indulni.

Bunkó meghatottan nézett a gyönyörű cir-

kálóra, azután csodálattól és tisztelettől remegő hangon mondta:

— Nagy vagy Fred . . .

Húsz perc múlva a „Balmoral“ nevű sorhajó, öfelsége keleti flottájának egyik legmodernebb cirkálója, teljes gőzzel elindult a részvénytársasággal a Malakka szoros felé.

NEGYEDIK FEJEZET.

Egy beteg matróz és egy egészséges ötlet közötti összefüggés. Ellátják magukat szivarral és túlélik a katasztrófát. Rozsdás karriert csinál.

1.

Igen. Ez megtörtént. A világsajtót nem járta be az esemény, mert az angol admirális értetlenül restelte. Valóban megtörtént korunkban, sőt napjainkban, hogy néhány elszánt ember, miután nem volt útiköltségük, felkaptak egy cirkálóra, mint facér pékinas, ha kerékpárt lop és elpályáztak vele. A hajnali órákban szikratávírók és rádiók tömege üvöltött, parancsolt, rendelkezett, felelt és kérdezett. London-tól Szingapurig pattogtak a jelzések és az Indiai Óceán minden pontjáról torpedórombolók és ha-

dihajók siklottak eszevszett gözzel kikutatni elragadott társukat.

Az első vizsgálat csak annyit állapított meg, hogy a Dél Timor szigetekről Colombo felé igyekvő „Balmoral“ nevű páncélos egyik matróza útközben gyanús tünetek között megbetegedett és a csatahajó sárga zászlóval kötött ki Point de Galle közelében, a karantén magaságában, de a partról jó távol elhelyezett bolyák között. Az orvos kiszállt a cirkálóra és miután koleragyanúsnek találta az esetet, a teljes személyzet a kapitánnyal együtt, a karantén melletti magaslaton felépített katonai megfigyelőbe került. A trópuson nincs szigorúbb úr, mint a járvány. A legutolsó kínai dzsunka, vagy a legnagyobb angol hadihajó egyformán megfigyelésbe és karanténba kerül, legfeljebb az utóbbi (úgy a hajó, mint a személyzet) külön elbánásban részesül. A karanténban lehorgonyzott járművekre egy kis őrhajó ügyel fel, amely három óránként kifut a tengerre és sorra veszi a járműveket. Az örök errefelé kérdés nélkül lőnek rá akár a partról, akár a tenger felől közledek valaki.

A karanténeljárás kivételnélküli szigorúságát csak az tudja méltányolni, aki már volt a trópuson és tudja, hogy egyetlen hajókötel, vagy láda a gyanús hajóról, amelyen egyetlen beteg ember van, beviheti a ragályos betegséget, amit az Egyenlítőn túl a modern orvostudomány leg-

nagyobb erőfeszítése sem gátolhat meg abban, hogy napokon belül elharapódzék és hetek alatt tízezreket, (de előfordult már az is, hogy százezreket) pusztítson el. A karantén katonai intézmény és harca a trópus százféle öldöklő betegsége ellen könyörtelen, szigorú, rideg, áthághatatlan.

Az égen gomolygó sötét felhők, a szél és a koromfekete indiai éjszaka tették lehetővé, hogy Pizskos Fred „elkösse“ a cirkálót, amely jó messze kint állt a tengeren.

Midőn délután szemet vetett a gyönyörű hajóra és furdalni kezdte ez a rögeszmeszerű gondolat, visszament Colomboba, ahol a régi bőrgyár használaton kívül helyezett szennyvezető csatornájában néhány régi barátja lakott. Köztük egy igen kövér, félszemű ember, akit Pattersonnak hívtak, valamikor révkapitány volt Hollandia egyik kikötőjében, de iszákossgága miatt elcsapták és azóta rabszolgakereskedést folytatott Colomboban, két társával együtt, a „Gyujtogatóval“, aki jobb időkben hajógépész volt és a „Pupos Lemmel“, aki egy afférnál eltörte a gerincét és azóta púpja van. Hárman a sziget belsejéből elkábított bennszülötteket raktak fel, mint teherárut bizonyos hajókra, amelyekkel üzletileg együtt dolgoztak. Az elkábítás gummibot útján történt és a bennszülött mire magáhozért, már összekötözve feküdt társaival egy halomban, mint csirkék a pia-

con, valamelyik „rabszolgahajón“. A zónán kívüleső vizekre, a Marquesas, vagy a Tár-saság szigetek valamelyikére szállították őket, ahol néhány lelkiismeretlen magánvállalkozó guanot termelt vagy erdőt irtott.

Patterson, miután elitta a szállítmány árát, társaival újra visszatért lakni a régi börgyár használaton kívül helyezett csatornájába. Itt kereste fel Pizskos Fred, hogy megnyerje tervéhez és segítsen hirtelenjébe megfelelő matrózokat verbuválni.

— Hé Pat! — köszöntött rá Fred. — Húsz egészen kitűnő legényre lenne szükségem és mellesleg mind a hármatokra. Nagy üzlet.

— Jöhet, — mondta Patterson, pálinkától alig hallható rekedt hangján. Hosszan tanácskoztak Pizskos Fredde. Fred elmondott mindent Pattersonnak és a két másiknak. Kétezeröttszáz fontot ajánlott nekik és annak a húsz emberek, akikre még szükség volt. Ezt a kétezeröttszáz fontot a saját részesedéséből ajánlotta fel és megígérte, hogy a többiekre eső részből is kapnak valamit, ha sikerül az expedíció. Patterson és barátai ráálltak az alkura. Van itt elég kipróbált, régi matróz a csempészek között. Mind örömmel megy neki a „mókának“.

Estére együtt volt a húsz ember. Szerelőtől kezdve szakácsig képviselve volt köztük egy hajó komplett legénysége.

A szél süvöltött, az éjszaka egyre sötétebb lett és huszonnégy nyugodt, elszánt ember egy vitorlásan, (talán mondanom sem kell, hogy lámpa nélkül), nekivágott a tengernek. A karantén magasságában bevonták a vitorlákat és csendesen eveztek. Még jó messzelátóval sem vehették őket észre, a nagy hullámverésben, az alacsony-ranyomott párák füledt ködétől befedett éjszakában. Fokként haladva, odasímultak a páncélos oldalához. Az egyik matróz felmászott és húsz perc múlva mindannyian fent voltak. Az utolsó ember, előbb szépen kiverte a vitorlás fenekét. A bárka percek alatt elmerült.

A „Gyujtogató“ egy kézilámpával nyomban a kazánhoz sietett. Volt itt mechanikus, kormányos, tűzér, mindenféle szakember egy hadihajó személyzetének megfelelő tudással. Félóra múlva, mikor a vihar erősödött, a hajó kéményéből keskeny füst szállt fel.

. . . Tíz óra után a hajó, mint egy bokor mögül kiosonó hiuz, kezdte kissé a hullámverés irányába fordítani az orrát. Ez volt a jó alkalom. A gőzszerűen hömpölygő, sűrű, langyos ködpárában, orra elé tartott tenyerét sem látta az ember.

Igy siklottak igazán mesterien, szinte észrevétlenül egyre távolabb és távolabb. Mind sűrűbb lett a füst a kéményben és végül félgözzel elfordultak a sziget végéről, hogy a karanténból már nem is láthatták őket és északnak tartottak

Point de Galle halásztanyái felé. Közben a fedélzeten fürge emberek szaladgáltak fel és alá, hogy kitapasztalják a hajó rendszerét, gépét és kapcsolását, úgyhogy mire Pizskos Fred kiadta az utasítást „Lámpákat meggyújtani“, a cirkáló két perc alatt kivilágosodott. Colombo közelében egy kivilágított cirkáló kevésbé gyanúsú. Közben a szél csak süvöltött és a felhők gyűltek, aminek Pizskos Fred és társai igen örültek.

Azután beszálltak a részvénytársaság tagjai és a „Balmoral“ teljes gőzzel elindult a viharos éjszakában . . .

A vizsgálat megállapította, hogy éjjélkor a „Balmoral“ horgonyt vetett Sabang sziget kikötője előtt, felszólították a révkalauzt, hogy e szokatlan időben, vizet igen nagymennyiségű konzervet és három láda szivart rakjanak fel nyomban a hajóra. Miután a kérést éjjél után nem akarták teljesíteni, „Balmoral“ a partnak szegezve ágyúit, (világosan látszott, amint leve-szik a védőburkot) és a kapitány kijelentette, hogy amennyiben öt percen belül a kívántakat nem kezdik berakni, az angol cirkáló löni fogja Sabangot.

Ezután gyorsan ment a berakodás.

Sabang után a hajónak nyomaveszett. A pontban egy órakor kitörő ciklon, amely emberemlékezet óta ilyen borzalmas erővel nem dühöngött az óceánon, lehetetlenné tette az üldö-

zést. Városokat pusztított el a vihar, szigeteket nyelt el a szökőár és hajók a nyílt tengeren igen nagy számban süllyedtek el, ha nem tudtak idejében kikötőbe érni.

Reggelre a „Balmoral“ eltűnt. A mindenfelől üldöző, egymással állandó összeköttetést fenntartó cirkálók és hadihajók hálózatán keresztül egy vitorlás csónak sem mehetett át észrevétlenül. Rejtély maradt: mi lett a „Balmoral-lal? Ha nem repült el, akkor valamelyik kikötőben vagy a tengeren kellene lennie. És a „Balmoral“ *seholsem volt*. Admirálisok és révkapitányok, közlegények és tábornokok érthetetlenül álltak a csoda előtt. Repülőrajok napokig figyelték az óceán minden kis foltját, pontosan tisztázták minden hadihajó nevét, azonosságát és hogy az előírás szerint megjelölt helyen van-e? Végül megállapították kétséget kizáróan, hogy a „Balmoral“ a rendelkezésére álló hat órányi idő alatt eltűnt az Indiai Óceánról. Holott hat óra alatt ezt csak repülőgép teheti meg.

Az admiralitás kénytelen volt belenyugodni abba, hogy a század legnagyobb bűnténye és legnagyobb csodája esett meg. Elloptak egy hadihajót és soha többé nem került elő. Nem egy zsebórát, nem is egy bennszülött kanut és nem egy felöltőt a kávéház ruhatárából, hanem kifejezetten egy teljes páncélos cirkálót, ágyúkkal, municióval, reflektorral, páncélzattal és konyhadényekkel együtt, leakasztottak a horgonyáról,

elvitték és megtartották. Öreg tengernagyok még évek mulva is elpirultak, ha eszükbe jutott a „Balmoral“ esete.

2.

A szél elállt és a gomolygó fekete felhők oly alacsonyoknak látszottak, mintha az égbolt egy földszintes ház teteje lenne. Mozdulatlan, forró és pállott volt a viharelőtti szélcsend forrósága.

— És most mi lesz? — kérdezte Rozsdás. — Mert hajnalban egy világrészt fognak mozgósítani érdeünkben.

Ez már Sabang bevétele után történt, útban a Malakka szoros felé, tehát valamennyien szivaroztak.

— Szerintem, — felelte Piszkos Fred, — egy órán belül szép kis látványos revű kezdődik kedvelt tengerünkön, felhőszakadással és északkeleti monszunnal egybekötve. Addig reméljük, hogy nem fedezik fel a hajó eltűnését. Azután jó néhány óráig az üldözés lehetetlen lesz és mi átjutunk Malakkán át Szingapurig. Szingapur után, amit lehet összeszedünk a hajón, partraugrunk, azután már csak át kell hajóznunk a Sziámi öblön és Indokínában vagyunk. A gazdátlan hadihajót meg vigyék vissza, ha annyira kell nekik.

— És hogy kelünk át a Sziámi öblön? — kérdezte a Főorvos.

— Miért? — kérdezte Patterson alkoholtól rekedt hangján, amelyből néha fütttyentésszerű asztmatikus suttogás tört elő. Éppen egy üveg francia konyakkal foglalkozott, amit a kapitány fülkéjéből hozott ki. — Miért kérdezel ilyen marhaságot? A Sziámi öbölben talán nincs hajó? Az út nagyobb részét ez a remek páncélos reggelig hátradobja. Különösen, ha lemegyek a kazánhoz és megrugdosom a társaságot. Később majd találunk valami vitorlás csónakot, vagy hadihajót, vagy ilyesmit . . .

Lépések dobogtak és az erősödő hullámverésben minden ember dolgozott. Legalább olyan elsőrangú tengerészek voltak, mint a „Balmoral” régi legénysége.

A Kölyök a kapitány kabinjában feküdt az ágyon. Rosszul volt a viharos tengertől. Piszkos Fred a parancsnoki hídon egy hajdani fregattkapitányhoz illő pontossággal irányított mindent. A hajó csodálatos sebességgel hasította a tengert. Távolról, nagyon homályosan a gomolygó párák között a Maláji Fél-sziget vulkanikusar csipkézett partjai tüntek fel. Most mintha kissé világosabb lenne az ég.

— Hé Fred! Nézz csak hátra az Istenért!

Fred nyugodtan fordult hátra, mert azt hitte, csak egy hadihajót pillant meg a nyomukban. Mit tehetnek velük? Ha valami kisebb tor-

pedóromboló, akkor úgy tesznek, mintha megadnák magukat és ha közelebb jön, megnyitják majd ellene a tüzet, elsüllyeszti és kész. Mit kell mindenért olyan hűhót csinálni?

De mikor megfordult, neki is melege lett kissé.

A távoli ég alján szép élénk világos rés látszott, amelyen át még néhány csillag is előtűnt és ez a furcsa, szabálytalan ablak, félelmes zöld fénnel világította meg a sötéten kavargó égboltot. A felhők legvégén, a világosság irányában, fekete, hosszúkas, léggömbalakú, sötét nyulvány lógott le, mélyen az égről, sebesen közeledett és farkincányi végződése mintha spirálisan forogna ebben a rohanásban . . .

Gyors rántás a fogantyún: „Lassíts! Félgőz! Balra!”

Jön a ciklon!

Sárga, döbrent arcok néztek össze a ropant, légtelen, feszült, izzó éjszakában. Különös hökkent kifejezéssel tekintettek hátra ezek a kemény arcélek. De hiába. Az a keskeny farkincában végződő, vöröshagyma formájú felhő, most már a tenger színéig lógott le és rohant feljük, rohant . . .

A teljes sebességű cirkálót meg kell állítani! A tüzet, amilyen gyorsan csak lehet, kioltani. Mindenki ezen dolgozott. Ha nem sikerül és a rohanó hajót elkapja a ciklon, a kazán úgy a levegőbe röpíti őket, mint egy srappnell. Kikötöt

már nem érhetnek el . . . A vöröshagymaformájú vágató felhő közelebb és lejjebb jött, bűgő csigává nyúlt hosszan.

Vesztettül dolgoztak, hogy lefékezzék a szörnyeteget, amit ők zabáltattak tele gőzzel. Csigák nyikorogtak, kötelek feszültek, félmeztelen emberek tólták be és gurították ki a parázssal telt fémkocsikat, szelepeket nyitottak, fogantyúkat csaptak fel és Rozsdás bokáig olajban, összeverve a dobálódzó hajó ütéseitől, megpróbálta leereszteni a vizet... Amennyire lehetett, csökkentették a sebességet.

Azután olyan csattanással, amitől megremegett az agyvelő, minden átmenet nélkül szétrobant a fülledt köd és mint egyetlen nagy darab víz, zuhant le az égből a felhők tömege, áthatolhatatlan záporfüggönnyel. Csattanásra csattanás következett. A tengerbelógó bűgőcsiga elérte őket gigászi víztölcsérével átcsapott a „Balmoral“-on, magasba emelte a hajót, hogy szinte madártávlatból nyílt meg rájuk egy irtózatoss hullámvölgy szája, amelybe mint lehulló kő zuhantak bele, hogy a másik forgó töcsér ismét a felhők felé ragadja őket.

A kazán körül katasztrófák történtek. A „Gyujtogató“ rázuhant a fűtőszerkezetre, betört a koponyáját, összeégett és meghalt. Mégis csökkenteni kellett a gőzt. Egy matróz a karját törte, többen összeégették magukat, a hajó úgy dobálódzott, mint egy jégszilánk a bármixer ke-

verődobozában és mégis dolgozni kellett. Mire a vihar tetőfokára ért, sikerült a Balmoral teljes gőzét minimumra csökkenteni.

A fedélzetre vezető csapóajtót a szél nyomása ellen képtelenség volt kinyitni. A víz olyan zuhatagokban ömlött részint zápor alakjában, részint az emeletnyi, átcsapó hullámtömegek következtében, hogy minden manővrozás képtelenség volt. A szél által kavart és csapkodott süvöltő, zugó vízgomolyagok szinte állandóan befedték a fedélzetet. Irtózatossá zengésekkel szüntelenül zuhogtak a villámok és az orkán üvöltése olyan volt, mintha ötvenezer mentőautó vágatna szirénázva a hajó mentén.

... Órákig hanykolódtak így hullámhegyeken, lecsapódó villámok között a szénfekete ciklonfelhők legsötétebb sötétjében. Pizskos Fred számítása, hogy egy jótékony vihar feltartja majd az üldözőket, túlságosan is bevált.

Hajnali három óra felé a vihar utolsó ciklusa vonult végig felettük. A „Balmoral“ nemcsak nagyszerű, hanem szerencsés hajónak is bizonyult. Mert a ciklonnal szemben nincs jó hajó. Csak szerencsés. A „Balmoral“ lucskosan bár és néhol kissé sérülten, de nagyobb baj nélkül úszta meg a katasztrófát.

... Az égen előtűntek a csillagok és távolról tejszínű derengés jelezte a földteke másik oldaláról közeledő napot. A sebesülteket most behordták az első és második tiszt kabinjába. Né-

hányan hozzáláttak, hogy helyrehozzák a hajó kisebb sérüléseit, Pizkos Fred egy hatalmas szivarral megjelent a hajóhídon, előbb a szakállát vakargatta, azután belekiabált a szócsőbe: „Friss gőz! Előre! Marhák!” Rozsdás besietett a Kölyökhöz, aki éppen feltápászkodott a földről. Mialatt ájultan feküdt, beverte a homlokát és megsérült.

— Mi történt? — kérdezte, mialatt Rozsdás hozzálátott, hogy bekössé a homlokát.

— Kicsit ösziesre fordult az idő, — felelte — Azt mondják, vihar volt. Nem vagy éhes.

Rozsdás alsókarja erősen vérzett. Most a Kölyök látott hozzá, gyorsan, ügyesen bekötözte. Barátjáról megint cafatokban lógott a ruha, teli volt ütésekkel, korommal és olajjal.

— Mióta összekerültél velem, — mondta szomorúan a Kölyök, — már harmadszor látlak ilyen rémes állapotban. Jobb lett volna neked, ha nem találkozol velem.

— Az ilyesmit sose lehet tudni. És különbenis, majd nézzél meg egy óra múlva, ha rendbehoztam magam. Akarod, hogy felvegyem a zöld golfruhát?

De mielőtt még a Kölyök lebeszélhette volna erről, Bunkó dugta be a fejét.

— Csakhogy megtaláltalak! Ide hallgass Rozsdás: Itt a közelben Borneo magasságában, délkeletre egy hajó kér segítséget. Rohamosan süllyednek.

— Oda kell sietni!

— A Piszkos Fred azt mondja, ne zavarjuk őket.

— Mi?! — üvöltötte a Rozsdás. — A Piszkos Frednek leverem az arcát egy szeneslapáttal!

— Legfőbb ideje, — helyeselt Bunkó és követte barátját, aki felháborodottan rohant ki a fülkéből:

— Hé, Fred! — ordított a parancsnokra, aki, miután kialudt a szivarja és lusta volt újra rágyújtani, az egészet éppen beletolta a félpofájába. — Micsoda pimaszságot hallok? Valahol süllyed egy hajó és te közben nyugodtan tömöd a fejedet szivarral.

— Ha én nem rágok szivart, attól a hajó még nem marad felszínen.

— Ide hallgass, Fred! Én ugyan nem vagyok tagja semmiféle úri kaszinónak és mindenfelé foglalkoztam már csempészettel! De ha süllyed egy hajó és segítséget kér, hát én akkor odamegyek, ha elkárhozom is és nyomban bilincsekben visznek a börtönbe. És ha azonnal nem fordítod a hajót délkeletnek, akkor megfoglak a nyakadnál és addig verem a fejedet a hajó korlátjához, amíg öt nap kell hozzá, hogy le-smirglizzék róla az agyvelőd.

— Hagyjuk ezt az állandó személyeskedést, — mondta idegesen a kapitány, azután beszólt a szócsőbe. — Négy fok jobbra, teljes gőz!

— Rozsdásnak igaza van, — mondta félig suttogva, félig fütyülve a korhadttorkú, kövér Patterson. — Szívtelen kutya vagy Fred. Nem való az ilyen ember urak közé.

— Én köpök rátok! Várhatjátok, amíg még egyszer cirkálót lopok nektek. Egy torpedót sem érdekeltek.

Közben megjelent ismét Bunkó, aki az imént visszasietett a távíróhoz.

— A segélykérő hajó nem felel. Ezzel szemben csak úgy röpködnek a rádiók, hogy „Balmoralt“ feltartani, ha nem adja meg magát első figyelmeztetésre, tűz alá venni.

— Na?! — diadalmaskodott Fred és a meg-rágott szivart Patterson kabátjára köpte. — Mit akartok? Kiugrálni azonnal a hajóból és menekülni, vagy segíteni egy hajónak, amelyik már el is sülyedt?

Rozsdás elővette a revolverét:

— Ha még egy szót szólsz Fred, tíz golyót küldök a hasadba.

— Kérem . . . — dünnyögte Fred, — azért nem kell mindjárt idegeskedni. Ti azért nem tudtok soha érvényesülni, mert nem vagytok elég tárgyilagosak. Az én véleményem az, hogy ne kockáztassuk a bőrünket.

— És a mi véleményünk az, hogy nem szabad harminc vagy ötven embert sorsára hagyni egy sülyedő hajón!

— Lehetséges. Mindenesetre az ilyesmit

meg kell beszélni . . . — felelte Fred. — Na! Nézzétek meg. Ott van Borneo, láthatjátok a teljes nyugati partot és a hajó sehol. Ugy látszik, elsüllyedt.

Nem feleltek. A síma óceán, ahonnan nemrég a ciklon által megsérült hajó legénysége és utasai játszották egy tengeri tragédia utolsó felvonását, sikoltva, imádkozva, recsegő deszkákba kapaszkodva; a tenger, mint egy jóllakott, rop-pant állat, mozdulatlanul pihent az elnyelt óceánjáró fölött. A legtöbb ember itt a hajón már átélt hasonló borzalmas színjátékot és valamennyien egy-egy ilyen felejthetetlenül iszonyú élményére gondoltak. A mozdulatlan levegőben mintha még ott rezegnének a nemrégien elhalt halálsikolyok. A nap vérszínű csúcsa most kipuposodott viola- és rótszínű reflexek orgiájában a keleti látóhatár pereméből. Egy hordó bukkant fel a mélyből és vidáman hintázott a rezgő víztáblán. Az örvény tehát még negyedórája sem zárult össze az áldozatok felett és a forogva elmerült hajó nyomán támadt tölcser csavarjából csak most szabadulnak fel az első léggel telt, vagy könnyebb fajsúlyú holmik. Egy helyen a víz forrni kezd, fehér tarajokkal, zizegve és deszkadarabokat, kisebb tárgyakat dob a felszínre. Az egyre szélesedő szeméthalom közepén, valószínűleg a mellette ringó kis asztalkába akadva, egy kékszalagos, hófehér matrózsapka jelenik meg.

A nap, mint egy óriás La France rózsza, szét-
táruló vörös sugárszirmokkal emelkedik a pasz-
tellszínű borneoi hegyek fölé és mintegy meg-
hajtván zászlóját, hűvös sugárnyalábjai vörös
dicsfénnel borulnak az egyszerű vászonsapka
fölé.

A fedélzeten álló csempészek, viharvert, fé-
lelmétes kikötői alakok, mozdulatlanul, döbben-
ten állták. A Főorvos Ur keresztet vet és halkán
mormolni kezd.

Valamennyien levették a sapkájukat.

3.

... Azután kihalásztak egy felborult men-
tőcsónakot. A mentőcsónak oldalán ez állt:
„RADZEER“.

— Ez hadihajó volt! — mondta Rozsdás.

— Na látjátok, — mondta Fred, aki csak
kevéssé volt hajlamos huzamosabb ideig lelki-
életet élni, bár az első pillanatokban, midőn a
matrózsapkát meglátta, igen sűrűn pislogott és
egy egészen keskeny, hosszú valamit sodort a
szakállából, miközben ezt dörmögte: „Kínos...
Szavamra, kínos... Ej no, egy sapka...
Igazán elhagyott látvány... És kínos...
Főleg nagyon kínos...“ De most már
más szemszögből nézte a dolgot. — Mindez azért

van, mert nem hiszitek el, hogy hülyék vagytok. Szóval ez a Radzeer egy hadihajó? Tehát nem is tudtuk, hogy kollégával állunk szemben. Ezekután úgy jártunk volna, mint az a bizonyos félhülye úr, aki viperát talált a hóban és mert nem foglalkozott soha állattannal, keblén melengette az illető csúszómászót. Ha mi itt megmentjük öfelsége legénységét, ezeknek első dolga természetesen, hogy bennünket letartóztassanak, esetleg felkoncoljanak, vagy egyszerűen a vízbe dobáljanak, mint e hajóra nem való terhet.

Nem lehet tudni, hogy a társaság milyen görombasággal reagált volna Pizskos Fred tagadhatatlanul okszerű meditációjára, mert a páncélszekrényben ülő ör, kötelességszerűen lekiáltott:

— Kuss! Csónak! Odanézzetek!

A part felől egy csónak közeledett. Ugy látszik, a „Radzeer“ valamelyik épen maradt mentőcsónakja volt. Utasaik először kényszerűségből, a lakatlan, vulkanikus Borneon akartak kikötni, de miután meglátták a közelgő hadihajót, serényen igyekeztek a közelébe. Már integettek is.

— Jó, jó, csak gyertek, — dünnyögte Patterson.

— Hm, furcsa, — jegyezte meg a Pizskos Fred, — a „Radzeer“ csónakján vannak és egyenruhában, de nem tengerészek.

Rozsdás szélvész sebességgel rohant fel a kapitányi hídra és elkapta a messzelátót. Azután füttyentett.

— Tudjátok ki az a két ember a csónakban? Earl of Sudessex és Bradford vezérkari százados. — Miután látta, hogy tanácstalanul és kissé ijedten nézik a közeledő menekülőket, hirtelen felkiáltott: — Gyerekek! Nagyszerű tervem van. Foglyul ejtjük őket!

— Megörültél?! — kiáltotta a Púpos. — Ezért biztos felakasztanak.

— Kétszer nem akaszthatnak fel, — felelte Rozsdás, — egyszer pedig úgyis felkötnek cirkálólopásért, ha kézrekerülünk. Fiúk. Nagyban megy a játék, van egy elsőrangú tervem, nincs idő most már, hogy elmondjam. Bízhatok bennem. Lehet, hogy végül mindannyiunkat felkötnek, de ha nem, akkor nagyon jól járunk.

— A magam részéről, — sipította Patterson, — bízom a Rozsdásban. Aki nem bízik benne, az kiszállhat.

Valamennyien beleegyeztek, hogy Rozsdás intézkedjék belátása szerint.

— Rendben van. Púpos, — kezdte Rozsdás, — eredj Bunkóhoz a rádiószobába. Ha repülőgép, hajó, vagy kikötő kérdezi a cirkálónk nevét, jelentse, hogy a Radzeer cirkáló Earl of Sudessex-szel és Bradford vezérkari századossal útban Malakka szoros felé.

— Értem, — dünnyögte a Piszkos Fred he-

lyeslően, közben két egyforma kecskeszakállt formált szőrzetéből.

Miután a Púpos elrohant, Rozsdás a legényekhez fordult:

— Hárman hozzák rendbe a szalont és vigyenek be két ágyat. Ti négyen dobjatok le kötelet, segítsétek fel a csónakból a pasasokat.

Valaki megérintette a karját. A Kölyök állt mögötte:

— Nem szabad ezt . . .

— Talán félsz?

— Csak miattad... — mondta szomorúan, azután zavartan hozzátette, — mert olyan jó barátom vagy.

— Hagyjuk veszni a bátyádat? Tudd meg, hogy ártatlan volt. Be fogom bizonyítani az ártatlanságát.

— Oh... — csak ezt mondta, de annyi elragadtatással, hogy Rozsdás a homloka szegélyéig elpirult. Azután sietett le a kapitányi hídról. Markos legények éppen a fedélzetre emelték a négy menekülőt. Két matróz volt és két katonatiszt. Ezek már az első pillanatban döbbenet nézték a fényes hadihajó meglehetősen toprongyos személyzetét.

— Miféle cirkáló ez? — kérdezte ámultan Bradford.

— Köszönjük kérdését, — felelte Fred, — nagyon jó. Ugy látom, a maguké kissé meglazult a túlnyomóan nedves időjárástól. — Most

bukkant ki a csoportból Rozsdás és szeplős, gyerekes arcával rávigyorgott a századosra.

— Gondolkoztam a dolgon, — mondta. — Azok a fehér kis testecskék azért voltak a trypano . . . a tripolozós között, mert valaki lisztes kézzel fogta meg az üveget.

A kapitány csodálkozó pillantással nézett körül.

— De hiszen, — mondta Sudessex, — ez a cirkáló . . .

— Ne törje a fejét excellenciád, — felelte Rozsdás, — a cirkálót egy végkiárusításon megvettük, a kapitány kártyás ember és eladta nekünk a hajót.

— Szóval maguk elrabolták öfelsége egy hajóját? — mondta keményen a százados, — nem értem, hogy lehetséges, de figyelmeztetem, hogy ezért mindannyiukat felkötik. És ha azt hiszik, hogy ilyen szedett-vedett népség . . .

— Nézze, százados úr, — ajánlotta Rozsdás, — ha a környezet nem felel meg az igényeinek, készséggel visszahajítjuk a tengerbe. Egy szavába kerül.

— Saját érdekükben, — mondta csendesen az Earl, — felszólítom mindannyiukat, hogy adják meg magukat nekem. Ez enyhíteni fogja a büntetésüket.

— Na!! — mondta diadalmasan a Piszkos Fred, — mert ők az okosak. Nesztek, itt a vipera.

— Valóban enyhe büntetés jár azért, ha egy angol herceget és egy vezérkari századost megmentenek? — kérdezte Rozsdás. — Belátom, hogy szigorúbban kellene büntetni. És közlöm százados úrral, hogy ha ez a szedett-vedett nép ség nem lenne, akkor maguk Borneo vulkánjainak tövében, ebben a hatvanöt fokos melegben, gyönyörűen szomjanhaltak volna néhány óra alatt. A mi számunkra a legésszerűbb lenne magukat fejbőlöni és a tengerbe dobni.

— Ebben igaza van, — bólintott az Earl. — Még megtehetik.

— Maga tetszik nekem, excellenciás uram, — szólt Rozsdás és meghajolt, — a százados annál kevésbé. Ha tegnap nem tiltja meg, hogy beszéljek excellenciáddal, akkor ma talán nem lennénk itt a cirkálón és nem zavartuk volna meg önöket az elmulás tiszteletreméltó aktusában.

— Nem tudtam arról, hogy beszélni akar velem, — mondta Sudessex és kérdően nézett Bradfordra.

— Ez az ember nemzetközi hírszerző. Valami zsarolási manőverrel jött . . .

— Nézze, azt jól tudja, hogy a cirkáló területenkívüliséget élvez. Ha tehát még egyszer ilyen kijelentést tesz, úgy ütöm fejbe, hogy egy üveglap minden fehér kis testecskéjét zöldnek, barnának és lazacszínűnek fogja nézni.

A százados a hátsó zsebébe nyult és revolvert rántott, amit nyomban kiütöttek a kezéből és ha Rozsdás nem lép közbe, bizonyára a fejéből is kiütöttek volna valamit.

— Én intézkedem! — kiabált a legényekre. — Fiúk! Meg kell szoknotok, hogy mától kezdve haditengerészek vagytok és ha nem tudtok ennek megfelelően viselkedni, valamennyiünket felkötnék.

— Ez helyes, — krákgotta és köpködte Patterson. — Rozsdás kommandiroz és mindenki engedelmeskedik.

— Vigyázz! — A próba sikerült. Valamennyien régi, meghitt emlékek alapján többé-kevésbé szabályos vigyázzba álltak. Az Earl, aki mindennek a mélyén a probléma magvát, az emberek cselekedetének lelkirúgóit kereste, szinte megfeledkezett visszas helyzetéről, és érdeklődve figyelte ezt a különös társaságot. Megragadta például a figyelmét, hogy a fedélzeten egy rendkívül piszkos és rongyos öregúr szabályszerű kommandókat mond a szócsőbe és egy hosszú szivart eszik darabonként, mintha csokoládé lenne. Láta, hogy a kormányos, pompásan menőverez a hajóval, amely erős gőz alatt, teljes félkörrel, mintha csak hadgyakorlaton lenne, északnyugati irányt vesz fel. Ha nem lennének ilyen groteszkkülsőjű, különböző korú, rongyos, marcona emberek,

igazán megfelelnének egy cirkáló legénységének. Vajjon mit képzelnek? Hogy nyugodtan hajózhatnak, akár csak egy fél napig is lopott cirkálóval az angol csatahajóktól hemzsegő Indiai Óceánon? Ostobának éppen nem nem néznek ki.

— Púpos! — kiáltotta Rozsdás. — Te vagy a szállásmester. Rangod káplár. Négy legénnyel elvezeted a foglyainkat. Az urakat a szalomba, a két tengerészt a legénységi hálóhelyre. Aki a foglyokhoz nyúl, annak előírászerűen kitolod a félszemét. Ha valamelyik fogoly megpróbálja elhagyni a helyiséget, megbilincselitek. Értve?

— Alázatosan jelentem, értem, — felelt a Púpos feszes vigyázzban. Azután megfordult: — Murdock, Haynes, Toby, Ragyás. Vigyázz! Foglyokhoz! Utánam in-dulj!

Elindultak. Az Earl fogta a százados karját, mintegy kényszerítve, hogy szintén jöjjön. Nem szerette az indokolatlan katonás fellépést és látta, hogy nem is lenne célja. Így mindenestre elérte azt, hogy az ő revolvere még megvolt. Ki tudja mire jó.

— Dugó! Martin! Lepcsés! — intézkedett Rozsdás, — a raktárból minden ember számára megfelelő ruhát és felszerelést kerestek ki. Pallock, Fojtogató és Cérna, a hajó korlátjához erősítetek kötélen a bordázat tisztítására szolgáló állványt. Előhoztok a raktárból fekete és fehér festéket. Kiültök az állványra. Fehér zo-

mánccal átkenitek a Balmoralt és a fehér alapra feketével ráamázoljátok, hogy „Radzeer.“

Egy pillanatra csönd támadt, azután végre megértették Rozsdást, harsogó éljenbe törtek ki és körül táncolták.

— Gyerekek! Minden azon múlik, hogy engedelmes és katonás embereknek látszatok. Ne felejtsetek el, hogy át kell jutnunk Szingapuron és még néhány helyen, ahol a legkisebb hibánál észreveszik, hogy nem vagytok haditengerészek.

— Alázatosan jelentem kapitány úr, — mondta Fojtogató, egy veszedelmes kikötői bicskás, — mindnyájan engedelmes, kitűnő matrózok leszünk.

— Kuss, — szólt a kapitány. — Összetévesztés valakivel. Én nem vagyok a Radzeer kapitánya.

— Mondjátok neki, hogy felség, — protezsálta lihegve Patterson.

— Az se jó, — mondta Rozsdás. — Jegyezétek meg, hogy én Bradford százados vagyok, — azután a Kölyökre mutatott egy széles mozdulattal — és ő Earl of Sudessex ezredes.

— Nagy ember, — mondta csendes elismeréssel a Piszkos Fred.

ÖTÖDIK FEJEZET,

Hajókeresztelő. Piszkos Fredről lemossák a vezetéknévét. Rozsdás előbbreviszi Tom Leven ügyét, kivág egy szép védőbeszédet és egy ablakot. A cirkáló eltűnt, de jól érzi magát. Kikötnek Singapooreban.

1.

Piszkos Fred lett a kapitány. Először örült, hiszen valamikor tiszt volt egy cirkálón, de később igen szerencsétlen lett, mert életveszélyes fenyegetésekkel rákényszerítették, hogy megfürödjön. A fürdés és tisztálkodás még néhány kisebb bonyodalomra vezetett, de végülis részint a nyers erő, részint a rábeszélés hatott. Fürödték és úgy, ahogy szabályozták a fülön és tarkón túli zsíros hajcsomókat, meg egyéb követelményeit a higiénának, melyeket Anglia haditengerészete szem előtt tart. Azután mindenki megfelelő fehérneműt, ruhát, cipőt keresett a raktárból, ez sem ment kisebb afférok nélkül. Piszkos Fred számára a kapitány uniformisát kissé rendbe kellett hozni, de a Főorvoson úgy állt az első tiszt egyenruhája, mintha rászabták volna. A hajóról semmit sem hordtak le. Minden ruha, fegyver, cipő, lángszoró, gyógyszer megfelelő mennyiségben volt.

Végül következett egy kis gyakorlatozás, fegyverfogások, sorakozás. Minden pompásan ment. Hiszen tulajdonképpen csupa matróz volt itt együtt, és reménytelen álmuk valósult meg, mesebeli módon. A köztisztületben álló uniformis volt rajtuk és ahogy a gyermek a jövőbe nyúló fantáziájával szeret katonásdit játszani, épp így elképzelhetjük, hogy ezek az emberek, akik valamennyien szolgáltak ifjabb éveikben és általában a haditengerészetnél, milyen ambícióval, egy elérhetetlen vágyálomnak milyen beteljesedésével fogták fel ezt a kis komoly katonásdit, egy komoly hadihajón.

Mégis néhány másodpercre felbomlott a fegyelem, mikor Pizskos Fred, hófehér kapitányi uniformisában, aranyrozettás sapkával, felismerhetetlenül tiszta arccal, angyalhajra emlékeztető, fehér, hosszú ősz szakállával, a kapitány, sőt az első és második tisztt valamennyi rendjével dekorálva, jobbra-balra nyájas mosollyal szalutálva megjelent a kapitányi hídon.

Csoda, hogy nem adtak le rá sortüzet. A legénység, miután felismerte dörgő hurrában tört ki, Fred nyájasan mosolyogva bólogatott, majd a következő rövid szónoklatot intézte barátaihoz:

— Katonák! — így kezdte mint Napoleon. — Midőn elfoglalom e parancsnoki hidat és büszkén tekintek le vegyes társaságtokra, sok szerencsét kívánok valamennyiünknek e marha-

sághoz, amelyre büszkék lehetünk, miután a világ történetében bizonyára páratlan. Sajnos nem mondhatom nektek, hogy legyetek továbbra is olyan derék, becsületes emberek, mint amilyenek eddig voltatok, de arra felhívom az alulírottak szíves figyelmét, hogy miután letettem ezt az uniformist, gazember lettem, miután újra leteszem, megint csak gazember leszek, de amíg viselem és ez nektek is szól, addig ismét angol katonatiszt vagyok és ti valamennyien angol katonák. Esküszöm nektek az igaz Istenre, hogy aki ebben az uniformisban valami becstelenséget követ el, annak torkáig metszem fel a hasát. Ismertek jól, tehát elhihetitek, hogy meg is teszem. Mi vállalkoztunk pénzért hogy egy embert megszabadítunk valahonnan. Ez még nem becstelenség. Aki ennél többet kísérel majd meg az expedíciónk közben, az halott ember lesz.

A legénység ismét megéljenezte, azután a Főorvos Ur elé állt, feszesen tisztelgett és kijelentette:

— Alázatosan jelentem: a teljes létszám tizennyolc ember.

— Lelépni.

Pizkos Fred megelégedetten vett ki egy szivart a zubbonya felső zsebéből, azután lassan visszatette. Eszébe jutott, hogy a kapitányi hídon senkinek sem szabad dohányozni.

Repülő bűgött felettük.

„ . . . A cirkáló . . . nevét . . . utasítását...
Itt... 146. katonai repülő...“

Bunkó már a rádiós uniformisában ült a helyén és nyomban felelt:

„ . . . Radzeer . . . cirkáló . . . Szingapur felé...
Earl of Sudessex őexcellenciájával . . .

„ . . . Köszönöm . . . Balmoral cirkálót . . .
ellop . . .

„ . . . Hallottuk . . . Figyeltünk . . . Nem
tudunk róla . . .

A repülő elég alacsonyan szállt és a pilóta világosan látta, messzelátóján keresztül, a napfényben csillogó, gyönyörű páncélost, amint hábosra szelve a tenger síma felületét, teljes gőzzel siklik a Malaka-szoros felé és jól látni fedélzetén a fehér uniformisokat, valamint a hajó oldalán, szépen, kivehetően a cirkáló nevét:

„RADZEER“

2.

— Nem értem, — mondta Bradford. — Repülőgépeket hallok felettünk elszállni, hadihajókat látok az ablakon át és elhagyják menni az orruk előtt a „Balmoralt.“ Hiszen ez világbotrány!

— Az, — hagyta helyben az Earl. — De én azt hiszem tudom a megoldását. A „Radzeer“.

elsüllyedt és ha nem csalódom ezek ráfestették a cirkáló oldalára, hogy „Radzeer“. Minden rádiónak azt felelik, hogy útban vannak velünk Saigon felé és ez megfelel a hajó helyzetének, amit különben kétségtelenné tesz a név is. Ezek nem buta emberek barátom. Csak azt szeretném tudni, hogy mit akarnak velünk . . .

— És hogy honnan tudják a mi útunk célját?!

— Igazán nem sejti? Nem rémlik maga előtt egy éjszaka, mikor mi beszélgettünk Kvang generálisról, útban Colombó felé, a hajón? Tárgyaltunk a küldetésünkről, amellyel az angol-francia közös hadműveletek helyett békét kötnénk Kvanggal. Nem emlékszik, hogy hirtelen rövidzárlat támadt?

— De igen . . .

— Hát vegye tudomásul, hogy a maga kabinján keresztül kihallgattak minket és a rövidzárlat alatt, amit valamelyik bűntárs idézett elő, a hallgatódzó újra kisurrant a fülkéből.

— Bravo...! — Ezt Rozsdás mondta, aki idáig hallgatózott és most belépett. — Ha valaha katonáéknál minden kötél szakad, excellenciád mint detektívfelügyelő is elhelyezkedést fog találni.

— Kénytelenek vagyunk elviselni a maga társaságát? — szólt élesen Bradford.

— Maga nem, öregem. Maga levizsgázott.

Maga nem hagyott engem az Earl elé menni és ehhez nem volt joga . . . Csend!

— Jól vigyázzon, hogy meg ne szabaduljak innen, mert felköttem.

— Mondja meg, mit kíván, — szólt az Earl.

— Excellenciás uram, — mondta Rozsdás és meghajolt, — én kihallgatásra jelentkeztem Colombóban és goromba visszautasításban volt részem. Viszont úgy tudom, hogy egy igazi angol Earl mindenkivel szóbaáll, aki gentleman módra közeledik hozzá. Tekintsünk el attól, hogy e pillanatban foglyom. Egy halálraítélt katona dolgában szeretném, ha meghallgatna. Amennyiben a százados úr jogosan járt el és kérésem nem teljesíthető, nyomban távozom és nem fogom zavarni többé.

Az Earl gondolkozott egy pillanatig.

— A százados úrnak mindenesetre jogában áll intézkedni személyem körül. De talán túl merrev álláspontot foglalt el magával szemben. Ha nem akart mást, mint beszélni velem, kérem most beszélhet. Tessék doktor úr . . . Verhagen . . .

— Megtisztel excellenciád, ha Rozsdásnak nevez, — jegyezte meg vigyorogva, — a százados úr úgysis megállapította, hogy mint orvos egy vércseppet sem tudnék két üveg között fehér pöttyökkel ellátni.

— Beszéljen, — mondta az Earl és leült. Bradford százados elfordult és a kajüt egyik kerek kis ablakán idegesen dobolt az ujjáival. Rozsdásnak néhányszor magáravonta figyelmét ez a dobolás, úgyhogy akadozva kezdte mondani-valóit.

— Két év előtt . . . ha jól emlékszem . . . illetve nem is emlékezhetem, mert két év előtt . . . ugyanis árut szállítottam és valahogy elfelejtettem vámoltatni . . . ilyesmiben szórakozott vagyok . . . és valami futó kellemetlenségem támadt akkoriban, úgy, hogy fél évig tartottak Port Saidban államilag . . . Szóval én nem is emlékezhetem, csak az idén, mikor görög vámkerülő lettem, találkoztam a Kölyökkel . . . vagyis . . . — Hirtelen kitört: — Excellenciás uram! Tom Leven ártatlan!

— Csak egyszerűen barátom, én most nem vagyok fogoly, maga nem kalóz, ez kihallgatás, adja elő a mondanivalóját. Mi köze önnek Tom Levenhez?

— Akit említeni tetszett, az a lányosképű úr, illetve az az úrikülsejű lány, az Tom Leven öccse . . . húga . . .

Bradford egy pillanatra abbahagyta a dobolást, amiért Rozsdás hálás volt. De később újra kezdett dobolni az üvegen.

— Ugy. Szóval az a fiatallber egy ifjú hölgy. Ha jól tudom, — a herceg elgondolkozott, — Edith Leven. Igen. Így hívták annak a sze-

rencsétlen kapitánynak a hűgát. És hogy került rab . . . illetve haditengerészek közé?

— Hm . . . Hát akkor elmondom előlről. — Elmondta a részvénytársaság történetét. Sajnos az Earl minden igyekevése, hogy komolyságát megőrizze, csődöt mondott. Ahogy sorban előkerültek ezek a figurák, a Nagy Főnök, a Faraó, végül a Pizskos Fred, aki eljátszotta az alaptőkét és úri kötelességből az admirális szűgéről leakasztott egy cirkálót, a herceg úgy nevetett, hogy rengett alatta a szék.

Bradford szigorú, szemrehányó pillantással nézte. Eh! Akármit is írnak róla a lapok, éretlen gyerek! Katonaruhába bújt diák! Undo-rító, ostoba, erkölcstelen történet, amely felett minden fegyelmezett katonának pálcát kell törni . . . Megvetéssel elfordult és tovább dobolt az ablakon, egyre gyorsabban és idegesebben.

— Colombóban elolvastam az angol lapokat, — mondta Rozsdás — és ahogy a rendörök ezt némely tétessel csinálják . . . hogyis mondják... izé . . . mikor eljátszatják az emberrel, amint viszi át az ösvényen a szaharint és hogy most vegye elő a kését, mutassa meg, hogy az egyiket hogy rúgta és a másikat hogy szúrta . . . szóval ahogy azt mondják . . .

— Rekonstruálni, ezt gondolja, nem?

— Szavamra excellenciádban egy rendőrfogalmazó veszett el. Igen, ezt gondoltam. Re-

konstruáltam a történetet. Ahol katonai dologról van szó, ott ne tessék tudomásul venni, amit mondok. Szóval egy katonatiszt, most felteszem, hogy Tom Levennek igaza volt, Helene Aldingtonnal egyenként lemásoltatta a rajzokat. Hogy Tom Leven találmánya ne legyen jó, két fontos rajzot teljes egészében kellett ellopni. Mondjuk kiszolgáltatta a találmányt annak a másik katonatisztnek, aki szintén benyújtotta mint a sajátját. Excellenciád még igen fiatal, nem ismeri a nőket. Azok mindig biztosítékot akarnak. Mindig félnek, hogy kijátsszák őket. Megjegyzem valami igazuk van . . . Szóval ez a nő mikor a találmány már be volt jelentve, mielőtt Tom Leven utolsó két rajzát kiadta volna, annak a másik tisztnek, nagyobb összeget, vagy házasságot, vagy mit tudom én mit követelt az illetőtől, aki miatt meglopta Levent. Így ezután nem adta át ezt a két igen fontos rajzot. Ezért nem is sikerült a találmány bemutatója. Tom Leven közben megtudta, hogy valaki szintén folyamodott mint feltaláló az önműködő aknákkal és nyomban rohant a nőhöz. Rettenetes lehetett Tom Leven. Letette katonai revolverét az asztalra és kijelentette, ha öt percen belül nem kapja meg a rajzokat, úgy puffantja le önagyságát, mint vidám családapa, céllövöldében a tojáshéjjat. Valószínűleg meglátszott külsején, hogy szándéka elég határozott, ezért a nő gyorsan átadta a két rajzot, Tom Leven talán megátkozta, mindenesetre elrohant

egy barátjához, megbeszélni a dolgot. A nő valószínűleg elárulta neki a tisztársát is. Az újság által közölt tervrajz egy hátsó kerti bejárót jelez. No most. Szerintem ha Tom Leven a gyilkos, akkor úgy ahogy jött, kalapját és revolverét magáhozvéve, a kerti kijáráson át távozott volna. De neki már nem volt mit titkolnia a nőnél. A főbejáraton át rohant el. Taxit hozatott. Nem valószínű tehát, hogy gyilkolt. Röviddel rá a kerti bejáraton át megérkezett a másik tiszt. Vagy egy bizalmasa. Bár én azt hiszem, hogy maga a katonatiszt volt, aki a találmányt ellopta. Ha utánanéznék kiderül, hogy rengeteg adósága van. Szóval jött a tiszt. Belépett Helene Aldingtonhoz. Ez sírva, valószínűleg szemrehányásokkal is fogadta. A tiszt megtudta, hogy a két legfontosabb rajzot elvitte Tom Leven. Hirtelen megpillantotta a kalapját és a revolverét. Eszébejutott, hogy őt senki sem látta bejönni és Tom Leven a főbejáraton át távozott. És meglátta a papírvágókést . . . Egy döfés és az egyetlen koronatanú, aki tudta, (mert hiszen ő lopta), hogy Tom Levené a találmány és aki bizonyára még cifrább dolgokat is tudott erről a tisztről, meghalt ezután . . .

— Elég! — mondta keményen az Earl. Az arca kissé sápadt volt és nagyon komor. — Ostobaságokat állít uram . . .

— De! De! — fordult meg élesen Bradford. — Csak beszéljen! Szóval az a tiszt, aki Tom

Leven találmányához hasonló konstrukciót jelentett be, az a gyilkos maga szerint!

— Ugy van! Be fogom bizonyítani . . .

— És tudja ki az a tiszt?

— Nem! De egyetlen vágyam, hogy megtudjam.

— Teljesült, — mondta nyugodtan Bradford, — az a tiszt én vagyok!

3.

— Nekem nagyon kellemetlen volt ezt végighallgatni és természetesen ostobaságnak minősítem az egészet. Ne vegye a szívére Bradford. A fickónak igen élénk fantáziája van . . .

— Én azt hiszem valamelyik ellenséges állam agent provocateurje, — felelte Bradford. — Szívesen kevernék valami csunya históriába az angol tisztikart.

A Púpos lépett be, szabályszerűen tisztelgett, négy fegyveres ember volt mögötte:

— Alázatosan kérem, tessék a fedélzetre jönni sétálni, mert ha Szingapurba érünk, nem hagyhatják el a kabint.

Szó nélkül engedelmeskedtek. Kint sétáltak a fedélzeten. Earl of Sudessex titokban figyelte ezeket az embereket. Kifogástalan, tiszta haditengerészek voltak. És úgy látszott, hogy minden szolgálatot előírászerűen látnak el. A hajó

csak úgy ragyogott, a kapitány a hidon rendjelek erdejével zubbonyán, hófehér szakállával, beillet volna egy zászlóshajóra is admirálisnak. Az első tiszt a felsorakozó legénység arcvonala előtt szabályszerű szemlét tartott, mint igazi haditengerészek, mielőtt kikötnek. Megpillantotta Rozsdást és azt a fiút. Odaintette őket. Közben elérték a szemle helyét és mikor a Főorvos meglátta az Earlt, hársány „vigyázzt“ kiáltott, majd „tisztelegj!“ következett. Bradford bizonyára nagyon elítélte volna az ezredest, ha sejti, hogy mennyire tetszett neki a részvénytársaságba tömörült rablók viselkedése.

— Mondja, — szólt a hozzásiető Rozsdásnak és a Kölyöknek. — Tulajdonképpen hogy képzelik maguk ezt az egész ostobaságot. Meg akarják ostromolni Saigont?

— Kicsit megszálljuk esetleg, — mondta Rozsdás. — Van egy elsőrangú tervünk.

— Na mesélje el, — szólt az Earl és már előre mosolygott azon amit hallani fog.

— Isteni, — kezdte vigyorogva Rozsdás. — A hajó megérkezik Saigonba, ahol mindenki várja a fiatal, félig még gyermek ezredest, a százdossal.

— És azok nem érkeznek meg, — mondta az Earl és átvette önkéntelenül Rozsdás jókedvét.

— Dehogynem! Hiszen éppen ez az! A Kölyök, ez a lányoskülsőű úr lesz excellenciád és

én Bradford százados kellemetlen személyében teszem tiszteletemet. Isteni! Mi!

Az Earl ajkáról hirtelen lefagyott a mosoly. Ezt a históriát nem tudta a humoros oldaláról felfogni.

Távolról egy cirkáló bordázata csillant meg a napfényben és az örség visszakísérte a két foglyot a szalónba.

— Csukd be fiam azt a kis szellőztető ablakot, — szólt oda a herceg a szolgálatukra és őrzésükre beküldött fegyveres matrónak.

— Alázatosan jelentem, nincs nyitva.

— Dehát az ördögbe is itt huzat van! — mondta bosszúsan az Earl, — tán nincs jól becsukva.

— De csukva van csak Rozsdás az előbb kivágta belőle az üveget. Délutánra újra bevágjuk.

A százados az ablakra nézett, azután halottfehér lett és gyorsan leült, mert megrogyant a térdé.

4.

Szingapur előtt vetettek horgonyt. A légénység az ágyútorony körüli vasszerkezeten ült és énekelt.

Távolról látszott a kikötő és Stamford Raffles óriási szobra. A rézszínű, nedves alkonyat-

ban, motorcsónakok és vitorlások utasai közeltek hozzájuk és mosolyogva nézték a daloló, vidám „haditengerészek“ csoportját. A Púpos még banjózott is nekik. A hajóhoz néhány karsú sampán siklik, bennszülött kofák zöld pizánglevelekkel bélelt gyümölcskosarakban pompás csendéleteket kínáltak. A matrózok vagy hat kosár gyümölcsöt vásárolnak, rézpénzeket dobálnak a vízbe, amelyekért visítózó maláji kölykök buknak le. Kínai díszműárosok dzsunkái is körülfogják őket. Haditengerészek sokszor vesznek szeretőjüknek csecsebecsét. Bunkó százotvenedszer közli rádióhívásra a hajó helyzetét, mindig hozzáfűzve, hogy Earl of Sudessexet viszik Saigonba... kíséretével... Őexcellenciája... Szingapurból... hivatalos... és tisztelő... látogatások... mellőzését... kéri... Éjszakai... vihar... után... gyengélkedik... Radzeer... Radzeer... Radzeer...

„... Balmorált... Sabangnál látták... délkelet felé vette útját... jelentést... mit tudnak?... Admiralitás... Szingapur...“

„Borneo... magasságában... páncélossal találkoztunk... Megállásra... felszólítottuk... Nagy előnnyel... északkelet felé... teljes gőzzel... eltűnt... Parancsunk:... legrövidebb... úton Saigonba hajózni... Ezért nem üldözhattük... Többet nem tudunk... Radzeer... Radzeer... Radzeer...“

Ezekután békében maradhattak. A „Rad-

zeer“, küldetése miatt és a fedélzeten utazó magas személyiség nimbuszával, ebben a fejvesztett hajszában is előkelő indolenciával folytathatta saját útját, amely minden botrányon felülálló magasabb katonai szempontokból fontos.

Előbb még Singaporenál a hajó kapitánya és daliás első tisztje, Rozsdással és a Kölyökkel partraszálltak. Pizkos Frednek egy barátját keresték fel, akinek a külvárosban régi, konzervatív orgazda intézménye volt. Itt egy kézikönyv alapján különböző ruhaneműekkel látták el magukat, amelyeket előírás szerint az angol vezérkarhoz tartozó századosok és ezredesek viselhetnek csak. Rozsdás ragaszkodott, hogy fehér keztyűt is vegyenek, mert a szolgálati szabályzatból kitűnt, hogy ünnepélyes alkalmakkor a tisztikar tagjai keztyűsen jelenjenek meg.

Este mótórosok és vitorlások úri közönsége élvezettel nézte végig, ahogy a „Radzeer“ cirkálón riadót fújnak, a legénység felsorakozik, szolgálati beosztásuk szerint külön csoportokra válnak, a kapitány a hídon néhány kommandót mond a szócsöbe, miközben érthetetlen okból a felső zsebéből időnként egy szivart húz elő, de megint visszateszi, serény legények futnak hosszú kötelekkel, zörög a horgony, ahogy felhúzzák és a megjelenő hold első sugarai vakítóan tükröződnek vissza a páncélosról, amely teljes gőzzel elindul Indókína felé.

HATODIK FEJEZET,

Rozsdás meg van elégedve a fogadtatással. Viszont a francia haditerv ellen nem tud védekezni. Egy matróz nagy bajt okoz. Akasztófa helyett kerekasztal. Egy igazság akkor is fontos, ha nincs semmi értelme. Ezt jegyzőkönyvbe veszik.

1.

A Mekong folyó kiszélesedő torkolatának öblében, Indokína bejáratánál fekszik Saigon kikötője. A félvad hely egyetlen európai jellegű része a part, sárga homokkal és beléhengerelt kavicszemekkel képezett sétánya, pálmákkal és agavekkel díszítve. Ezen a sétányon sorakozott fel Saigon erőd helyőrsége. Külön nagyfényű lámpákat szereltek erre az alkalomra az út fölé. Feszesen álló légionisták arcvonala előtt ugyanolyan mereven négy tiszt sorakozik fel és előttük valamivel fesztelenebbül Lorien ezredes az erőd parancsnoka. Jobbra tőlük a zenekar, a légionista ezred cliqueje és a cordon mögött szájatató, félmeztelen bennszülöttek tömege. Az öböl fordulójánál egyszerre csak feltűnik a „Radzeer“, fényesen kivilágítva, sorakozó legénységével. Előttük a káplár és az elsőtiszt áll. A parancsnoki hídon, valamennyi rendjelével a kapitány, mellette díszuniformisban a félig még gyerekülseje miatt népszerű Earl és egy jómegjelenésű, vöröshajú vezérkari százados.

„Halte! Fixez! Gardez vous!“

Egyetlen zörej és a legionisták vigyázzban tisztelegnek. A két tiszt kivonja a kardját és jobbra néz, a parancsnok sapkájához emeli a kezét és a tabló így marad. A katonazene rákezd az angol himnuszra. A fényes cirkáló hófehér legénységi sorfalával lassan közeledik, a zene szól, a kapitány és a két angol vezérkari tiszt mozdulatlanul, tisztelegve áll. A Himnusz széles akkordjai elhálnak.

Bumm! . . . Bumm! . . . A „Radzeer“ cirkáló két tisztelő ágyulövése remegteti meg a levegőt. Az eléjük küldött négy francia hadirepülőgép alacsonyan keringve bűg felettük. Rozsdás megindultan suttozta:

— Így még sehol sem fogadtak . . .

A Kölyök szólni sem tudott az ijedtségtől és Pizskos Fred régi, kellemes emlékek hatása alatt most az egyszer igazán ellágyult. Azután bekiált a szócsöbe, a félgözzel haladó cirkáló gépe dobogni kezd, akadozik, zihál, az első tiszt rövid vezényszavakat kiált, láncsörgés, csobban a vasmacska, kötelet dobnak a partra, lassan faról a hajó, végül gurulva lesiklik a híd.

A zenekar a Marseillaisebe fog. Kemény vezényszó harsog és ismét vigyázzba dermed mindenki.

. . . Az Earl és a százados, akiket átmene-tileg, a légmentesen zárható hadiszerek számára fenntartott helyiségbe helyeztek át, komoran

hallgatták fejük felett a lábdobogást, a muzsikát és az ágyúlövéseket. Ebből nagyon kínos blamázs lesz.

2.

A hajóra siető parancsnokot és kapitányt, őexcellenciája és a százados a fényesen feldisztett étkezőhelyiségben fogadták, ahol egy matróz frissítőt és szendvicseket hord körül. A hőségtől gutaütést lehet kapni, de a százados (a gyarmatokra nem vonatkozó előírás szerint) fehér keztyűben van. Konzervatív ember lehet, Csodálatos, hogy lovaglóbottját egy pillanatra sem teszi le. Étkezés közben ott van mögötte a széken. Az Earl épp olyan, amilyennek elképzelték a leírás után. Igazán senki sem mondaná erről a vékony, csinos gyerekről, hogy kiváló katoná és diplomata. Fél óráig beszélgettek, a tengerről, a ciklonról, az Earl rezervált volt és csendes, viszont a százados mulatságos, kedves embernek látszik.

— Az angol leadók, — mondta a parancsnok, — napok óta valami eltűnt hadihajót keresnek. Hogyan lehetséges ez?

— Nem tudjuk, — felelte Rozsdás. — Angliának sok hadihajója van és az utolsó leltározásnál észrevették, hogy hiányzik egy. Elkallódott.

Jót nevettek a mulatságos századoson és megállapították magukban, hogy ügyes tréfával ütöt-

te el a kényes kérdést. A parancsnok azután nem is firtatta, a kínos ügyet, szívélyes búcsút vett az angol tisztektől és elhagyta a hajót.

. . . A „Radzeer“ rövidesen megindult felfelé a folyón, hogy Indokina fővárosát, útjának végcélját, Kambodzsát elérje.

A kamdobzsai fogadtatás az előzőt is felülmulta. Elöl a mezítlábas, vörös egyenruhás annamita század, a díszuniformisba öltözött légionisták és egy teljes szpáhiezred lovon, várta az érkező magasságok disszemléjét. Ötszáz rakétát eregettek az égnek, midőn feltűnt a „Radzeer“ és az erőd tizenkét ágyúlövése egy-egy durranással megszakította, az alacsonyan keringő, kísérő repülőraj motorjainak harsogó bűgását. Kürtszó . . . Angol Himnusz . . . A „Radzeer“ öt ágyúlövést ad le . . . Marseillias és a cirkáló kiköt. Kambodzsza erődjének bástyáin e pillanatban zöld, vörös és sárga bengáli fény világítja meg a falakat. A meleg hatvan fok. A zsíroslevelű pálmák kókadtan lógatják fejüket és a Mekong folyó krokodilusai riadtan menekülnek a céco elöl. A hajóhíd gurulva a parthoz csapódik és a magas vendégek nyájasan üdvözlük az eléjükstető tisztikart. Mindenki kíváncsian nézgeti a világhírű, félig gyermekkülsejű katonadiplomatát, akit Anglia és Franciaország megegyezésével a Tonkini öböl felé eső Szangbo ország királyává tesznek meg. Igazán olyan, amilyennek leírták. Mint valami csinos suhanc. Szinte agyonnyomja az aranyazott, díszes egyenruha, amelynek közepén ott a térdszalagrend. (Ezt Pizkos Fred kedvéért,

szingapuri üzletbarátja, miután kívánságra nem volt raktáron, azon frissiben lopatta a Stamford Hotelben egy angol herceg díszuniformisáról.)

Díszszemle!

A légió világhírű, hosszú, nyújtottlábú díszlépései alatt dübörög a föld. A díszlépésről nem lehet fogalma annak, aki nem látta. Oktatás közben néhány ujongc általában belehal. Utánuk egy rekedt, rikácsoló trombitára, puskájukat fejük fölé tartva, apró, ugráló lépésekkel elügetnek a mezítlábás annamiták, mögöttük három trappoló dobos puffogat állandóan. Ezután (minden arcél a Kölyökre irányul) rövid vágtában elgaloppozik a szpáhiezered. Utána zöldhajtókás szenegáli vadászok, vállukhoz támasztott és tenyerükön nyugvó puskával, minden lépésnél meglengetik a balkezüket, minden fekete fej a Kölyökre mered.

A parancsnok jól látja, hogy a füllelt, légtelen estében, a fiatal „ezredes“ arcán verejték fénylik sárgásan és nagyot sóhajt. Ezért csak néhány szót mond, amit a Kölyök, minden erejét összeszedve, az előre betanult két mondattal köszön meg, ezután az „Earl“, a tábornokkal autóba ül, a vörös vezérkari százados a városparancsnokkal egy másikba és indul a menet a kormányzáságra.

A „Radzeer“ légmentesen zárható raktárában őrzött két magasrangú katona sápadtan járkált fel és alá. Hallották a zajt, a lövéseket és a díszszemlét. Istenem! Milyen világbotrány lesz, ha ez a köpenicki história kiderül. És előbb-utóbb ki kell derülnie.

3.

Indokína gyilkos klimája másféle etikettet ír elő, a szokásosnál. Hosszú dinék, pohárköszöntők, sokáig együttmaradó ünnepélyes gyülekezetek itt nincsenek. Az előírászerű ruhák nagyon hamar csúnyán átáznak a verejtéktől, sok fogást nem lehet és nem is szabad enni, uniformisban tárgyalni képtelenség. Itt naponta nyolc-tíz órán át esik az eső, sűrű zuhatagban, azután hatvan-hatvanöt fokos hőség gőzfelhőbe burkol mindent, ahogy a talaj páraformában leheli vissza a nedvességet. És miután a talaj évezredek óta rothadó humusz; ez a visszalehelt pára telve van kénhidrogénes, ammóniákos, bűzös, egészségtelen szaggal. Torzszülött, idióta része ez a világnak, furcsább alakúak a fák, a hold, mint egy gondola, domború részével lefelé látszik, a kínaiak és bennszülöttek csontvázszerűek, lassúak, fáradtak. Az ízületek, a koponyavarratok reumatikus nyilalással reagálnak a nyirkos, súlyos atmoszférára, amelyet még gőzfürdőszerűbbé tesz, a színes lampionok körül összeálló, pókhálószerűen kirajzolódó párás fényudvar. Derült időben is lassú cseppek hullanak a háztetőkről, nyirkos minden vasalkatrész és sohasem szárad meg a kiakasztott, mosott fehérnemű. Ha új tiszt érkezik, csodálkozva látja, hogy zsilettje, amelyet két nappal előbb az Indiai Óceánon kifogástalan állapotban rakott el, most rozsdás.

Mindezt el kell mondanom, hogy az olvasó

megértse a két elszánt köpenicki katona szerencsés-jét. A vacsora, amely alatt magasgallérú egyenruhában kell ülni, villámgyorsan zajlik le. Néhány könnyű ételből állnak a vacsora fogásai, a pohárköszöntő a tábornok részéről egyetlen mondat, hogy ne kelljen hosszan felelni és ahogy az Earlt előre figyelmeztette a tábornok szárnysegéde, Indokínában nem követ el udvariatlanságot, ha vacsora után nyomban visszavonul. Ezt nemcsak szívesen veszik, hanem megkövetelik a vendégtől. A vendégnek azután jogában áll smoaking-roomjában egy óra múlva „desszertet“ adni. A „desszert“ indokínai szokás. Édességet és feketekávét kínálnak néhány embernek, a lakosztályához tartozó úgynevezett smoaking-roomban. Ez egy klubfotelekkel berendezett dohányzóhelyiség, néhány elektromos punkával, amelyek állandóan forognak, de nem frissítik a levegőt, csak felkavarják újra, meg újra a mosogatórongy vastagságú forróságot. A smoaking-roomban nincs előírás. Vacsora után mindenki letépi magáról a szabályos uniformist, megfürdik, könnyű, selyem-, vagy vászonruhát vesz fel és aki meghívást kapott a desszertre, így jelenik meg.

A szárnysegéd mindenben megkönnyítette a Kölyök helyzetét, nála volt annak az öt embernek a névsora, akit meg kell hívni, ő maga rendelkezésre állt, hogy mindent elintézzon, mire a vendégek jönnek. Valóságos garderobot bocsájtottak a Kölyök rendelkezésére fehér szmokingokból és pizzamákból. Rozsdás a szomszédos lakosztályban volt és így a desszert kezdete előtt tanácskozott vörös barát-

jával, aki füttyűrészve nézegette magát a tükörben. Ez volt az egyetlen nagy gyöngéje Rozsdásnak: a gyerekes hiúság. De ezt is kedvesen és gyerekesen csinálta. Nem tudott betelni a drappszínű, finom, vászonszmokinggal, amely pompásan állt rajta. Felső zsebébe egy égszínkék selyemzsebkendőt helyezett el, amely csillagaival a Yankee doodle melódiáját juttatta az ember eszébe és a Kölyök leghatározottabb fellépésére volt szükség ahhoz, hogy az öltözékéhez csak ~~kevesebb~~ illő fehér keztyűt és lovaglóbottot letegye.

— Kérlek, igazán utálatos vagy ezekkel az örökös kifogásokkal! Mit ér egy angol vezérkari százados lovaglóbott nélkül? A keztyű pedig igenis benne volt a szolgálati szabályzatban, amit Singaporeban kifejezetten a mi számunkra loptak.

— De az nem vonatkozik a gyarmatokra. Rozsdás, légy komoly! Borzalmas, amit csináltunk. Magasrangú angol katonai személyeket elfogtunk, elloptunk egy cirkálót, becsaptunk egy nemzetet...

— Segítsek sírni? Megtörtént.

— És hogy akarod a bátyámat kiszabadítani?

— Nem tudom. Lehet, hogy lövetni fogjuk Kambodzsát. Ma este úgyse tehetünk semmit. Ma mégis csak meg kell beszélünk a hadműveleteket. Jegyezd meg fiam, először jön a kötelesség és csak azután a magánügy.

— Az első szónál látni fogják, hogy fogalmunk sincs a harcászatról.

— Ezt nem mondanám a te helyedben. Eddig Napoleon is megirígyelhette volna a stratégiánkat.

Te csak arra vigyázz fiam, hogy nagyon keveset beszélj és igen fölényesen. Öexcellenciája is ilyen. Mondd mindég azt, hogy: „Én uraim hiszek a békés elintézésben.“ Vagy ha valamit nem értesz: „Igen, igen, de az első célunk mégis csak az, hogy egy kerekasztalt összehozzunk.“ Ugyanis ahogy őexcellenciája szavaiból kivettem, ettől a bútordarabtól sok függ.

Az ajtónálló altiszt bejelentette a vendégeket. A tábornok, a parancsnok, egy százados, egy őrnagy és egy civil úr jött, bizonyos Muriel, nyugalmazott kapitány, a titkos szolgálat vezetője. Valamennyien könnyű vászonruhában voltak. Nemso-kára megjelent két boy, szivart, cigarettát, fekete-kávét és édességeket hoztak. Közömbös dolgokról csevegtek. A Kölyök érezte, hogy a tulajdonképpeni tanácskozást a vendégnek kell kezdeni. De hogyan? Láta, hogy a tisztek kissé türelmetlenek.

— Kedves barátaim, — mondta végül, utánozva az excellenciástól látott kissé bágyadt testtartást és könnyed, halk hangot. — Mellőzzünk most minden formaságot, önök nem házigazdák, én nem vagyok vendég, angol és francia tisztek ülnek együtt, rajta uraim, informáljuk egymást.

Érezte, hogy ez sikerült. Rozsdás szeme felragyogott, mint egy transzparens. A tábornok nyomban felemelkedett a helyéről és karbafont kezekkel, gondolatokba mélyedve sétált. Végül megszólalt:

— Hát beszéljünk Kvang generálisról? — megállt, azután folytatta: — Vagy vegyük először ezt a Thomas Leven-féle históriát?

4.

Kis szünet. Néhány másodpercenyi mozdulatlansággal igyekezett a két barát ismét egyensúlyba jutni lelkileg a közlés telitalálata után. Végül Rozsdás szólalt meg.

— Azt hiszem, ezen a Leven-féle histórián hamarabb túl leszünk és akkor minden energiánkkal a fontosabb kérdést tárgyalhatjuk.

— Hát kérem, — mondta a generális, — Lafayette őrnagy úr, aki eljár az ügyben, majd referál. Az eredménytelenség nem a mi alaposságonkon múlt, hiszen államaink katonai találmányai közösek, tehát nekünk épp olyan fontos volt a dolog, mint Angliának.

— Röviden elmondom az esetet, — kezdte az őrnagy. — Thomas Levent Dzsibutiból az első század ujoncaival hajóztuk be Saigonba. Az angol hadügyminisztérium megkeresésekor a Nong-Khai körül megkezdett hadműveletekhez útnak indított csapattestnél volt. A csapattest egy év előtt tért vissza és Thomas Leven fejlövással feküdt...

— Parancsol egy kis vizet excellenciád? — kérdezte a százados a Kölyköt.

— Igen... — mondta halkán a leány, azután nyugodtabban, mosolyogva fordult a tisztekhez, — a multkori ciklon kissé megviselt. — Ivott néhány kortyot, cigarettára gyújtott és sóhajtott. Ezzel újra visszanyerte a nyugalma. — Folytassa őrnagy úr.

— Az első kihallgatását hat hónap előtt, óva

tosan, egy légiós ruhába öltözött titkos szolgálati ember kezdte meg. Hetekig barátkozott és fizetett mindenfélét Levennek, de nem tudott meg tőle semmit. Azután sorozatosan faggattuk, ígéretekkel, fenyegetésekkel, de hiába, ez az ember konokul tagad. Kijelentette, hogy találmánya nincs és nem is volt. Sajnos, itt inkvizíciós eszközökre lett volna szükség. Viszont nem volt módunk rá, hogy egy kitűnő katona ellen, aki sebesüléséért vitézségi érmet kapott, ebben az ügyben eljárjunk.

— És hol van most ez az ember? — kérdezte Rozsdás.

— Épp ez az . . . Legutóbb valamit megpróbáltunk, — mondta mosolyogva az őrnagy. — Beosztottuk ide a Kambodzsa környéki mocsarakhoz büntetés alatt álló bennszülöttekre vigyázni. Igen rossz beosztás. Magánúton megígértük neki, hogy ha bármilyen áron hajlandó tanulmányát eladni Angliának vagy nekünk, nyomban leváltjuk. Ez az ember azonban nagyon keményfejű és két hónapja állja már a mocsarakat, a millió moszkítót és az elviselhetetlenül bűdös olajokkal bekent annamita bűnözőket.

— Kérek még egy kis vizet . . . Köszönöm. — A Kölyök a tábornokhoz fordult: — Talán velünk, honfitársaival szemben közlékenyebb lesz.

— Jó ötlet, — mondta Rozsdás, — én holnap meglátogatom személyesen és talán, ha az őrnagy úr egy nap szabadságot adna neki, úri módon megvendégelném. Mondjuk besétálnánk a városba, aztán mintegy véletlenül elhívom majd, hogy nézze

meg a cirkálót, ott van néhány tisztt, akit személyesen ismer és talán így könnyebben elérünk valamit.

— Nagyszerű lenne, ha sikerülne, — mondta a százados. — Nem is kell elmenni hozzá. Idevezényelem egyszerűen az erődbe.

— Nem, nem . . . — tiltakozott mosolyogva Rozsdás, — az mindenesetre nagy hatással lesz rá, ha éppen kemény őrsegen áll és néhány szóval elintézem az őrpáncsnokkal, hogy engedjék velem.

— Ahogy tetszik.

Rozsdás utólag elmagyarázta a Kölyöknek, hogy miért tette ezt. Ha Thomas Levent behívják a városba és megpillantja valahogy a testvérét, nem tudná visszafojtani a meglepetést, amely esetleg vesztüket okozhatja. Titokban attól is félt, hogy a Kölyök sem lenne elég erős, ha ki tudja milyen szörnyű állapotban egyszerre csak eléje vezetnék a fivérét.

— Most, ha tetszik, — szólt a tábornok, — ráterhetünk Kvang generális ügyére. — Térképet vett elő és egy pontra mutatva így szólt Rozsdáshoz. — Ebben a szektorban iniciálhatnánk egy közös operációs bázisról az offenzívát.

Rozsdás előrehajolt és ijedten nézte a tábornok kissé szőrös, vastag mutatóujját.

— Ebben nagyjából egyetértünk, — mondta azután összevont szemöldökkel. Közben aggódott, hogy nem csinálnak-e velük megint valami disznóságot, mint a százados a vércseppel és az üvegekkel.

— Mindenesetre gyorsan kell cselekednünk, — mondta Muriel, a titkos szolgálat vezetője, — három hete útban van egy igen nagymennyiségű fegyverszállítmány és mielőtt Kínán keresztül a határra jut, le kell csapnunk Kvangra.

— Annál is inkább, — szólt közbe a százados, — mert Morrison Snyder, ez az amerikai gazember, akit a japánok pénzelnék, valahol az erdők mélyén bujkál egy nagy csapat martalóccal. Ugy tudom, hogy Kvanggal folytat tárgyalásokat. Japánnak most érdekében áll itt zavart kelteni, tehát ha Snyder Morrison összefog Kvanggal és áthozzák a fegyvereket, akkor egész Hátsóindia lángborul.

— És megállapodott már ez a két csirkefogó? — kérdezte Rozsdás.

— Annyi bizonyos, hogy nem bántják egymást, de hordáik még nem egyesültek. És Kvang álláspontja kiismerhetetlen.

— Én a kerekasztal híve vagyok, — mondta a Kölyök, miután mindenki ránézett. — Talán békés úton is sikerül eredményre jutni.

— Nem bízom benne, — felelte a tábornok. — Az idő nagyon rövid, mert a tárgyalásokat be kell fejezni, mielőtt a fegyverszállítmány megérkezik. Kvangot meghívtuk, természetesen nem jön. Az ön kérésére egy követet küldtünk hozzá és bejelentettük, hogy excellenciád felkeresi őt. Azt felelte, hogy várja.

— Öexcellenciáját, — mondta a Rozsdás, — sajnos, erről a tervéről nem bírtuk lebeszélni.

— Nem, — szólt a Kölyök, mert nyomban megértette, hogy hogy most az Earl valódi álláspontját hangoztatja. — Szerintem addig nem szabad fegyverhez nyúlni, amíg lehetőség van a békés megegyezésre. Nekem beszélnem kell Kvanggal.

— Nagyon veszélyes és nehéz vállalkozás. Csapatot nem adhatunk excellenciád mellé, hiszen az nyomban vörös posztó lenne Kvang szemében és néhány kísérvével arra az ismeretlen őserdei részre menni . . .

Az altiszt lépett be:

— A Radzeer cirkálóról egy matróz keresi Earl of Sudessex őexcellenciáját.

— Eh, mit akar . . . — mondta kissé bizonytalanul Rozsdás, mert tudta, hogy ha valamelyik cinkosa idejön, akkor baj van. — Bocsásd be.

A matróz belépett és tisztelgett.

— Alázatosan jelentkezem.

A szobában minden szem a hófehér egyenruhában feszesen álló tengerészre nézett.

Earl of Sudessex őexcellenciája volt.

6.

Igen leleményes módon szökött meg. Miután a bevonulási ünnepség elmúlt, Pizskos Fred rideg kommandója hangzott a kapitányi hídról:

— Sört!

A kommandót általános lelkesedéssel fogadták. Sör ugyanis igen kevés volt a cirkálón, ezért csak ritka, ünnepélyes alkalommal vertek csapra egy kis hordót. Az alkalmat Fred ünnepélyesnek találta. És hogy kissé felderítse a hajófenékben búslakodó foglyokat, személyesen kísért le egy matrózt, aki két korsó sört vitt magával tálcán. A százados me-reven visszautasított minden kedélyeskedést, de a herceg belátta, hogy a legokosabb, amit helyzetében tehet, ha felhajt egy korsó hideg sört. Szórakozottságában, még meg is emelte a kapitány felé a korsót.

— Van valami kívánsága excellenciádnak? — kérdezte gálánsan Pizskos Fred, mivel uniformisa nagylelkűvé tette.

— Igen. Szeretném, ha a saját matrózomat rendelné ide szolgálatomra és tiszti becsületszavammal kezeskedem érte, hogy nem fog megszökni, mi-alatt a konyhára megy. — A herceggel együtt fog-ságba került két matróz ugyanis a fenékbe volt zárva. Fred nagyon jól tudta, hogy az ezredes becsületszavában megbízhat tehát és intézkedhet, hogy az egyik foglyot a tisztek rendelkezésére bocsássák. Ez a matróz vitte fel a feketét a konyhából, és hozott számukra jeges vizet. Hagyták járkálni. Felet-tese becsületszavát meg kell tartania.

A matróz nem is szökött meg, de arra nem adta szavát az ezredes, hogy ő maga nem szökök el. A fülkében felvette a matróz ruháját, a sötét folyó-són átsietett az edényekkel telt tálcával és egy al-kalmas pillanatban a szellőztető ablakon át, amely

a konyhamögötti lisztraktárból nyílt, lemászott egy dzsunkára.

Igy került az Earl, mint matróz a haditanács végén a kambodzai erőd vendégszobájába.

6.

Kifogástalan, hófehér tengerészruhában, fesszes vigyázzban állt ott az Earl, csak a szemében csillogott valami különös, diadalmas vidámság. A két barát mozdulatlan volt az esemény döbbenetében. A tisztek valami könnyed kíváncsisággal néztek az ajtóra, fogalmuk sem volt e pillanat döntő jelentőségéről.

— Alázatosan jelentem, — mondta újra a matróz. — Rádióértesítés érkezett excellenciád kérdésére, hogy mi lett a „Balmoral“ sorsa.

Rozsdás egy anyag mozdulattal a hátsó zsebébe nyult. Ez nem kerülte ki az Earl figyelmét. Jól tudta, hogy ott valószínűleg egy hatalmas Colt revolver van. Azután a vöröshajú százados, valami halk, bágyadt, dallamos hangon így szólt az ajtóban álló matrózhoz:

— Eredj ki fiam, a tanácskozásnak úgyis rövidesen vége, azt várdd meg. Remélem a „Balmoral“ sorsa nem fordult rosszra.

— Alázatosan jelentem nem tudom, — mondta a matróz és kiment.

— Kérem . . . — szólt bágyadtan a Kölyök, — a klíma még kissé szokatlan, azt hiszem nem ké

sünk már, ha elhalasztjuk a tanácskozást holnap reggelre és a végső döntést.

— Teljesen igaza van excellenciádnak, — mondta a tábornok, — a hosszú út és az ünneplés fáradalmi után elég amit mára végeztünk. Holnap délelőtt úgyis lesz szerencsénk nálam és megállapodhatunk a közvetlen teendőkben.

— Thomas Leven ügyében majd utasítom az őrparancsnokot, — mondta az őrnagy. Kölcsönös tisztelgések, kézfogások . . . a vendégek elmentek és Rozsdás odaszólt a boynak, aki lerakott:

— Küldd be öcsém a matrózunkat, azután hagyjál így mindent és eredj aludni.

A herceg betette maga után az ajtót, szótlánul végignézett a két baráton, cigarettát vett elő, hosszan veregette a dobozhoz, rágyújtott és leült.

— Na, jó madarak? Most mi lesz?

— Botrány, — felelte hidegen Rozsdás. — Néhány francia és angol admirálist nyugdíjaznak, a világ évszázadokig Anglián röhög, minket felkötnek, azután filmet csinálnak rólunk.

Csend volt. Rozsdás közben gondolkozott az eseten és igyekezett hasznukra fordítani az Earl óvatosságát, amellyel eddig az ügyet kezelte. Hóhó! Ugy látszik most már nem is olyan egyszerű dolog őket leleplezni. Ugy látszik, tárgyalások jönnek. Valami oka mindenesetre volt az Earlnak arra, hogy nem leplezte le őket azonnal.

— Vége a szép harcijátéknak uraim, — mondta az Earl.

— Nem hiszem, — felelte Rozsdás, — sajnos

nem hagyhatjuk abba a játékot. Komoly gondot okoz nekem, hogy mi módon ránthatnám ki excellenciádat és Angliát ebből a bajból.

— Barátom, — jegyezte meg őexcellenciája, — volt időm rá megtanulni, hogy tiszteljem az ön szemtelenségét, de most azt hiszem nem segít semmiféle blöf.

— Nézze excellenciás uram beszéljünk egymással őszintén. Az ön kitűnő katonai pályafutása sokkal több veszéllyel és munkával jár semhogy ebbe a nevetséges históriába fulladjon és Angliának sem lesz ez kellemes. Végre is egy egész nemzetet nevetségessé tettünk Angol lobogó alatt. Függetlenül attól azt is tudja excellenciád, hogy ezt a társaságot a „Radzeeren“ nem lehet csak úgy elfogni és igen okos volt, hogy erre a tetre szánta magát, különben sok vér folyt volna, elsősorban Bradford százados úré. Most tehát ne próbáljuk egymást megijeszteni. Tárgyaljunk politikusokhoz méltóan.

— Rendben van, — mondta a herceg nevetve, — de előre figyelmeztetem: én büntetést nem engedhetek el, az én hatalmam nem ér el odáig, hogy maguknak kegyelmet biztosítsak.

A káplár lépett be. Mikor az ajtót nyitotta Sudessex már talpon volt, mintha felebbvalói előtt állna.

— A Radzeer első tisztje kíván beszélni excellenciáddal, — jelentette a káplár.

— Jöhet. — A káplár kiment. A Főorvos lépett be. Ijedten toppant a szobába és hang nélkül megállt a tábló előtt.

— No mi az öcsém? — kérdezte Rozsdás. — Betegesnek látszol. Árt a klíma?

— Értetek jöttem. A hajó indulásra készen áll. Az volt a tervünk, hogyha elfogtak benneteket ultimátumot intézek öexcellenciájához, hogy tíz percen belül porrá löjjük Kambodzsát, amennyiben nem bocsájtanak szabadon benneteket.

— Szép kis társaság, — mondta nyugodtan a herceg. — Húsz ember fellármáz egy egész világ-részt, elfog egy vezérkart, szét akar lőni egy várost . . . Hát idefigyeljen barátom. Menjen vissza a cirkálóra jelentse, hogy barátainak semmi baja sem történt, legyenek türelemmel és ne csináljanak ostobaságot.

— Eredj vissza és mondd meg az embereknek, hogy bántatlanul eljutunk mindannyian a nyílt tengerre. Ezért kezeskedem.

— Én nem, — mondta a herceg.

— Engedelmével: én igen. És mondd meg nekik Főorvos, hogy, aki meg el mer sütni egy ágyút azt felpofozom. Leléphetsz.

— Azért, — mondta jelentősen a Főorvos, — itt várunk rátok a cirkálóval és jó lesz ha minden órában életjelt adtok, különben lehet, hogy mégis szétrúgjuk ezt a kalyibát. — Tisztelgett és elment.

— Elsősorban mondja meg, — mondta a herceg, miután visszaült a fotelba, — hogy miféle ostobaságot követtek el itt eddig az én nevemben.

— Azt hiszem semmit. — Rozsdás elmondta, mindazt amit beszéltek. — Ez történt. Azonkívül szó esett bizonyos külföldi kifejezésekről, hogy

szektor, operálás, meg miegymás, ebben egyetértettem velük, de ha kell holnap visszavonom.

— Eddig súlyos hibát nem követtek el. — Azután elgondolkozva járt föl és alá. — Ha ez a Morrison Snyder átjött ide, akkor a japánok keze van a dologba. Gyorsan cselekedni kell.

— Excellenciás uram, — mondta a Kölyök, — nekem holnap délelőtt meg kell szabadítani a bátyámat. Londonból jöttem ide, hogy mennyi szenvedés és veszély között azt jól tudja. Én innen nem megyek el a fivérem nélkül.

Az Earl részvétellel nézte a szomorú, fáradt tekintetű Kölyköt.

— Itt egy családi ügynél nagyobb érdekek forognak kockán. A legtöbb, amit megtehetek, ha felajánlom, hogy menjenek vissza a hajóra és vigyék gyorsan a bőrüket, ahogy tudják.

— Nem áll módunkban. Maradunk.

— Akkor nyomban szólok a tábornoknak.

— Ebben ugyan meg tudnám akadályozni, de nem teszem. — Azután színészkedve pathetikusan hozzátette, — excellenciás uram mi maradunk, mi bűnhődni akarunk, jöjjön aminek jönni kell.

— Hát mondja meg, hogy mit akar! — mondta türelmetlenül a herceg, — ön végre is angol ember és szereti a hazáját. Ha én holnap nem indulok útnak igen sok ember fog elpusztulni. Nem adhatok maguknak kegyelmet sem felmentést, ehhez nincs hatalmam.

— Ezt nem is kérjük. Parancsol egy kis konyakot? — Konyakot töltött, azután rágyújtott. —

Ajánlatom a következő: Excellenciád huszonnégy óra egérutat ad nekünk. Erre becsület szavát adja a századossal együtt. Holnap reggel a Kölyök útnak indul, három matrózzal. Az egyik lesz excellenciád, a másik a százados és a harmadik a Főorvos. Amint látta, elég tréfás ember és nem származik ijedős családból. Én délelőtt a cirkálóra viszem Tom Levent. Pontosan délben a Főorvos és a Kölyök visszafordulnak, a százados és ön mennek tovább. Mi elindulunk Saigon felé. Estig az óceánon vagyunk és excellenciád Sztungból mindent bejelenthet az angol admiralitáson. Így sem az ország sem ön nem lett nevetséges a világ előtt, mi megkaptuk Tom Levent és excellenciád a legrövidebb időn belül ott lehet Kvangnál és kiütheti a nyeregből ezt a Morrison Syndert. Reggel az indulásnál a Kölyök még eljátsza a szerepét, akkor a franciák sem tudják meg a csalást.

Hosszú szünet következett.

— Jó, amit mond, — szólt végre a herceg. — De becsülettel megmondom, hogy Sztungból könnyörtelenül jelentést teszek és magukat már az esti órákban az egész angol flotta üldözi.

— Ezt idővel meg lehet szokni, — mondta Rozsdás.

— Őszintén megmondom, — nevetett az Earl, — hogy eredeti fickók és egyszer sem tudtam komolyan haragudni magukra. Magáért barátságom, pedig igazán kár. Értelmes ember.

— Egy utolsó kérésem van: hajlandó excellen-

ciád megerősíteni valamit, ami igaz, de nincs semmi értelme? — kérdezte Rozsdás.

— Nem értem . . .

— Mondjuk felírná egy papírra a következőket: „igazolom, hogy e levél birtokosa egy cirkálón kívágta annak a szobának az ablakát, amelyben én és Bradford százados hosszú ideig tartózkodtunk“.

— Furcsa . . . — tűnődött a herceg és elővette ceruzáját, — valóban nem értem, de miután szóról-szóra így volt, szívesen adok írást róla.

— Köszönöm. Ezzel fel is vettük a jegyzőkönyvet. És szívből kívánom, hogy a legközelebbi gömbölyű asztalnál is hasonló eredménnyel tárgyaljon excellenciád.

HETEDIK FEJEZET,

Tom Leven gyászosan szerepel. A részvénytársaság csődje. A rossz időjárás jó jel. Rozsdás szerint nagyba megy a játék és ebben igaza van, de fejbeütik. A cirkáló végre megkerül, de nincs sehol . . . Ilyen még nem volt a világon!

1.

A Kölyök másnap a reggeli tanácskozás után útrakelt az első tiszttel és két matrózzal. A két matróz az Earl volt és Bradford. Mindössze öt andamita katona ment velük. A herceg pontosan kitanította

a Kölyköt, hogy mit közöljön egész röviden a tanácskozáson. Utolsó pillanatban kiderült, hogy a „vörös százados“ sem mehet, mert fontos utasításokat vár Londonból. Ez volt a kifogás arra, hogy Rozsdás maradjon.

A kis karaván, öszvérekkel, podgyászfordókkal, menetkészen állt az erőd udvarán. Az első tisztegy pillanatra sem mozdult el a két matróz mellől. Közben a magasrangú angol tisztek: a Kölyök és Rozsdás kissé távolabb halkan beszélgettek.

— Most nyolc óra van, — mondta Rozsdás, — te délután kettőkor elindulsz visszafelé a Főorvossal, addig messze elhagyjátok a várost. Ez nagyon fárasztó dolog lesz.

— Elfelejtet, hogy katona családból származom!

— Azután remélem minden símán megy majd. Vigyázzatok, hogy észrevétlenül térjete vissza a hajóra. Estig én egész bizonyosan a „Radzeerre“ viszem Tom Levent. Teljes gőz alatt vártok, felszedett horgonnyal és nyomban megyünk. Ők körülbelül tizenegy órára érnek Sztungba, addig mi már kint leszünk az óceánon, sőt már ki is szálltunk a Natuna szigeten és azután bottal üthetik a nyomunkat.

A karaván menetkészen állt. A Kölyök két kézzel rázta meg Rozsdás kezét és nagy nedves szemekkel bámult rá egy pillanatig. Azután elsietett. Igazán pompásan ülte meg a lovat. A kis csoportot nemsokára elnyelte az erdőbe érő keskeny ösvény felett összehajló lombok alagútja.

2.

A százados úr zsebre dugott kézzel, végre ismét a tiltott fehér keztyű teljes díszében, csontfejú lovagló botjával a lábaszárát csapkodva és füttyűrészve elindult a városba. Az első arrahaladó kuli-pusht megállította, kényelmesen elhelyezkedett és a kínai már rohant a fogattal és a vöröshajú századossal a rizsföldek felé. Egy óra múlva érték a mocsarat, ahol a lecsapolási munkákat végezték. Bizony elég rossz hely. A tözeges láp szörnyen bűzlött a rekkenő melegben és hiába csapkodott a pálcájával, a moszkitek tömege ellen nem volt védekezés.

„Aux armes!”

Felharsant a kürt, a kisszámú örség sorakozott és mire a százados könnyedén mosolyogva és nagykegyesen jobbra-balra tisztelegve leugrott a kocsijáról, mozdulatlanul vigyázzban állt a szakasz. Utasításait a látogatásról már megkapták.

Öt perc múlva ott állt előtte Tom Leven.

Rozsdás edzett ember létére, megborzadt kissé. Az angol igen rossz bőrben volt. Okos, ijedt arcára szárazon tapadt a bőr, szemgödrei besüppedtek, pofacsontja elállt, csapott vállairól ernyedten lógott le két pálcavékonyágú karja, gyér haja ősz volt, fülei tuberkulotikusan elálltak. Szinte hihetetlen, hogy ez az ember két év előtt még angol katonatiszt volt.

Nemsokára ott ültek egymás mellett a kuli-pushban és a kínai loholt velük a kikötő felé. Rozsdás nem szólt semmit. Várjuk meg, hátha mond valamit az ipse, gondolta.

— Mondja Leven, szeretne már megszabadulni innen? — kérdezte később.

— Istenem . . . — sóhajtott a légionista.

Nem mondja meg neki rögtön, hogy itt a húga is. Majd apránként szépen. „Azt hiszem“ gondolta „beteg ez a bácsi. Talán frászt kapna az izgalomtól.“

— Ugy-e azt tudja, hogy én vezérkari százados vagyok? No jó, ne ijedjen meg, sejtem, hogy sokat szekirozák azért a találmányért . . .

— Kérem én kiszállok . . . — mondta siralmasan. — Nekem nincs semmiféle találmányom.

— De húga az van?

— Kérem százados úr . . . Hadd szálljak én le . . .

— Te bolond! Nem érted, hogy meg akarunk szabadítani! Mit félsz? Mit nyafogsz? Mit szólnál ha itt lenne a húgod?

— Kérem hagyjanak engem békében meghalni!

— Hát nem szeretnéd a húgodat látni?

— Nem, nem nem! Én senkit sem akarok látni! Istenem! Hát meddig fognak még kínozni?!

„Pukkadj meg“, gondolta Rozsdás. Hogy lehet egy katonából idővel ilyen idegbeteg öregasszony? Na! Ugyan érdemes volt szegény lánynak ezért az alakért annyit szenvedni.

A hajóhoz értek. Vastag füstoszlop szállt fel a

kéményből. Rozsdás elhatározta, hogy nem bajlódik tovább Levennel. Ők elintézték a dolgukat és kész. Majd a Kölyök megpuhítja, ha visszatér.

— Eddig minden rendben, — kiáltotta le Fred a parancsnoki hídról. — Egy rádió sem keresi a „Balmoralt.“

— Nyugodt lehetsz, — felelte Fred, — ma este tízkor felújítják a rádióban ezt a régi műsor-számot. Halló Púpos! Ennek az embernek adjatok enni, lássátok el pálinkával, cigarettával, fürdessétek meg és adjatok rá rendes ruhát. Hogy az a . . .

Elnyomott egy káromkodást, azután visszament a kuli-pushhoz, beült és gyorsan elvitt a postára egy kis csomagot meg egy levelet.

Mire visszatért, az elgyötört légionista jóllakottan és megfürödve, hófehér matrózzruhában, mélyen aludt az első tiszt fülkéjében.

3.

— Figyelmeztetem, — mondta az Earl, mikor elváltak, a Kölyöknek — hogy este Sztungban értesítem az angol admiralitást és mindent el fognak követni, hogy kézre kerítsék magukat.

— Résen leszünk excellenciás uram, — mondta a Főorvos és már elindult az ösvényen visszafelé. A herceg egy pillanatig gondolkozott aztán keztenyújtott a Kölyöknek:

— Sajnáltnám ha bajbajutna, mert magát igazán a legnemesebb szándék vezette. Ha elfogják

mindannyijukat, számíthat rám a bírái előtt Miss Leven.

— Miss? . . . Excellenciád tudja . . . hogy nő vagyok?

— Hogyne. Az a vidám vörös fiú mondta meg.

És a herceg elrúgtatott a karaván nyomában. Szóval Rozsdás tudta, hogy ő nő!!

A felfedezés egészen megzavarta. Most értette, hogy mért néz rá olykor annyi szelíd sajnálkozással a barátja. Vajjon a többiek is tudják?

Sokáig szótlanul ügetett a Főorvos mellett. Arcába szökött a vér, és csak nem akart elmulni, mert mindég újra elpirult, ha eszébejutott, hogy Rozsdás tudja a titkát. Igen. Rozsdás okosabb mint a többi. Valószínűleg észrevette a mozdulataiból, a járásából. Mennyi tapintatra, mennyi finomságra vall, hogy eltitkolta ezt a felfedezését.

— Gyorsabban nem tudsz? — kérdezte a Főorvos.

— De. Csak elgondolkoztam. Elérjük majd a Mekong torkolatát, mielőtt Sztung-Trengbe érnek az Earl meg a százados?

— Ugyan! Gyerekjáték! Hatra beérünk Kambozsába és legkésőbb tízre már elhagytuk Saigont. Az Indiai Óceánon meg üthetik már a nyomunkat. Előre!

A nap utolsó parázsszínű viszfényei még nem tűntek le az égről, mikor a Főorvos és a Kölyök egy dzsunka mélyén a cirkáló oldalához értek. Lovaiukat a városon kívül hagyták, elkötötték egy gazdátlan

kis kínai csónakot és észrevétlenül elérték a cirkálót, ahol már várták őket és két percen belül a fedélzeten voltak.

Időközben a „százados“ már jelentette a tábornoknak, hogy az admirális utasítására, őexcellenciája visszatértéig, a hajó kifut az az óceánra, mert állítólag valahol a közelben tünt fel az a bizonyos „Balmorál“ nevű cirkáló és bár őreá nem tartozik a dolog, szintén részt fog venni a néhánynapos felderítő úton.

Hat órákor érkezett meg a Kölyök és a Főorvos. A hajó már teljes gőz alatt várta őket. Hat óra tizenötkor a „Radzeer“ megindult lefelé a Mekong folyón.

... A kölyök lihegve futott Rozsdáshoz:

— Itt van?! Megmentetted?!!

A hajó félelmetes sebességgel siklott a folyó árján. Távolról már feltűntek Saigon halvány lámpái.

— Gyere! — mondta diadalmasan Rozsdás, azután megfogta a karjánál izgatottságtól remegő barátját és vitte magával az első tiszt fülkéje felé, ahol a Főorvos borotválkozott és így felkeltette az ágyán heverő megszabadított légionistát is. Ez éppen álmosan és bambán ült az ágy szélén, mikor kicsapódott az ajtó. Rozsdás diadalmasan szólt a küszöbön:

— Na itt a bátyád! Berámázhatod.

A Kölyök megállt az ajtóban és néhány másodpercig szótlánul bámult a légionistára, azután csodálkozva mondta:

— Soha életemben nem láttam ezt az embert.
Ki ez?

4.

Mintha egy ház szakadt volna rájuk. A Főorvos kezében megállt a borotva, Rozsdásnak leesett az álla és úgy állt ott mintha egy uridivat üzlet kirakata számára készült volna. A légionista rémülten pislogott, mert tudta, hogy ismét megverik. A leány pedig kétségbeesett arccal várt választ a kérdésére és szörnyű előérzet szorította össze a szívét.

... A vágató cirkáló körül harsogva omoltak szét a habok. A „Radzeer“ minden izében remegett a túlzott tempótól és a kéményéből ömlő sűrű füst, mint valami hosszú gyászfátyol lengett utána a folyó felett.

— Azt mondod ... hogy nem a bátyád?

— Ugyan! A bátyám sokkal mágasabb. Minden vonása más. Mégcsak nem is hasonlít hozzá.

— A fene látott ilyen históriát, — sziszegte a Főorvos. Azután hirtelen a légionista nyakára tette a borotvát és ráordított: — Ki vagy, mi?!!

A légionista úgy nézett a félig behabozott Főorvosra, mint ebédre szánt csirke a szakácsnőre.

— Isten! Isten! Mit akarnak mindig tőlem?!
Uraim hagyjanak kiszállni ... — siránkozott, nyakán a borotva élével.

— Idehallgass, — mondta Rozsdás, miközben

félretolta a Főorvost, — tisztí becsület szavamra kijelentem, ha őszintén elmondasz mindent partra teszünk, ahol akarod . . .

— Esküszöm, hogy nincs találmányom! Ó bár csak egyetlen találmányom lenne, mennyit szenvedek, mennyit szenvedek . . .

— Jól tudjuk te rühes, — nyugtatta meg Rozsdás, — hogy nincs találmányod, miután nem vagy Tom Leven. De ha azonnal nem mondd meg, hogy ki vagy és mit tudsz Tom Levenről, akkor hozzáköttelek a horgonyhoz, hogy lelőgsz a vízíg és minden krokodil megkóstolhatja a lábadat, ha eléri. Ezt egyszer kínaiak használták egy hasonló kérdezősködésnél és már az első boka után fényesen bevált.

— Generális urak, — kezdte megtörten a katoná — én most őszintén elmondok mindent, nem bírom tovább! Azután csináljanak velem, amit akarnak, akasszanak fel vagy vágjanak négy felé . . .

— Mindegy, — legyintett Rozsdás, — ezen nem fogunk összeveszni. Nesze fiam itt egy cigaretta és szerényen mesélj, akkor bizonyára jobban jársz, mintha mi ösztökélünk.

— Az én nevem Amiens. Gabriel Amiens. Meggondolatlan fejjel tönkretettem pályafutásomat a vásárcsarnokban, ahol csomaghordó voltam. Az idegeim uram . . . Az idegeim már akkor is rosszak voltak . . . Este történt. Veszekedtem a szeretőmmel, megsértett és idegességemben megleckéztet-

tem. Hozzávágтам a petróleumlámpát. Meghalt. Ezért talán még nem ítélték volna el, de mikor láttam, hogy az én drágám ég és úgysem lehet segíteni rajta, gyorsan kirántottam a szekrényből, amékszer és pénz volt. Ha egy bírói tévedés ezt rablógyilkosságnak nevezi, akkor guillotinra kerülök. Az összecsiszóduló emberek előtt a padláson át, háztetőn keresztül menekültem. Állandó rettegésben éltem a guillotinától. Mindegy hogy kerültem Pyreusba. Elég az hozzá, hogy a nyomor és a szenvedés a légióba vitt. Együtt utaztunk hajón Dzsibutiba Tom Levennel. Nagyon jó fiúnak látszott. Őszintén elmondtam neki mindent. Megmondtam, hogy engem esetleg a légió is kiad mert francia állampolgár vagyok. Kértem, hogy cserélje el velem a személyazonossági írásait, mielőtt Dzsibutiba érünk. Ő nyugodtan viselheti a nevemet, nem fog hatják el, nem adhatják ki, hiszen a személyleírás nem illik rá. Sokáig könyörögtem neki. Először látszólag nem akart belemenni, pedig tudta a fickó, hogy ő csinálja a jobb üzletet. Végül ráállt. Istene! Mi ehhez képest a guillotin. Egyik nap a főnagy meghív a lakására, pálinkával kínál, szivarokat ad, másnap a káplár majd kiráz a ruhámból és elküld csatornát tisztítani, hogy vagy ott döglök meg, vagy adjam elő a találmányt. Ma is nyomban tudtam, mikor enni adtak, hogy ennek verés lesz a vége . . .

— Hát kedves Gabriel, most légy oly angyal és hagyd abba ezt a sápirózást. Meséld el, de

lehetőleg röviden és gyorsan mit tudsz Tom Levenről? — mondta Rozsdás.

— Nem tudom . . . nem tudok biztosat. Már másfél éve is van annak, hogy északra mentünk, a Khmer törzs lázadását leverni. A Tonlé-Szap mocsarai között rettenetes tifuszbajjárvány tört ki. Már akkor visszafelé jöttünk. A Mekongnak itt nagyon magas a partja és a halottakat innen hajigáltuk le a folyóba. Vérhas és kolera is volt. Tom Leven megbetegedett. Nem állhattunk meg, a kórház szerünk régen elmaradt valahol a mocsárban. Egy másik légionistával együtt a káplár otthagya Liszum faluban. Ez Nank-Khai fölött vagy száz yardnyira az öserdőben van. Tom Leven nem tért többé vissza. Ugy tudom őrzőjáratot is küldtek érte, már mint Gabriel Amiensért, mert az én nevem alatt szolgált. Az őrzőjárat nem találta meg még a falut sem, ahol hagyták, mert a Tonlé-Szap őszi áradása még északabbra kergette a törzset, ahol a két beteg katona maradt. Ennyit tudok. Visszafelé egy guerilla banda lövöldözött ránk lesből és én súlyosan megsebesültem. És most adjanak enni vagy verjenek meg, vagy ami éppen soron következik.

Hallgattak. Végül a Kölyök szólalt meg:

— Most minden hiába volt . . . Hiába kockáztattátok az életeteket, hiába küzdöttünk . . .

— Ha nem szabadult volna ki az excellenciás...

— töprengett Rozsdás, — most visszafordulhatnánk.

A fedélzetre siettek és közölték az összegyűlt

emberekkel a rossz hírt. Nem volt zúgolódás. Megszokták azt, hogy sokat kockáztassanak és esetleg mindent elveszítsenek.

— Éppen elhagytuk Saigont, — mondta Pizskos Fred, — negyed tíz. Tíz óra után megfosztjuk a hajót felesleges terhétől és kiszállunk az Indiai Óceán egy kedves szigetén.

— Fiúk, — mondta a Kölyök, — sajnálom, hogy hiába volt minden.

— Szót sem érdemel, — sípolta rekedten Patterson, — ennyit megért a hecc is.

— És most eresszettek le egy csónakot. Tegyetek engem partra, — mondta a Kölyök és mikor látta, hogy milyen bután nézik még hozzátette: — Én természetesen megpróbálom kikutatni, hogy hol a bátyám. Hátha betegen és tehetetlenül fekszik valahol.

— Ostobaság! — lihegte fütyülve a kövér amerikai. — A bátyád már rég meghalt. És különben is hogy akarsz egyedül nekivágni Indokína belsejének?

— Félóra múlva az indiai óceán minden angol cirkálója és repülő raja a nyomunkban lesz. Az is lehet, hogy az angol admirális bizalmas úton a franciákat is értesíti, örülj ha ép bőrrel elérjük Natunát — mondta Fred.

— Senki sem akadályozhat meg abban, hogy megpróbáljan felkutatni a fivéremet. Még mindig jobb ha leeresztenek egy csónakot, mintha arra kényszerítenek, hogy a folyóba vessem magam.

— Mi csak tanácsot adunk, — szólt a púpos.
 — De ha menni akarsz, akkor mehetsz.

— Megyek, — felelte elszántan a Kölyök.

— Én is, — jegyezte meg csendesesen Rozsdás,
 — és ha ketten vagyunk, akkor az unalom veszélye
 már nem fenyeget.

— Hárman leszünk, — mondta a Főorvos. —
 Az ördögbe is oly mindegy, hol száll az ember part-
 ra kötéllel a nyaka körül. Gyerünk fiúk! Eresszé-
 tek le a csónakot.

. . . Tíz perc múlva a három ember némi élel-
 miszerrel ellátva ott himbálódzott a Mekong folyó
 sárgás, mocskos, krokodiloktól hemzsegő felületén.
 A „Radzeer“ pedig robbanásig túlhevített kazán-
 jától, rezegve, dohogva, oszlopnyi kéményfüstöt
 ontva, rohant a közeli és mégis elérhetetlennek
 tűnő cél felé, ahol a Mekong, kavargó tölcserbe
 gyűjtve a messziről hozott szennyét, a tengerbe tor-
 kollik. Háromnegyed tíz volt. Bunkó dugta ki a
 fejét a rádió kajütből:

— Nem jól lesz ha így mászunk, mint az erdei
 csigák.

— Hülye vagy?! — Üvöltött Fred. — Így még
 hadihajó nem ment az óceán megalapítása óta. Min-
 den pillanatban a levegőbe röpülhetünk.

— Nekem mindegy, — mondta Bunkó és rágó-
 gumiját a kajüttől egyenesen Pizskos Fred Vik-
 tória kitüntetésére köpte, — csak azért alkalmat-
 lankodom, mert negyvenkét különböző állomásról
 fogtam a parancsot, hogy a „Radzeert“ fenékbe-

fúrni, szilánkokra löni, vagy repülő bombával nyomban megsemmisíteni, ha az első felszólításra nem adja meg magát.

— El fogjuk érni az Óceánt!

— Gondolod? — örvendezett Bunkó. — Én ugyanis már aggódtam, mert Cho-Lonból útban, éppen a torkolatnál két errefjáró ágyúnaszád helyezkedett el. Ezeket nehéz lesz felkérni, hogy álljanak kissé félre az útunkból.

Piszkos Fred elővett egy szivart, leharapta a végét és belekiabált a szócsöbe:

— Stopp! — Azután a kíváncsian elősiető cimboráihoz fordult: — Uraim! A hadgyakorlat végetért. Elvesztünk.

A halálrahajszolt cirkáló nagyokat fújtatva lassított. Fred bekiáltott a szócsöbe:

— Ellengőz! Lehet rágyújtani.

5.

Zuhogott az eső. A rossz időjárás már másodszor fogta pártul a különös sorsú „Balmoral“ utasait. A Főorvos, Rozsdás és a Kölyök a nehéz trópusi zápornak köszönhatték, hogy sikerült észrevétlenül megkerülni Saigont. Két díszegyenruhás katona és egy tengerésztiszt, mindössze vékony gumiköpenyük védelmében, osontak a harsogó zivatartól verdesett tamariszkusz fák között. Rozsdás melléről egy jó erős acetylen lámpa lógott le, de ez éppen hogy megvilágította a víz sűrű függő-

nyét és az orkántól tépdesezt légygökök, lianok, elszabadult gépszíj módjára csapkodó indáit. Nem volt ez valami vad vihar, csak az esős évszak kezdetét jelentő északkeleti monszun névjegye, amely néhány felhőszakadással megkezdte a négyhónapig tartó, egyhangú zivatar ciklusát.

Már, már elérték Kambodzsát és úgy látszott, hogy az alsó rakpart mentén kijutnak a városból az őserdőbe, a vihar védelme alatt, mikor Rozsdás megállt.

— Idehallgassatok. A játékot továbbra is nagyba folytatjuk. Sok veszteni valónk úgy sincs. Az alsó rakparton menjetekek végig és a városon túl, az erdei ösvény kezdeténél várjatek meg.

— Mit akarsz? — kérdezte a Főorvos.

— Meg kérem a tábornokot, hogy adjon lovakat és vezetőket.

— De hiszen bizonyára ök is fogták a jeladást.

— Erre építetek mindent. A rádió nem mesélhet hosszú történeteket. Én igen. Menjetekek.

— Rozsdás. — A Kölyök belekapaszkodott a karjába. — Nem akarom!

— Hallgass! Te taknyos!

— Hiába gorombáskodsz. A herceg megmondta, hogy tudod a titkomat. Ezért kockáztatasz annyit. Lovagiasságból. Ostobaság! Hogy megvédelmezz egy nőt . . .

Szemben álltak egymással. Az eső csapkodva zuhogott rájuk. A Kölyök keze barátja vállán volt.

Rozsdás egész közelhajolt hozzá és ezt súgta a fülébe:

— Nemcsak azért Kölyök, ezt tudd meg, ha esetleg huzamosabb ideig tartanának az erődben. Nem csak azért tettem mindezt, hanem mert . . .

Nem fejezte be. Villámgyorsan eltűnt az erőd felé vezető fák között és ezzel lezárta a vitát. A Kölyök utána akart rohanni, de a Főorvos megragadta a karjánál és vitte . . . A hullámtörő gát mentén osontak gyorsan, messze elkerülve a lámpákat és nemsokára a megjelölt ösvénynél voltak.

Az erőd irányából csak a zápor zuhogása hallatszott. Rozsdás nem jött. Súlyos negyed-órák multak, a Kölyök véresre harapdálta a száját, a Főorvos idegesen sétált, de semmi, semmi, csak vak sötét, robajló felhőszakadás, fröcskölő vízsugarak és valahol egy felriadt kakadú sikoltozik szinte emberi hangon.

— Elfogták . . . — suttogta töredező hangon a Kölyök.

— Mondd, — kérdezte színlelt közömbösséggel a Főorvos, — te csakugyan nő vagy?

— Igen . . . Én a húga vagyok Tom Levennek . . .

Egy hang szólalt meg mellettük:

— Gyerünk az Istenfáját! Most aztán igazán gyerünk!

— Rozsdás! — A Kölyök a nyakába borult és

a hosszú kaland óta most először tört ki belőle egy igazi női sírás.

— Köszönöm . . . — motyogta a Főorvos, — nedvesség az van itt úgyis elég. Mit üzentek az erődből?

— Ezt, — mondta a Rozsdás és az ösvényre mutatott.

Öt annamita katona jött, néhány teherhordó öszvérrel és három felnyergelt lóval.

6.

Rozsdás elszántan lépett a tábornok elé.

— Hallotta tábornok úr a szégyenteljes eseményt?

— Rádión sok jeladást fogtunk a „Radzeer-ről...“ Üljön le százados úr... Meglepetve értesültünk, hogy üldözik a cirkálót.

Rozsdás megkönnyebbült. Az álvezérkari tisztek szerepét tehát, ahogy remélte is, nem továbbították az egész világnak. Elég szégyent jelentett az is, hogy a „Radzeer“ rövid idő alatt a második cirkáló volt, amely eltűnt az angol hadihajók állományából.

— Szégyenletes és gyalázatos dolog történt. A „Radzeer“ legénysége fellázadt. Két hűséges matrózommal együtt partra tettek. Nagyon szeretnék nyomban az Earl után menni, ha két legényemnek

és nekem hamarjában kis karavánt bocsájtanának rendelkezésemre Kambodzsában.

— Kérem nagyon szívesen, de talán pihenje ki magát százados úr.

— Nem, nem . . . ha ez megtörténhetett, akkor minden okom megvan rá, hogy aggódjam. Ugylátszik tervszerű lázítással és törvetéssel akarják megzavarni az angol-francia együttműködést. Több óvatosságra kell intenem az Earlt és mellette akarok lenni.

. . . A benszülött kíséreknek azután fogalmuk sem volt arról, hogy mi történik felsőbb katonai körökben, hogy került elő váratlanul az ösvényről a délelőtt eltávozott „magas vendég“ egy tengerésztiszttel? Mit tudtak ők a tiszt urak titokzatos dolgairól? Engedelmeskedtek és meneteltek.

— Te lovagolj állandóan a menet előtt fél mérfölddel, — mondta a Főorvosnak, mikor már az észak felé vezető elefántcsapáson járt a karaván. — Nem szabad találkozunk a herceggel.

A Főorvos előrevágtatott.

Sebesen ügettek és hajnalig nagy utat tettek meg, mert állandó hátszéllel haladtak. Az első derengés végetvetett a viharnak. Fojtó párakkal gőzölgött a nedves erdő pinceszagú televénye. Még az éjszaka elhagyták Sztung-Treng városkát, itt levágtak a Mekong folyó mellől keleti irányba, hogy elérjék a Tonlé-Szap tavainak vidékét.

A Kölyköt nem viselte meg túlságosan az uta-

zás. Erős lány volt, hozzáédződött a fáradalmakhoz. Félórás pihenéssel öt órát lovagoltak.

Dél felé járt az idő és bár az öserdő toronymagas fái mélyén örökös volt az árnyék, forró köd borult mindenre. A lovak egyre kimerültebbekké váltak, lábszárukon nyüzsögtek a piócák, csülökig dagasztottak a dzsungel süppedő aljában.

A Főorvos érkezett vissza, állandó elcörséből vágatva:

— Megállni!

Lovak, öszvérek, terhüktől szabadultan, földig lógatták fejüket az ernyedtségtől. A Főorvos előre ment, a Kölyök és Rozsdás követték. Tudták, hogy valami rendkívüli dolog történt. A Főorvos megállt az ösvény fordulójánál és a földre mutatott. Egy összetört parafa kalap feküdt ott. Távolabb néhány gomb, a föld fel volt túrva és egy angol haditengerész hajtókája hevert egy látszólag járhatatlan bozótnyílás előtt.

— Mi?

— Hm . . . — felelte Rozsdás. — Esküdni mernék, hogy a haditengerész hajtóka vagy a százados vagy az Earl ruháján volt. Így keltek útra.

— Küzdelem volt. Itt megtámadták őket. Hogy vér folyt-e, azt nem lehet látni, mert hamar beissza ez a föld.

— Azt hiszem becsúszunk ide a bokrok közé, — határozta el Rozsdás, — a Kölyök visszamegy a katonákhoz, verjék le a sátorlapot és ha egy óráig nem jönnek, az egyik katona lovagoljon vissza

Sztung-Trengbe segítségért veled, a többi jöjjön utánunk... Ne feleselj, itt én parancsolok! Hátra arc! Indulj!

A Kölyök mondani akart valamit, aztán ment.

Rozsdás és a Főorvos hasra feküdtek és kúszni kezdtek a földtől félméternyire alagutat képező sűrűség közé. Rövidesen rájöttek, hogy ügyesen leplezett rejtekhely nyílása volt ott. Egy perenyi kúszás után talpraállhattak és rendes ösvényen folytathatták az útjukat. Ők azonban letértek az ösvényről. A talaj egy dombhullámja után gyorsan lehújtak. Néhány száz méterrel arrébb annamita harcosok táboroztak igen nagy tömegben. Ez hát egy guerilla tábor volt. Vajjon megölték az angol katonákat? Hm... alapjábanvéve folytatni kellene szépen az útjukat, mielőtt ők is itt végzik, az annamiták kinzó oszlopán.

— Azért, — suttogta Rozsdás, — mégsem hagyhatunk veszni két fehér embert, mint a kutyát. Kissé körülnézünk.

A tábortól távolabb, jobbra vájog épület állt. A küszöbön egy harcos guggolt.

— Nézd a puskáját... — suttogta Rozsdás. — Winchester. Elég jól felszerelt benszülöttek. Ide hallgas: Te itt maradsz hátvédnek. Én megyek és megnézem közélről ezt a kunyhót. Hátról nem őrzik. És különben is biztonságban tudják magukat.

A dombhullám mögött hason csúszott, míg elért egy bokrot. Még vagy száz métert kúszott balra.

Nem látott senkit. Kissé felegyenesedett, hogy egy fa mögé osonjon.

Irtózatos ütés érte a fején és elájult.

7.

Mikor Rozsdás magához tért összekötözve feküdt a kúnyhó földjén. Két embert látott szemben egy asztalnál ülve. Az asztalon karbidlámpa égett. Nagyon távolról két tompa dőrejt hallott, egymásra következő robbanásokat. A feje irtózatosan sajgott. Csak lassan bontakozott ki káprázó szeme előtt az asztalnál ülő két alak. Az egyiket nyomban megismerte: Bradford százados volt. A másik ötvenévkörüli magas, vállas, széles állú értelmes arcú egyén. Kissé furesán festett. Fekete bricseszben és csizmában volt, ehhez hosszú sötét szalónkabátot hordott, amelyről egy bő revolver öv lógott le, két jókora Colt pisztollyal. Széles, gömbölyű, fekete, nagykarimájú puha kalapját az álla alatt szíjjazta össze.

Kvang táborában lenne? Ugy látszik, különben a századost is elfogták volna. Bradford most észrevette, hogy a fogoly kinyitotta szemét. Gúnyos arccal közeledett:

— Hallo ifjú! Egy kínai közmondás szerint a legtávolabbi folyók is előbb-utóbb találkoznak a tengerben. Örülök, hogy viszontlátom.

— Részemről a szerencse. Hogy van? — kérdezte Rozsdás.

— Helyes, hogy nem veszítette el a jókedélyét. Rövidesen szüksége lesz némi optimizmusra. Holnap felkötik.

— Hát akkor mégis igaza lesz a tanítómnak. Annak idején egész határozottan állította, hogy sok lehetőségem van erre a végkimenetelre. De azt nem értem, hogy miért várnak erre holnapig? Csak minden pénteken van akasztás?

— Még az is lehet barátom, hogy Londonban kötik fel, — mondta a fekete ruhás, — ha fontos az angoloknak, hogy a cirkáló tolvaját fölakasszák, akkor esetleg üzletet csinálhatnak velünk.

— Nézze Morisson — szólt közbe Bradford, — ezzel a csirkefogóval ne csere-beréljünk, ezt kössük föl.

Morisson! Snyder Morisson! Most kezdett világosodni Rozsdás előtt. Ez az a japán szolgálatban álló, nemzetközi hírszerző!

— Ezt csak bízza rám Bradford. Könnyen lehetséges, hogy ennek az alaknak a feje, aki egész Angliát megszégyenítette, legalább olyan értékes mint az Earlé.

Most mind a ketten jobbra néztek. Rozsdás, aki eddig az ütéstől nem mozdította fejét, most önkéntelenül, szintén megfordult. Néhány lépésnyire tőle őexcellenciája Earl of Sudessex, háttal a falnak dőlve összekötözve feküdt a földön, tépett ruhában, homlokán egy piszkos véres kötés.

— Miért ily kényelmetlenül excellenciás uram? — kérdezte Rozsdás.

— Azt hiszem, némi házaárulás történt, — felelte bágyadt mosollyal a herceg, — de hogy kerül maga ide? Hiszen az Indiai Óceán felé indultak.

— Csend, — szólt Snyder, — a foglyok nem beszélhetnek.

— Csirkefogók legföljebb megölhetnek, de nem parancsolhatnak nekem, — felelte hidegen a herceg.

— Fogja be a száját, mert megjárhatja! — kiáltott rá Snyder.

— Maga túlságosan is összebarátkozott és a védelmébe vett olyanfajta söpredékeket, mint ez az alak és a barátai! — mondta Bradford.

— Igaza van, — felelte a herceg. — Nem tagadom sokszor imponált az ügyességük és természetesen sokkal többre becsülöm a kikötői szegénylegényeket, ha törvénytelen úton is járnak, mint egy angol vezérkari századost ha házaáruló.

— Szavamra, — mondta Rozsdás és végignézett önmagán, — szégyelnem kell az uniformisomat.

Bradford nem haragudott, különös mosollyal széket állított a két fogoly elé és lovagló ülésbe helyezkedett el rajta.

— Hát nézze herceg, hogy tisztába legyen az ügygel és megtanuljon engem tisztelni, felvilágosítom személyemet illetően. Én nem vagyok vezérkari tiszt. Dacára annak, hogy tizennyolc éve szolgálok az angol hadseregben. Annak idején Bradford néven egy tiszt jött ki a katona iskolából. Arva fiú volt. Apja anyja nem élt, rokonait nem

ismerték. Hat évre az indiai hadsereghez osztották be. Utközben ez a fiatalember eltűnt és Bokharában már én jelentkeztem helyette. Érti? Megvoltak az írásai, a parancsa, a képesítése és én ezeket egyszerűen magamhoz vettem. Valamikor szolgáltam, tartalékos tiszt voltam. Mint mérnök és hírszerző, vezérkari ügyekhez is értettem. Szerencsére a világháború Bradford egykori iskolatársai közül sokat elvitt. Azután Bradford elég közönséges név, úgy hogy megkockáztattam az indiai szolgálat után, bár elszökhettem volna, ismét jelentkezni Londonban. Akkor már sok Indiában járt angol tiszt ismert és csak egy veszély fenyegetett, hogy a régen eltűnt Bradfordnak, valamelyik iskolai ismerőse rájön, hogy én pontosan ama Bradford helyett szerepelek, akit ő ismert. Szerencsémre ez nem történt meg és így én beállíthattam a kémek világrekordját; egyenesen, mint kebelbeli tiszt a vezérkarnál, érintkezhettem közvetve Snyder Morrissonnal, akivel egy cégnél dolgozunk a japánok számára.

— Köszönöm, — mondta az Earl, — nagy megkönnyebbülés nekem a tudat, hogy nem egy angol tiszt árulta el a hazáját. És végeredményben, ha már őszinte hozzám közölje, hogy orvtámadásának mi a célja? Személyes gyűlölet?

— Erre igazán nincs okom. Pillanatnyilag a mi megbízottunk is tárgyal Kvanggal, a japánok érdekében és nem szeretnénk, ha a számításainkat keresztezné.

— Azután, — szólt közbe Snyder, — reméljük, hogy taksálja az angol birodalom annyira egy

Earl életét, mint egy kémét. Az én egyik emberem Evans, két éve ül a katonai fogházban. Tizenöt évet kapott. Majd ha Kvanggal egyesülve a fegyvereket behoztuk Indo Kínába, felajánljuk magát és ezt a világszerte körözött cirkáló tolvajt cserébe Evansért. Addig itt maradnak.

— A fegyverek két hét múlva érnek ide, — felelte az Earl, — addig fel fog tűnni a távollétem és egy katonai expedíciót indítanak útnak.

— E tekintetben bátor voltam megteveszteni, — vigyorgott Bradford, — ugyanis a fegyverszállítmány mint jelezték már a határon van és két napon belül elindulunk elfoglalni Nong-Khait. -- Az Earl nagy lélekzetet vett és a köteleit feszítette tehetetlen dühében. Minden hiábavaló tehát!

— Fészkelődhet már! — kacagott a hercegre Bradford, — nincs egy hajszál reményük sem. Ennek a vörös gazembernek a kísérete az út közepén tanyázott. Ugy-e arra gondoltak, hogy ezek segítségért mennek el? Hallották az előbb azt a két robbanást? Kézigránátokat vágunk közéjük. Ahol az előbb tábor volt, ott most csak egy lyuk van a földben. És senki... — Mikor ide ért a beszédben, hirtelen elrepült. Nagy ívben nekizuhant az ajtónak, amely kiszakadt, Keresztül bukfencezett az őrfején és ájultan terült el.

Rozsdás, ahogy a fal mellett ült, hasa alá húzta a lábait és teljes erőből belerúgott a székbe, amelyen áthajolva Bradford beszélt. A századost kint ápolás alá vették. Snyder egész a fogoly elé állt:

— Én nem korbácslotatok meg fehérembert, de befogja látni, hogy szigorúan meg kell büntetnem. Három napig nem kap sem ételt sem vizet. Good bye, — ezzel otthagya a foglyokat.

Különösen a víz elvonása nagyon kemény büntetés a trópusokon. Rozsdás evvel nem törődött. Mit érdekelte őt saját sorsa? Bradford szavai azt jelentették, hogy a Kölyök meghalt. Ott volt a táborhelyen, ahová a kézgránátokat dobták. Rugdálódzott a kötelékeiben, elveszítette teljesen az önuralmát, flegmáját, úgy érezte, hogy szét kell törnie a koponyáját a falon.

— Nyugalom barátom, — mondta az Earl, — így csak ronthat a helyzetén.

— Mit törődöm én a saját életemmel.

— Mégis meg kell őriznie a nyugalmát. Ha egyébert nem, Angliáért. Nagyon komisz kelepécét állítottak itt fel és igen sok jó angol fog meghalni, ha sikerül amit akarnak. Istenem csak eljuthatnék Kvanghoz.

— Van remény excellenciás uram, — igyekezett Rozsdás összeszedni magát, — ketten voltunk itt a tábor közelében és csak engem fogtak el. A barátom ügyes ember, nem csinál semmit elhamarkodva, neki talán sikerül valami. Bizonyára az éjszakát várja és megkísérli majd, hogy kiszabadítson.

— Akkor nagy szolgálatot tesz Angliának. Ebbe bízunk hát. Más reményünk úgy sincs.

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó és véres fejfel, összekötözve a Főorvost hozták be a szobába.

8.

Az admiralitáson felragyogott minden szem, midőn végre értesítést kaptak, hogy a „Radzeer“ elsüllyedt és a „Balmoral“ ezen a néven Kambodzsából útban van a nyílt tenger felé. Két cirkáló helyezkedett el a Mekong torkolatánál. Egy repülőraj felszállt, zuhogni kezdett az eső.

De ez a hajó vagy repülni tudott, vagy átalakult vízalattjáróvá, vagy varázslók vezették: eltűnt.

Este tizenegyig a két cirkáló szorgalmasan várt a torkolatánál. Végül a kisebbik elindult Saigon felé. Sehol semmi. A „Radzeer“ elhagyta Kambodzsát, és Saigonból is azt jelentették, hogy áthaladt. Viszont Saigon és a torkolat között nem volt. Az alacsony folyón még csak el sem merülhetett. Egy öreg szingapuri rádió parancsnok dühében a szakállát tépte. Éjjel tizenkettőkor mindenki úgy érezte, hogy belebolondul az ügybe. Ugyanis az Indiai Óceán Sziám felé eső részéből jelentkezett a „Radzeer“ és vészjeleket adott le, pontosan megjelölve a hajó helyzetét, jelezve, hogy a vihar következtében egy partrész beomlott, a hajó a part mentén megsérült és süllyed. S. O. S., S. O. S. „Radzeer.“ Hogy került a folyóról a tengerre? Nyolc cirkáló rohant a megjelölt helyre és a „Radzeer“ mintha látná közeledni őket, a távolból, állandóan közölte velük a partosúszamlás helyét.

A cirkálók odaértek, a friss partcsúszamlás lát-
szott, de a „Radzeer“ nem volt sehol. A világító-
torony őre jelentette, hogy hadihajó erre nem is
járt. Egy óra múlva két kilométerrel északabbra
Ruyel halászfalu magasságában jelentkezett a
„Radzeer“, közölte, hogy idáig sodorta az áramlás,
süllyed és mellékesen megjegyzi, hogy egy raktár-
ház ég, mert belecsapott a villám. Mikor a cirkálók
odaértek a raktárhoz, még égett. A „Radzeerneke-
nyoma se. A halászfalu népe az oltásnál dolgozott és
valamennyien esküdöztek, hogy hetek óta nem járt
erre hadihajó. Az üldöző raj parancsnoka elhatá-
rozta, hogy még a hajnali órákban kérni fogja a
nyugdíjazását. Kétségtelen, hogy a jeleket adó hajó
erre járt, mert hiszen látta a földcsúszamlást és az
égést. Sőt látta a közeledő cirkálókat is. Csak őt
nem látta senki. Egy hadihajót!

Reggel repülőraj kutatta végig, alacsonyan
szállva a Mekong folyót Sztung-Trengig. A cirkáló
sehol. Saigont elhagyta, a hajókkal elzárt folyó
torkolatnál nem jelentkezett és mégis az Indiai
Oceánról adott jeleket, de sehol sem látható.

Viszont délután négykor jelentette a „Rad-
zeer“ a szingapuri kikötő parancsnokságának, hogy
a „Kingsbay“ vezérhajó most haladt el mellette, ké-
szüljenek el a fogadtatására. Negyed óra múlva a
„Kingsbay“ befutott Szingapurba.

Még aznap este minden angol leadó világgá
táviratozta a következőt:

„Húszezer font jutalmat adunk annak, aki a „Radzeer“ pontos tartózkodási helyét megjelöli! Az *Admiralitás!*“

„Mi is! A „Radzeer!“

Az ellopott cirkálót azonban nem sikerült megtalálni. Pedig megvolt.

NYOLCADIK FEJEZET.

Ujra összejön a társaság. A játék még nagyobbba megy. Rozsdás meglepő fogadtatásban részesül. Tanítójának igaza volt. Végleg elveszítik a játékot.

1.

Éjfélre járt. A három fogoly csüggedten ült a sötét kúnyhóban. Éjszakára két őrt hagytak az ajtajuk előtt. A Főorvos és Rozsdás már kiheverték könnyű fejsérülésüket. A Hercegnek hőemelkedése volt. Alig beszéltek.

— Maguk mért jöttek vissza? — kérdezte az Earl.

— Tom Levenért, aki itt maradt valami Khmer faluban. Egy hamisítványt sóztak ránk Kambodzsában, — felelte a Főorvos. Rozsdás képtelen volt beszélni.

— De hogy kerültek ide Snyderhez? — kérdezte a Herceg, láztól összekoccanó fogakkal.

— Az ösvényen láttuk a küzdelem nyomát. Azután felfedeztük a dombról ezt a tábort. És gondoltuk, utána nézünk excellenciádnak.

— Ez igazán derék dolog volt. Nem is tudom, hogy némelyik maguk közül hogyan kerülhetett ilyen mélyre.

— Nagyrészt közgazdasági okai vannak. Ez a vám dolog. Illetve a vám még nem is volna baj, csak lehetne nyugodtan csempészni. Például Rozsdás meg én sohasem tettünk mást. Csempésztünk. Néha odaütöttünk, az is igaz. Dehát szórakozni is kell. Viszont sohasem öltünk, nem raboltunk, nem gyilkoltunk, csak szerettük a szabad pályát.

Hallgattak. Kint az az éjszakában többbezertagú béka kórus kvartyogott. A kunyhó hátsó fala mentén valami halk guruló nesz hallatszott, mintha göröngyök hullanának le nem túl magasról.

— No mindjárt lesz itt egy háziállat, — szólalt meg a Főorvos. — Hangyász fúrta ki magát éppen a belső fal mentén. Sajnos, ez bűdös bestia.

A félhomályban világosan lehetett látni, amint az alulról túrt föld szélesedik, azután két kis kéz jelent meg, majd a könnyen lazuló őserdei talaj nyílásánál óvatosan bemászott valaki a kunyhóba. Nyilván a kunyhó külső fala alatt gödröt kapart, mint a kutyák, amíg a gödör a kunyhó belsejébe ért. Óvatosan bemászott és hason csúszott a foglyok felé.

— Ki vagy! — suttogta Rozsdás.
Egy sovány test bújt elő:

— A Kölyök! Ne haragudj, hogy nem fogadtam szót. Utánnatok lapództam. Messziről láttam, ahogy leütnek. Nem mertem mozdulni. Láttam a Főorvost is elfogni. Itt a nagy fán ült egy őrszem. Az mindenkit észrevett, aki a dombhullámon átjött, de őt nem lehetett látni. Csak mikor a Főorvost leütötte fentről, akkor pillantottam meg, mert kissé előbbre jöttem. Megvártam, amíg éjszaka lesz. Beosontam az erdőbe és a sűrű felől csúsztam ide. Kikapartam késsel a fal mögötti földet.

Rozsdás nem tudott szólni. Ha nincs összekötözve a keze, talán úgy megöleli a Kölyköt, hogy összeroppantja.

Gyorsan egyik fogolytól a másikig csúszott és elvágta a köteleket.

— Most csak egyet tehetünk, — mondta az Earl — azon az úton, amelyen Miss Leven jött, óvatosan megpróbálunk a sűrűbe jutni onnan az ösvényre. Legfeljebb tíz kilométernyire lehet innen Kvang táborra. Ha nem fedezik fel a szökésünket, reggelre ott vagyunk.

— Nekünk Thomas Leven után kell kutatni...

— Eh! — mondta ingerülten a herceg. — Anglia előbbre való. De végre is mehetnek, amerre akarnak. Én Kvanghoz indulok. A fegyverek holnap a Luang hágónál vannak. És nem szabad bejönniök Indokínába.

— Magam is azt hiszem... — mondta szomorúan a Kölyök, — hogy Anglia előbbre való, mint én és a fivérem és mindnyájan.

— Ez helyes beszéd kisasszony, — mondta a herceg és ő csúszott ki elsőnek a gödrön keresztül.

Sikerült centiméterenként csúszva elérni a sűrűt. Nagy félkörrel észak felé kijutottak az ösvényre és siettek. A hercegnek magas láza volt. Lihegett és alig vonszolta magát. Nem is a fejsebe kínoztá ennyire; régi malária rohama újult ki. Hajnaldott. Nagyon messziről, az ősi fakoronák, élősvi-rágokkal befont tetejéről, elszórt napsugarak lopakodtak a dzsungel mélyébe. A herceg arcra bukott. A hóna alatt fogva vitték futó lépésbe. Most még nyomukba érhetnek, ha idejében fedezték fel a szökést.

— Idehallgassanak, — mondta lihegve a herceg — hagyjanak itt. Maguk már játszották ezt a szerepet. Játsszák újra. A következőt kell mondani... Ha Kvang hajlandó arra . . . hogy holnap . . . elárja a Luang hágót . . . és löveti a Kína felől érkező fegyverszállítmányt . . . ötvenezer fontot kap . . . ígérhetnek többet . . . ő lehet a tartomány királya... Menjenek . . . nem bírok tovább . . . hagyjanak itt...

— Ne marháskodjon excellenciád, — mondta Rozsdás — játszunk gólyavisziafiát.

— Hallgassanak! . . . Nem tudok már beszélni soká . . . — leroskadt egy fatönkre, — sok ezer angol életéről van szó . . . engedelmeskedjenek vagy menjenek a fenébe . . . Angliáért . . . mindent . . .

— De Sir, — szólt közbe a Főorvos, — mi bármit ígérhetünk Kvangnak azt Anglia nem ismeri

el. Mi nem állapodhatunk meg csak szélhámosság . . .

— Igaz . . . várjanak . . . — a belső zsebéből egy ív papírt vett elő és aljára a következőket írta:

„Utasításom értelmében, az én intézkedésemmre tették mindazt, amit erre az okmányra e sorok fölé jegyeztek. Az Angol haza érdekében és magasabb katonai szempontok miatt így láttam jónak.

Earl of Sudessex.“

A herceg körül összeborultak a fák és egy nagy harang dörömbölt a két halántéka mögött.

— Nincs rajta dátum . . . — lihegte gyorsan.
— A Kvanggal történt megállapodás napján datálják . . . menjenek fiúk . . . Isten segítse . . . önöket és Ang . . .

Eldölt.

Az ájult herceget lefektették. Rozsdás eltette az írást.

— Eredj Főorvos, vidd le a Mekong partjához, talán el tudod cipelni egy halász faluig. Az árral, holnapután csónakon Kambodzsába érsz. Nem lehet itthagyni az erdőben egyedül.

— Igaz, — felelte a Főorvos, — és ha nem találkoznánk többé, hát szervusztok.

— Szervusz.

A Főorvos karjába vitte a herceget és Rozsdás a Kölyökkel futólépésben sietett észak felé.

— Talán sikerül a Főorvosnak átjutni a Me-

kong túlsó oldalára valamilyen csónakon, és akkor Snyderék nem fogják el őket. Szóval te most újra Sudessex vagy. Én meg százados.

— Az uniformisunk kissé megviselt.

— Azért még mindig katonaruha. Senki sem érkezik ide úgy, mintha skatulyából vették volna ki. Hanem az éjjel, mikor azt hallottam, hogy felrobantották a táborhelyünket, nagyon megijedtem miattad.

A Kölyök megállt egy pillanatra és szembefordult a férfivel:

— Nagyon?

Rozsdás nézte, azután halkán ezt mondta:

— Nagyon, nagyon . . .

És ott az őserdő mélyén végre először megcsóolták egymást.

Azután siettek tovább észak felé. A második útkanyarulatnál, mint valami varázslatra nyolc ember bukkant elő, félmeztelen anamiták lövésre kész puskákkal:

— Allj!

Egy köpcös, szalmakalapos kínai tört magának utat közöttük széles handzsárral a kezében:

— Kik vagytok és hová igyekeztek?

— Earl of Sudessex vagyok, ez itt Bradford százados és Kvang generálist keressük.

— Gyertek! — mondta röviden a kínai, azután a barna katonák szabályszerűen közrefogták őket és megindultak.

2

Kvang táborának előőrséhez értek. Rozsdás, aki mint már említettük katonaviselt ember volt, csodálkozva nézte a mocsaras öserdőnek ezt a részét, amely térképen ugyan már francia, illetve angol, de a valójában a legvadabb, legismeretlenebb része Indokínának. Csodálkozott, mert a szabályosan felépített téglalap alakú barakok, gondozott utak, egy valóságos európai módon megépített modern gyarmati garnizónra emlékeztették. A harcosok előírászerűen, egyenletesen fegyelmezetten mozogtak, mint jól kiképzett katonák. Az altisztek előtt összecapták meztelen bokájukat, az őrszemek a legelőnyösebben kiválasztott helyeken posztoltak és egy letisztított pálmatorzsból drótok vezettek az öserdőbe. Csak telefon lehetett, vagy távíró. Mindkettőjüket az első barakba vezették. Egy primitív asztal, néhány pad állt itt és az asztalon telefonkészülék. A kínai határon át könnyen hozzájuthattak egy pár megfelelő felszerelési tárgyhoz. Az asztal mögött alacsony kínai ült, harcsabajuszú, élénk szemű ember.

— Üljenek le. Mit óhajtanak? — Kifogástalanul beszélt angolul.

— Nem régen bejelentettük magunkat a generálisnál, Earl of Sudessex és Bradford százados.

— A generális, — mondta a kínai, tisztelettel hangsúlyozva ezt a nevet, — főhadiszállásán van, innen körülbelül fél órányira. Azonnal felhívom. —

Telefonált. Rozsdás kinézett az ablakon. Az öserdő itt ritkás volt, úgy látszott, végetér. Egy közeli tisztáson át jól láthatta az égnek meredő hófödte Luang hegyláncot, amelynek keskeny hágója a tábor közelébe torkolt. Ugylátszik ez egyben a határőrség is, gondolta Rozsdás. Az ellenkező irányban szélesen, öserdőtől szegélyezetten hömpölygött a sebes-sodru Mekong.

Mialatt mindezt megfigyelte, a kínai valami madárszerű csipogással annam nyelven beszélt a telefonba, majd letette a kagylót és udvarias mosollyal fordult feléjük.

— A generalisszimo elindul, hogy tárgyaljon önnel, herceg úr. Szíveskedjék elfoglalni a parancsnok szobáját.

— És én? — kérdezte Rozsdás.

— Önt a generális parancsára még ma felkötik.

3.

— Hogy volt ez kérem? — kérdezte Rozsdás.
— Bocsásson meg, de úgy hallottam, mintha azt mondta volna, hogy felkötnek.

A kínai mosolyogva, előzékenyen bólogatott:

— Jól méltóztatott hallani. Pardón... — és a katonákhoz fordult, — közzétek meg gazemberek a tiszteletre méltó százados urat.

Rozsdás nem küzdött. Nyolc puskacső meredt rá. A Kölyök rémulten kerekrenyílt szájjal állt.

— Nem mondaná meg, kinézer úr, — kérdezte Rozsdás, — hogy a generális miért ragaszkodik ehhez a nem túlságosan eredeti ötlethez?

— Ki tudja, hogy nagyurak mit, miért cselekszenek?

— A százados úr tisztársam, — kiáltotta a Kölyök, — és tiltakozom...

— Tiszteletre méltó excellenc. Felesleges minden szó. Én úgysem változtathatok a satalmas úr parancsán. Kedves tisztársát félóra mulva felkötik. A generalissimó csak azt akarja, hogy abban a pillanatban húzzák fel az igen tisztelt urat, midőn ő ideér, mert kíváncsi erre a látványra.

— Sir! — kiáltotta gyorsan Rozsdás a Kölyöknek, — gondoljon a kötelességére és legyen erős. Ha engem felkötnek, magának akkor is beszélnie kell a generálissal... — Nem folytathatta, mert megragadták a karjánál és elhurcolták.

— Kérem, kössön össze azonnal a generálissal, — kiáltotta a lány. — Ez valami tévedés...

— Felesleges lenne és nincs is utasításom rá. A generális félórán belül itt lesz. Szíveskedjék a parancsnok szobájába menni, itt van jobbra.

Beszédelt a szobába és kimerülten roskadt egy nádszékre. Az idegei végkép felmondták a szolgálatot. Remegett és úgy érezte, hogy nyomban összeesik.

— De csúfak vagytok, — mondta Rozsdás a kísérlőinek. — Azért vagytok csúfak, mert az anyátok undok öreg négerasszony volt. — Az annamiták

esodálkozva hallgatták az idegen érthetetlen szavait. Bizonyára imádkozik. Egy fa alatt megálltak vele és a következő másodpercben nyakán volt a hurok.

— Hé! — kiáltotta, — micsoda disznóság ez?! Mi lesz a félórámmal?! Becsapjátok a szegény külföldit?!... Mégis igaza volt a tanítómnak.

De nem húzták meg a kötelet, amelynek szárát egy vastag ágon dobták át. Súlyba tett fegyverrel vigyáztak rá és hagyták állni kötéllel a nyakán.

— Megeheti a fene a főnökötöket — korholta őket továbbra is Rozsdás. — Kutызabáló ronda kínai.

Igy telt az idő. Közben Rozsdás tudta, hogy Bradford árulásának jól megérdemelt büntetésével sujtja őt Kvang.

Egyszerre kürt szólalt meg. Pillanatok alatt felsorakozott a legénység, lovasok érkeztek és a tábor előtt leugráltak a nyeregből. Legelöl egy zöld kimonós, szalmakalapos, vállas alak érkezett, akire feszesen tisztelegve bámultak.

Ez volt Kvang.

Egyenesen az akasztófához tartott és magasba emelte a kezét. „Na, szervusz világ.“ Ez volt Rozsdás búcsú gondolata. Az állát egy roppant rántás csapta fel, megfeszült nyakán a kötél...

Kvang karja hirtelen félkört írt le, mint mikor a karmester próba közben leintí a zenekart és a kötél máris megereszkedett, Rozsdás térdre zuhant. Sikoltás hallatszott. A Kölyök rohant ki a barakk-

ól egyenesen Kvang felé. Kvang csodálkozva megfordult és szemben állt a lánnyal. Egy másodpercig dermedten néztek egymásra, azután a Kövyök zokogva a nyakábaborult:

— Tom! Drága Tom!

Kvang ugyanis fehér ember volt, Thomas evennek hívták és másfél év előtt szökött meg a léből.

A katonák nem tudták mire vélni, hogy a generális öleli és csókolja az angol ezredest. Ki tudja meddig tartott volna a viszontlátás öröme, ha egy remrehányó hang nem szólal meg alattuk:

— Valaminek velem is történni kell.

Rozsdás volt, még mindig a földön, ahogy szzahullott a térdére, kötéllel a nyakán.

4.

Együtt ültek a parancsnok szobájában.

— Ha nem ismerem fel az utolsó pillanatban, hogy maga nem Bradford, — mondta Kvang, illetve Tom Leven, — akkor nagyon sajnálatos dolog történt volna. Ne haragudjon, kérem...

— Szót sem érdemel. Futó kellemetlenségnek tekintem. De micsoda rejtélyes úton lett maga Kvang?

— Kedves barátom, — mondta Leven mosogva, — nem egy európai katonatiszt, vagy kádor járkál ebben a titokzatos országban. kínai

név alatt. A másik katona meghalt, én felgyógyultam a betegségemből. Láttam, hogy mennyire megszeretett közben a törzs. Én is északra vonultam velük együtt. És mert jók voltak hozzám, hálából kiképeztem őket. Harcos nép és így nagy szolgálót tettem nekik a katonai oktatással. Azután még néhány törzs csatlakozott hozzájuk és egy-két intelligens kínai politikai szökevény, így alakítottam meg az Indokínai szabadesapatot, amely védi a békés törzseket rablóktól és martalócoktól. Ezért adót fizetnek nekünk: gumit és elefántcsontot. Az adóból arra is tellett, amint látja, hogy Kínából néhány modernebb berendezési tárgyat, fegyvert, huzalt, telefont hozzak. — Szeretettel símogatta a húgát, azután végighallgatta Rozsdás rövidrefogott magyarázatát fogságukról, a hercegről, Bradfordról és a fegyverszállítmányról, amely ma éjszaka fog a határra érni.

— Tudom, — mondta komoran Kvang, — Snyder követét hitegettem. El voltam tökélve, hogy Angliának segítek. Azért hitegettem Snydert, hogy fegyverszállítmányát a határra csalogassam. Először el fogom vágni az amerikai guerilláinak az útját, azután kézrekerítem a fegyverszállító csapatot és végül a municiót megsemmisítem. Ezért nem akarok király lenni, de más se jöjjön ide uralkodónak. Mondják meg az Earlnak, hogy nélkülük is fenntartom itt a rendet. Köszönöm barátom, amit a húgomért és értem tett. A két hiányzó rajz nálam van, elhoztam Heléna Aldington lakásáról. Akkor

nár tudtam, hogy Bradford gazember, de nem volt bizonyítékom. A találmányt a húgom majd értékesíti és csodálatos szolgálatukért valamennyien megadják a jutalmukat.

— Ha ugyan él még valaki a társaságból, — lörmögte Rozsdás. — A cirkálót azóta bizonyára égen elfogták.

Ebben a pillanatban egy sáros, lihegő kínai ugrott be a szobába, szinte egyenesen a lováról, amilyen az ajtóig vágtatott. Annam nyelven jelentett valamit és Leven ijedten ragadta meg a vállánál.

— Mi történt? — kérdezte a Kölyök.

— Nagy baj, — mondta Leven. — Húsz kilométernyire innen levegőbe röpítették a Mekong gátját. A víz észak felé zúdul.

— Mit jelent ez? — kérdezte Rozsdás.

— Nagyon rosszat. Az áradás a völgyet öntötte el, katonáim tehát még északabbra húzódtak a magaslatokra, úgyhogy a hadseregem és köztünk egy többkilóméter kiterjedésű tenger áll. Itt vagyunk ezzel a kis őrséggel, mindössze százötven ember és katonáim nem jöhetnek ide. Ez Snyder műve volt. Elvágta hadseregemet a szorostól, azután nagy túlerővel meg akar rohanni. Hé! G'Lisa! Riadót!

Megszólalt a kürt.

— Most mi lesz? — kérdezte a lány.

— Elsősorban felkészülünk, hogy ne érjen váratlanul Snyder hordájának a támadása. Ugy lát-szik, sejtette, hogy csak színleg tárgyalok vele.

Azután pedig védeni fogjuk a hágót utolsó csepp vérünkig. Sajnos kevés reményünk van.

Este volt. Békés csend borult az erdőre és távol a Mekong partján lomhán nyüzsgő krokodilok látszóttak a holdfényben. A katonák egy része a hágó mellett helyezkedett el, a többiek hevenyészett barrikádot hordtak össze a tábor körül homokzsákokból, deszkákból, kövekből. Két-három óra mult így el feszült várakozásba. Azután anamita futár érkezett a déli ösvényről.

— Generális! — jelentette mély tisztelettel, — az én uram, a fekete ruhás tábornok, kéri a választ, mert mint kémünk jelentette a Luang hágó feljárójánál most fordultak be Indokína felé az első fegyverszállító öszvérek.

— Mondd meg Snydernek, — felelte Leven, — hogy embereim itt várják a szorosban a fegyverszállítmányt és meg fogjuk semmisíteni.

— Uram akkor harc lesz.

— Harc lesz Hu-vej. Menj vissza uradhoz.

A követ eltávozott. Kvang őrszeme, aki egy magasabb sziklaplaton hasalt, szintén jelentette, hogy a hágó serpentinjén karaván jön a határ felé.

— Ha lőtávolba érnek; tűz! — kiáltotta Leven.

— Cho! Küldj őrzőjáratot dél felé. Vigyázzanak, az ellenség jön.

— Adjon nekem egy puskát Leven, — mondta Rozsdás. — Nem vagyok híres céllövő, de negyven, ötven ilyen bagaria pofával fölérlek.

— Azonnal kap puskát kedves... ejnye, hogy is hívják?

— Rozsdás.

— Micsoda?

— Rozsdás. Ez a nevem.

— De hiszen ez csúfnév.

— Komolyan csúf? Néha úgy vettem észre, hogy tisztelik. Olyan dolog ez, mint mikor egy volt századost Kvangnak neveznek. Különben polgári nevem John Hallyburton.

— Hallyburton? . . . John Hallyburton . . . Ejnye... Várjon. Hopp! Évekkel ezelőtt hallottam ezt a nevet. Egy John Hallyburton gyorsasági világrekorddal repült Londonból Ausztráliába és a legmagasabb kitüntetésbe részesült. Azután katonai ranggal átvette a hadirepülőgépgyár.

— Ugy van. Később a gyár igazgatóját egy redőnyhúzóval bénára verte az illető és menekülnie kellett. Én voltam.

— Emlékszem. Maga előtt szép jövő állt . . . Hát várjon csak . . . Azonnal adatok fegyvert, de nem mozdul el a húgom mellől. Nekem az embereim között kell lennem.

Lihegő katona jött be:

— Uram! Apad a Mekong!

— Tudom, — mondta sóhajtván Leven, azután Rozsdáshoz fordult, — ez azt jelenti, hogy a hátsó-indiai határig víz alá kerül az ország. Még szerencse, hogy nem erre jön a víz, hanem északra.

Ujabb katona érkezett:

— Jönnek! Vagy négyszázan vannak!

— Cho! — Leven kiáltására megjelent a kínai tiszt. — Ötven emberrel a szent, Bo-fa mögött dombot lövitek állandóan, hogy a folyó felől ne keríthessenek be. A szorosban lévő emberek semmi esetre sem hagyják el a helyüket és a torlaszok mögött húsz ember kezdjen drótsövényt készíteni. Maga, amint mondtam, itt marad a hűgömnál...

— De én . . .

— John Hallyburton! Az én birodalmamban minden férfi katona. És katona csak egyet felelhet a parancsra, azt hogy „igenis.“ Megértette? . .

— Igenis, de bátorkodom . . .

— Hátra arc!

Odakint elhangzottak az első puska lövések.

5.

Nagy túlerő csapott le rájuk. Snyderék nem is kísérleteztek azzal, hogy bekerítsék őket. A szorosban álló ötven emberre vetették magukat. Ez volt a cél! A legfőbb erejük abban állott, hogy néhány kézigránátot sikerült szerezniök. Négy gránát közül három talált a barrikádok mögé, az egyik gyújtó bomba volt.

Leven jól kiépített, primitív állása összeomlott. A gyújtó bomba szétcsapó aether lángja két barakot gyújtott fel. Égett a torlasz.

— Altiszt! Húsz emberrel állandóan építeni a torlaszt! — kiáltotta Leven, aki hol itt hol ott tünt fel a harcolók között. — Öt ember hordja ki a töl-

tényeket az égő barakból, mindent a Bó-fa mögötti dombra. Oda fogunk visszavonulni.

Egy sötét tárgy zuhant melléje. Az altiszt megdermedt a rémülettől: kézigránát! A következő másodpercben Leven felragadta a gránátot és nagy ívben visszahajította. Az egyetlen védekezés lehulló kézigránát ellen. Néha sikerül, mert a gyújtást sohasem lehet pontosan beállítani.

A visszahajított bomba az ellenség fölött, a levegőben robbant, lángoló aether permetezett széles sugárban, égő emberek szaladtak sikoltozva. A szorosban álló ötven Khmer katona állása tizenöt emberrel gyöngült és viasszaszorították őket. Egy helyen már a tábor barrikádja mögé is benyomult az ellenség, de sikerült az első támadókat leölni és újra megerősíteni a hégagot. A helyzet azonban reménytelennek látszott.

— Hallyburton! — Leven rohant a sértetlen barak felé. A húga és a vörös fiatalember még ott voltak.

— Igenis! — mondta Rozsdás és igyekezett eltávolítani az ablaktól, ahonnan a parancs ellenére szakadatlanul lövöldözött a torlasz előtti ellenségre.

— A húgomat a domb mögé viszi és továbbra is vigyáz rá. Oda fogunk visszavonulni. Sajnos rosszul állunk.

Golyók füttyültek, fojtó füstszag terjengett és a benszülöttek fülsiketítő harciordítása nem szünetelt egy pillanatra sem. Ahogy a Kölyök kilépett a kúnyhóból egy gránátrepesz leszakította az

ajtót mellette. Megtántorodott. Golyók füttyültek körülötte és becsáptak a barak fájába. Rozsdás gyorsan felkapta a lányt és futott vele a domb felé, ahol már építették az új torlaszt.

5.

— Hé! Szedjetek össze száz embert! — kiáltotta Snyder, aki megsebesült közben a karján. — Rohamra megyünk a szoros ellen.

— Nincs több kézigránát, — jelentette az egyik katonája. Ezek nem voltak kiképezve, mint Leven emberei. Guerilla banda harcosok, fegyelmetlen csoportja volt.

— Nem fontos, — mondta Snyder, — elsöpörjük őket. Szedd össze egy csapatba a harcosokat és tegyetek úgy, mintha megakarnátok rohanni a tábort. Közeledjetek elszórtan, lövöldözve. Szóval tereljétek el a tábor figyelmét a szorosról.

Míg Leven emberei a torlasz mögött azt hiték, hogy ellenük fognak rohamot intézni, száz ember váratlanul neki futott a szorosnak és két sortűztől megritkítva elérték Kvang maroknyi őrségét, percek alatt lemészárolták őket. Ezután a szoros szikláit megkerülve oldalba akarták kapni a tábort.

— Cho! — rendelkezett Leven, — hátulról számítva ötös csoportokba folyton tüzelve visszavonulni a domb mögé. Minden fegyvert össze kell szedni. A torlaszt öntsétek le petróleummal és gyújtsátok meg.

A lángoló barrikád megfékezte az általános rohamot. Ezalatt Leven megmaradt néhány emberét összevonta a folyó felé eső domb mögött. Éjfélre járt.

A nagy fegyverszállítmány első öszvére elérte a Luang hegylánc bejáratát, Indokína határán.

KILENCEDIK FEJEZET.

Hogyan lett a „Radzeer“ kísértethajó. Bradford elmenekült és Kvang marad. A cirkáló elindul utolsó útjára, de mit ér a szerencse, ha elfogyott a szivar? A szenvedők sem maradnak magukra.

1.

— Reménytelen a helyzet . . .

— Az emberei nem jöhetnek le a Mekongon?

— Reggelre a Mekong egy lábnyit apad. Ez azt jelenti, hogy seregemet a Tonlé-Szappal egyesült ár választja el tőlem. — Körülnézett és látta, hogy a lány valamivel távolabb félig aléltan dől neki egy homokzsáknak. Halkan gyorsan így szólt: — Hallyburton, magára igen nehéz feladat vár. Innen ötven lépésnyire van a folyó. Néhány csónakot kötöttem ott ki. Elviszi innen a hűgomat. Érti úgy-e? Ha lefelé mennek az apadó árral hajnalra biztonságban lehetnek. Nem kérdez semmit csak fölkapja Edithet és viszi . . .

— És maga?

— Én természetesen a helyemen maradok. Isten vele barátom. — Az első golyók már ott fűtyültek körülöttük, ágakat és leveleket sodorva le a sűrű fakoronákról. Rozsdás ismerte a barátját. Nem szólt tehát semmit, odament, a karjaiba kapta, mint valami gyereket és futott vele. A lány felénkült.

— Hová viszel! . . . Nem! Nem akarom! . . . Tom! Ne hagyjuk itt! Tom! Eressz el! — Két öklével teljes erejéből dörömbölt hisztérikusan a férfi mellkasán, aki erősen tartotta és futott vele. A támadók ordítása egyre közelebből hangzott. Nem volt idő. Szinte durván a csónak fenekére dobta a lányt, egy nyisszantással szétvágta a köteleket és a csónakot nyomban elkapta a bugyborékoló szennyes ár. Rozsdás bemelegítette a lapátot és a part vízbenyúló fáit mentén óvatosan távolodott a harc színhelyétől.

2.

Fél óra alatt bekerítették a kis tábort. Levenél fogytán volt a munició és az emberek nagyrésze holtan vagy sebesülten hevert. Hajnalodott . . . Egy annamita jött fehér zászlóval.

— Az én uram azt üzeni, hogy add meg magad. Semmi bántódásod nem lesz csak a fehér katonákat kívánja.

Az ösvény torkolatánál megjelent egy öszvér.

— Ez a válaszom: Cho! Tűz!

A kínai tíz emberével tüzet adott a szorosra, az öszvér sikoltó nyerítéssel felvetette magát, azután legurult rakományával együtt a szikláról.

— Vissza! — kiáltotta Snyder! — A karaván maradjon a szoros mögött, amíg egy rohammal elintézzük ezeket az örülteket.

Snyder emberei közül nagyon sok elhullott, de még mindig túlerőben voltak. Megrohanták a barrikádokat. Puskaagglyal, késsel, revolverrel folyt a harc. Kvang emberei fanatikus erővel védekeztek és fegyelmezett rendszerességükön az amerikai hordájának első rohama megtört. Az utolsó barrikádra ugrott katonával Cho csapott össze. Az annamita szuronya átjárta a hasát, együtt zuhantak le a torlaszról és a haldokló kínai utolsó erejével átharapta a torkát ellenfelének. Egymáson fekve úgy maradtak.

Snyder újra összeszedte az embereket. Minek siessen? Ez a maroknyi sereg a kezében van.

Rövidesen kiderült, hogy jobban mint gondolta. Levennek elfogyott a municiója. Miután a lövések ritkultak és a közeledő harcosokra sem tüzeltek, Snyder is rájött erre. Parancsot adott, hogy indítsanak el a hágó mögül egy öszvért. És ez az öszvér már sértetlenül lépte át a Luang szorost.

Az öszvért diadalordítással fogadták. Azután mégegy, majd mégegy teherhordó állat lépte át a határt. A fegyverszállítás megindult.

Baaangg!

A hajnali ég alatt valami nagy sötét tárgy repült át szép ívben a fejük felett, azután messze-

zengő roppanással, hatalmas lángnyelv csapott föl, nem messze a szorostól. Öszvérek fadarabok, emberi fejek és lábak, kiszakadt földtömeggel vegyülve, egy legyező alakú vörös sugárba röppentek a magasba.

Baaangg!

Most már belőtték az ágyút és egymásután csaptak gránátok és srapnelek a szorosba. Szikla omlott, nyolcvan méteres fák zuhantak, az iszapos domboldal mázsás rétegekben csuszamlott, széttörve megsemmisítve, eltemetve, a hatalmas fegyverszállítmányt és a felrobbant munició bazalt kolosszusokat döntött le. Füst, por és törmelék halmozta fedte a helyet, ahol az érkező karaván táborra volt még nem régen.

Tűzéség!

Snyder és emberei fejvesztetten menekültek, a sűrű felé, amerről jöttek. Jobbfelől a siketítő dörejek után szinte halkán megszólalt valami: ta-ta-ta-ta az emberek mint kaszált fű dőltek el jobbra, balra.

Gépfegyver!

Azután vagy húsz haditengerész hófehér egyenruhája tünt elő a sűrűből, egy vezényszóra lekapták fegyverüket, mindenki futott amerre látott, de az egymásután ropogó sortüzek elől csak néhány ember menekült meg a földre lapulva. Snyderrel öt golyó végzett.

A harcnak vége volt!

A Mekong közepén fényesen kivilágítva ott

állt a Radzeer, teljes hadi pompájában és diadalmas kommandó hangzott fel a reggelbe:

— Sört!

3.

A Mekong elhagyott partjai közelében hajózó cirkáló először a Főorvossal és az Earlel találkozott, akik egy dzsunkában menekültek. Mikor meghallották a Főorvostól, hogy miről van szó, teljes gőzzel indultak észak felé. Hajnalban vették fel Rozsdást és a Kölyköt.

A hajón végre nagy adag kininhez jutott a herceg és így rövidesen elmúlt a lázrohama. Mire reggel lett és elérték Kvang táborát, ahol már végkimenetele előtt állt a harc, a herceg vette át a parancsnokságot. Elsősorban valamennyi ágyúval a szorost lövette. Közben a matrózok egy része Rozsdás vezetésével csónakba szállt, két gépfegyverrel és puskákkal, hogy déli irányban kikötve elvágják a menekülők útját, ami tökéletesen sikerült.

Hogy került a „Radzeer“ a Mekongra, kérdezik kíváncsian? A cirkálót, Saigontól néhány kilométernyire érte a hír, hogy a torkolatot két angol cirkáló szállta meg. Sűrű felhőszakadás zuhogott. Az éjszaka átláthatatlan sötétjébe csak egy-egy villám hasított bele. Tanácskoztak. A tanácskozás eredményeképpen két matróz kievezett a közeli partra és elkötözött egy őrizetlen dzsunkát. A csónakra épített kunyhó belsejében, a vihar dacára,

nagy nehezen hosszas, óvatos munkával átszerelték és üzembehelyezték a hajó rádió állomását. A leadó és vevő készülék nem volt nagy, csak rendkívüli ügyességet igényelt, hogy a csónak kis kunyhójába sértetlenül áthelyezzék. A kunyhóban helyezkedett el Bunkó a készüléknél és társa, a hajó orrába szerelt hosszúvégű kormánylapáthoz állt. Úgyesen sodortatták magukat a torkolat felé. A viharban könnyen siklottak el az óceánnál őrt álló hadihajók mellett. Ezek különben sem, törődtek a mindenfelé ezer számra látható dzsunkákkal, hanem egy hatalmas cirkálót kerestek. Éjjélre elérték a Sziámi öblöt. Azon a részen, ahol a partesűszámlást felfedezték, megkezdték a leadást. Mikor az első cirkálók közeledtek, a keskeny dzsunka (belsejében a rádiókészülékkel), a sötét part mentén feljebb haladt és kikötött egy kis természetes öbölben, ahonnan jól látta az égő raktárházat és a halászfalut. Ezután vagy két napig sétáltak a tengeren. A kínai partok közelében ezer és ezer család lakik dzsunkában, ott van az üstjük, amiben főznek, esetleg egy kis bölcso a csecsemővel és a halászathoz szükséges felszerelésük. De a foltozó varga, vagy más kéziiparos is a dzsunkáján él. Mindenfelé megszámlálhatatlan raffia, gyékény és szalma dzsunkák között olyan biztonsággal úszhattak leadójukkal, Bunkó és a barátja, mintha csak a csillagos égen vegyültek volna el, az admirálisra bízva, hogy valamennyi égitestet sorra vegye az ő kedvükért

Ez alatt a „Radzeer“ az ellenkező parthoz farrakolt, ahol lakatlan dzsungel volt és minden lámpáját leoltva az orkán leple alatt lassan siklott visszafelé. Észrevétlenül Saigon fölé jutott. Mire a vihar elállt maga mögött hagyta Kambodzsát, azután teljes gözzel észak felé tartott. Ugyanis egyetlen útja volt a menekülésnek. Két nap alatt Ubon városa felett, a Mekong folyó bal partján Sziám határa van. Sziám szabad köztársaság és ha itt partraszállnak, nyugodtan kiüríthetik a hajót és fütyülnek az angolokra meg a franciákra. Igen ám, de jól tudják, hogy vihar végeztével egy repülőraj kutatja majd át a Mekongot.

A part egy beszélgetésén, a dzsungel fái között beálltak a hajóval a Mekongnak ebbe a holt ágába. Ezután villámgyors munkába kezdtek. Negyven és ötven méteres szívós pálmákat, koronájuk alá hurkolt hajókötéllel addig húztak a kis öböl két oldalán, míg a pálmalombok összeértek a cirkáló felett. Ezután a legénység, gallyakat, virágokat, leveleket hordott össze, felmásztak a pálmákra, beborították ezzel a giz-gazzal. Kambodzsa fölött elhagyott, kihalt, egymástól többmérföldes távolságra őserdőkben és mocsarakban egy-egy elszórt törzs él, csak messze fenn, Sziám határánál van egy kis város Ubong. Csónak, hajó, ember, erre nem jár, a cirkáló tehát, miután kitért a folyó sodrából és beállt ebbe a holt ágba csak repülőgéptől tarthatott. De mire megérkezett a raj, a Mekongon nyoma sem volt hajónak és a kis öböl nem ütött el a partsávjától, mert az alagútszerűen összehúzott fakoro-

nák, virággal, lombokkal beszórva, egybeolvadtak az öserdő egyhangú tömegével.

Igy történt, hogy a hajó másodszor is eltűnt és bár az óceán különböző forgalmas pontjain jeleket adott le, nyoma veszett. Miután az admirális sohasem adott ki hivatalos jelentést az ügyben a matrózok is legendákat mesélnek egy kísérteties cirkálóról, amely olykor jeleket ad le a ködben, de még senki sem látta, mert fedélzetén a „Félfejű Jack“ egy multszázadbeli kalózkapitány intézkedik.

4.

Az Earl Kvanggal sétált fel és alá a parton. Közben eltemették a halottakat, ápolás alá vették a sebesülteket és megtalálták Morrison Snyder temét is. De hol van Bradford?

Snyder egyik altisztét elesípték. Ez elmondta, hogy Bradford még a támadás előtt elvágatott Kambodzsa felé.

— Mondd meg, hogy miért? — kérdezte Kvang.

— Uram ez titok.

— Akkor hát ne mondd meg, de én kiköttetek az ösvény mentén a földre, amerre a vöröshangyák vándorútja vezet.

— Azt hiszem, jobb ha megmondom uram.

— Én is azt hiszem, — felelté Kvang barátságosan.

— A másik halványképű, aki százados, azt az üzenetet viszi Kambodzsába, hogy az angol nagy

úr megállapodott veled és két hétig itt marad nálad. Ezt azért teszi, hogy az angolok és franciák ne küldjenek ide katonákat. Azalatt is minden törzs puskát kapott volna, hogy legyőzzük a kiküldött katonákat.

— A puskák ott fekszenek a felrobbant sziklák között és minden öszvér, minden ember meghalt. Egyáltalán minden meghalt, ami rossz lett volna a fehér katonáknak, akik rendet, orvosságot és nagy szárazság idején kenyeret is adnák. Ebből láthatod, hogy nem jó annak, aki nem szereti a fehér katonákat.

— Most már látom uram.

— Nagyon aljas volt ez a terv, — mondta az Earl Kvangnak. — A maga seregét elvágták és két hét alatt az összes vad törzseket felfegyverezve, korlátlanul uralkodtak volna itt a határon. Kár, hogy a hajón nincs meg a rádióleadó, így ez a Bradford kereket old majd Kambodzsából. Ezt igazán sajnálom.

— Én még jobban, — mondta Leven tompán. — Kis híjján felköttem helyette ezt a vídám vörös hajú fiút.

— Hallja Leven, ez igazán nagyszerű ember. Nyugodtan rábízhatja a hűgát, ha majd visszatérnek Londonba, mert ön valami módon reaktíválva lesz. Tökéletesen betöltötte itt egy kitűnő angol tiszt küldetését. Ami pedig a gyilkossági ügyét illeti, vörös barátunknak van egy elmélete. Bradford ugyan szökésével az ellenbizonyítást lehetetlenné tette, de azokután, amik kiderülnek róla, in-

kább adnak majd hitelt a maga szavának, tárgyi bizonyítékok nélkül is.

— Engedelmeivel excellenciás uram, én nem törődöm azzal, hogy mit hisznek rólam Londonban és mit nem. És nem is térek többé vissza. Megszerettem az őserdőt. Csak aki sokáig élvezte egy gyönyörű modern város környezetét, az tud szívből ragaszkodni a dzsungelhez. Szeretem a ben-szülőtteimet, jól érzem magamat közöttük és itt maradok.

Hallgattak. A herceg megértette ezt az embert. Sok szenvedés és igazságtalanság tették ilyen keserűvé és rezignálttá.

— Azt hiszem, felesleges lenne elhatározásáról lebeszélni. De talán az ellen nem lesz kifogása, hogy mint egy angol helyőrség parancsnoka, megfelelő depóval, orvossággal és felszereléssel folytassa itt a civilizálást . . . Ne feleljen kérem. Rövidesen talán közölhetek magával olyasmit, ami kissé feltámasztja az életkedvét. Maga még fiatal-ember Thomas Leven!

A Piszkos Fred lépett hozzájuk:

— Bocsánat a személyes megjelenésért, de apad a Mekong és ha nem akarunk itt megfennek-teni, nyomban indulnunk kell.

— Indulás! — mondta a herceg, Fred boldo-gan szalutált. Most már nemcsak igazi hadihajója és egyenruhája, hanem igazi fellebvalója is volt.

TIZEDIK FEJEZET,

Bradford saját oktatásával találja szemben magát. Egy ablak rossz kilátással. A „Radzeer“ ügyben csak Rozsemel panaszt a frakkja ellen. Panaszát elintézik.

1.

Bradford lóhalálba vágatott az erőd felé. A kémek jelentették, hogy a szökött foglyok nyomai Kvang táborába vezettek. Attól tehát nem kellett tartania, hogy Kambodzsába valaki tud arról, amit az Earlnak elmondott katonai multjáról. Egyenesen a parancsnok elé ment.

— Északról jön? Ja, hiszen emlékszem . . . Ön az a matróz, aki az Earl kíséretéhez tartozott.

Bradford fellelegzett. Nem tudnak semmit.

— Én nem vagyok matróz, hanem Bradford vezérkari százados. — Elmondott mindent a parancsnoknak a „Redzeer“ elsüllyedésétől kezdve. Fogságukat, a két szélhámos szereplését és útjukat a szélhámosokkal észak felé. A parancsnok ámul-tan hallgatta. Bradford elővette parancsát, fényképes igazolványát. Minden összevágott.

— Hát ez bizony nagy blamázs lesz ha kiderül. Ugy önöknek mint a franciáknak. Jó lenne el-tussolni a dolgot. De hová az ördögbe lett az a cirkáló?

Ezt Bradford is szeretne volna tudni. Félóra mulva megfürödve, a tábornokkal együtt villásreggelizett.

— Örülök, hogy megállapodtak Kvanggal.

— Elég símán ment. Mostmár nem lesz több baj.

Odakint megszólalt a kürt, fegyverbeszólították az őrséget. Ez magasrangú katonai vendéget jelentett. Bradford lenézett az ablakból. Néhány angol tiszt érkezett. Ezekről nem kellett tartania. Valamennyien személyesen ismerték és fogalmuk sem lehetett arról, ami most a Mekong északi vidékén történik. Egy civil is volt velük, irattáskával a hóna alatt.

A parancsnok lépett be.

— Erre parancsoljanak uraim, — mondta hátrafelé, azután a tábornokhoz fordult, — néhány angol tiszt érkezett Hutchinson ezredessel.

A tábornok eléjük sietett. Bradfordot élénk örömmel üdvözltek:

— Kérlek, — mondta Hutchinson ezredes, — nagyon jó, hogy itt találunk. Be akartunk várni Kambodzsában, amíg megérkezel az Earlel.

— Igen sok jelenteni valóm van, — mondta Bradford.

— Ez most nem fontos. Egy ostoba ügy miatt molesztálnak. — A tábornokhoz fordult. — Megengedi tábornok úr, hogy valahol magunk között tanácskozassunk a századossal?

Egy szomszédos szobába vezették a tiszteket.

— Kérlek, — szólt az ezredes Bradfordhoz, — ez nagyon ostoba história. Bosszant, hogy rám bízta, mert értelmetlennek és utálatosnak tartom. Colombóból valami fráter levelet írt a hadügyminiszternek egy meggyilkolt nővel kapcsolatba. Ezek

olyan civil detektív ostobaságok. A levelet félredobták, mert téged akart megrágalmazni azzal, hogy a meggyilkolt nő mellett talált törön . . . bocsáss meg . . . hogy a te ujjlenyomatod van. Ezt a levelet félredobták. Erre kérlek ez az illető Kam-bodzsából egy csomagot küldött. És valami ravasz módon kicsalt az Earltől egy írást, amelyben az áll, hogy a csomag küldője egy hajón utazott veled és az Earl-el és kivágott egy ablakot. A csomagban egy kajüt ablak üvege volt két részre vágva és egymásra helyezve, mint a mikroszkóp preparátumoknál. És ez a fickó azt írta, bocsáss meg... hogy az ablaküvegen a te ujjlenyomatodat konzerválta ilyen módon . . . Ez az ujjlenyomat pedig egyezik a gyilkos ujjlenyomatával, ami a törön volt. Nagyon kínos história . . . Dehát kétségtelen, hogy az Earl írása volt melllékelve . . . És most neked is érdeked, hogy ezt az undorító ügyet így magunk között... hát ugyahogy elintézzük... mert utasítás jött . . .

— Hogy gondolod . . . — mondta halványan Bradford.

— Hát kérlek . . . hm . . . ez kínos . . . dehát az ujjlenyomatodat most ez az úr, aki daktiloszkópus... azért hoztuk... Ezt senki sem fogja megtudni. Azt hiszem neked is érdeked, hogy a rágalmazó ellen azután nyomban eljárjunk, mert mégis hallatlan, hogy egy vezérkari százados ujjlenyomatát rablógyilkossággal hozzák összefüggésbe . . .

Egy gyanakvó természetű fiatal tiszt, aki

kissé oldalról figyelte a jelenetet nyomban rávetette magát Bradford karjára, mikor az előrántotta a revolverét, valószínűleg azért, hogy fejbőlőjje magát.

Azután már erősen fogták és az ezredes, szinte rémülten nézett rá.

— Kérem főfelügyelő úr, — mondta Hutchinson a civilnek, — vegye elő a felszerelését, ujjlenyomatot készítünk.

A civil néhány holmit szedett elő a táskából. Bradford váratlanul elnevette magát.

— Csak hagyja barátom, — mondta cinikusan. Az ujjlenyomat egyezik. — Beismerem, hogy én öltem meg Helena Aldingtont.

Miután katonai személyről volt szó, mindkét államot érintő titkos ügyről, Bradfordot egy óra múlva szép csendben, megbilincselve magukkal vitték a tisztek a torpedón, amelyen érkeztek és Szingapurból, a „Queen Viktória“ zászlóshajó, Angliából, vitte a foglyot.

2.

A „Radzeer“ személyzete szótfogadott az Earlnek, aki nem ígért semmit, megköszönte hűségüket és okosságukat, azután azt ajánlotta nekik, hogy fussanak be Szingapurba és adják meg magukat.

— Nézzék emberek, — mondta a herceg, — én nem vagyok illetékes hatóság, de most már hiszek abban, hogy a szolgálat amit Angliának tet-

tek viszonzásra fog találni. A rendőrnek el kell fogni magukat, a bíró nem jutalmazhat csak büntet, de a király kegyelmet adhat. Ügyüket én magam fogom öfelsége elé terjeszteni és a minisztériumnak is elmondom az igazságot: egy katasztrófát hárítottak el, bátorságukkal, okosságukkal és hűségükkel. Ez minden, amit mondhatok fiúk.

A „Radzeer“ tehát teljes gözzel Szingapurba ment.

— Szép kis vikkendünk volt, — mondta Rozsdás, az első tiszt kajütjében, ahol a Kölyökkel ültek, kettesben.

— És mégis Tom nélkül megyünk haza. — sóhajtott kissé szomorúan.

Az Earl épp akkor lépett be, mikor Rozsdás átkarolta a leányt.

— Gratulálok, — mondta az excellenciás, — Most majd el kell válniok egy időre. Valamennyiüket letartóztatják Szingapurban. Gondom lesz rá, hogy a bánásmód ne legyen szigorú. Kihallgattam a legénységet és úgy értesültem, hogy Miss Leven a foglyuk volt, akarata ellenére vitték magukkal, mint engemet, azt hiszem, így volt, nem?

— De mennyire! — felelte Rozsdás, miután nyomban megértette, hogy az Earl ki akarja vonni Edithet az elkerülhetetlen rendőri eljárás alól, amely Szingapurban várja őket. — A Misst éjszaka raboltuk el, megkötöztük álmában és létrán vittük a hajóra. Esetleg azt is mondhatjuk, hogy ütöttük-vertük.

— Azt hiszem, — szólt vígasztalóan a szomorú

leányhoz Sudessex, — nem fogja sokáig nélkülözni vöröshajú védelmezőjét.

— Excellenciás uram, az a gyanúm, hogy az elmúlt hetekben nem hoztam szégyent hajrokonaim vörös fejére. — És megelégedetten vigyorgott.

3.

Az Earl hosszan beszélt a hadügyminiszterrel. A királytól jött.

— Elsősorban, — mondta a herceg, — nem tartotta őket vissza az üldözés attól, hogy kimentsenek engem a nyomorult Bradfoddal együtt a „Radzeer“ elsüllyedése után. Másodsorban állandóan igyekeztek szélhámosságuk közben hazájukat szolgálni. Megmentettek Snyder fogságából, amivel óriási bajt hárítottak el rólunk. Megmentették az életemet, mikor lázasan ottmaradtam és hűséges katona módjára végrehajtották a parancsomat. Ez a vörös fiú, nem szégyellem bevallani, azzal a lánnyal együtt véghez vitt mindent, ami a vezérkar számára szinte megoldhatatlan feladatnak látszott. És végül, ha nem lopják el a „Balmoralt“, sohasem kerülhettek volna abba a helyzetbe, hogy közbelépésükkel megsemmisítsék a fegyverszállítmányt, amellyel lángbaborították volna Indokínát és Hátsóindiát. Ezzel szemben komoly bünt is követtek el: megszálltak egy angol cirkálót. Ezt sem önző érdekből. Egy embert akartak megmenteni, akiről most már kiderült, hogy ártatlanul szenvedett.

— Kérem, kérem... Elismerem az erényeiket. Különben sem adtunk ki hivatalos jelentést. Sajnos, nevetségesen kompromittálva lennénk. Dehát mit csináljunk a fickókkal?

— Szerintem, ha a bűneikből és erényeikből egyenleget vonunk, ki kell tüntetni őket.

— Hogyan?

— Adjuk nekik a cirkálót. Elsősorban így senki sem állíthatja, hogy az angol tengerésztől el lehet lopni egy hadihajót. Ugy is tervbe vették három-négy hadihajó kiselejtezését. Egyik legyen a „Radzeer“. Most már hagyjuk meg „Radzeernek“. Ezek a nagyszerű emberek csak hasznunkra lesznek. A cirkálót az általam alapított hajóstársaság arra fogja használni, hogy a kalóztól hemzsegő kínai vizeken a biztosító társaságok által magasra értékelt árut szállítsa. És kiderül majd, hogy a „Radzeer“ már akkor az övék volt, mikor engem Colomóban a fedélzetére vett.

— No, de kérem . . .

— Öfelsége nagyon pártolta ezt a tervemet, amely egy nevetséges baklövésünket is korrigálja.

— Én is pártolom.

Igy történt, hogy a bűnösöket hivatalosan voltaképpen nem is tartóztatták le. Miután egy hete voltak őrizetben, közölték velük, hogy valami tévedés lehetett az ügyben, a hatóságok nem tudták, hogy a „Radzeer“ cirkáló kiselejtezett hajó volt, privát kézben és egy jóindulatú figyelmeztetéssel, hogy lehetőleg menjenek Londonba, ismét rendelkezésükre bocsájtották a „tulajdonukat ké-

pező“ hajót, azzal a külön rendelkezéssel, hogy valószínűleg lebüntetik őket fejenként néhány silingre a „*haditengerészet egyenruhájának jogosulatlan használatáért*“.

— Nem baj, majd fellebbezünk, — nyugtatta meg Piszkos Fred a sápadt és szemmel láthatólag feldúlt rendőrkapitányt.

— Mondhatom, finom dolog, — lamentált Rozsdás, — minden csekélység miatt néhány siling büntetést kell fizetni.

Az uccán azonban élénk feltűnést keltettek, mert boldogan kurjongatva borultak egymás nyakába, azután rohantak a cirkálóra. Mielőtt Fred megadta volna az indulásra a jelt, így szólt matrózaihoz:

— Fiúk! Boldog ország Anglia, ahol a hajózás technikája olyan magas fokon áll, hogy ezt a cirkálót kiselejtezték! Előre!

. . . Az ügy epilógusához tartozik, hogy a kaland hőseit, Rozsdást, az Earl elbeszélései után legmagasabb helyen is látni kívánták. Csak néhány előkelő személyiség vett részt a fogadáson. Barátunk frakkban volt és igen jól festett benne, fehér keztyűje és sárga gamasníja dacára. Külön nimbuszként fűződött hozzá bravúros elmélete Hélène Aldington gyilkossága ügyében és szellemes trükkje az ablaküveggel.

— Hogy jutott eszébe, hogy két üveglap között megőrizheti valakinek az ujjlenyomtát?

— Mikor dr. Verhagen neve alatt utaztam, —

felelte Rozsdás, — Bradford azzal leplezett le, hogy nem is tudom, hogy kell mikrószkóp alá két üveg lap alatt tripó . . . szóval olyan izéket eltenni. Vércseppbe vannak fehér testecskék vízszintesen, hat betű. És mikor később beszélgettünk az excellenciás úrral, láttam, hogy ez az alak idegesen dobol az ablakon ujjáival. Gondoltam, hogyha azokat a tripó . . . szóval azokat az izéket két üveg lap között meg lehet őrizni, akkor talán ujjenyomattal is megy. Így aztán, amikor sétáltak, kívágtam az ablakot, úgyis apró, gömbölyű üveg volt, elvágtam középen, azután egymásra tettem őket, hogy úgy maradjon meg az ujjenyomat, mint két szelet kenyér között a szalámi.

Ritkán volt ebben a karzatos, fényes padlójú, faragott mennyezetű teremben olyan sikere valakinek, mint a vöröshajú regényhősnek. Az urak barátságosan mosolyogtak rá és a Legnagyobb Úr megkérdezte, hogy van-e valami kívánsága.

— Sire? — mondta Rozsdás és elpirult, — mit ér a legszebb frakk üres gomblyukkal . . . ?

Említettem már, hogy a hiúság volt Rozsdás egyetlen igen nagy gyöngéje, de úgy látszik, az az öreg úr a hatalmas piros karosszékekben értett valamit az emberi lélekhez, mert nyájasan mosolygott:

— Mikor legközelebb megkérem majd, hogy jöjjön el és szórakoztasson, meg lesz elégedve a frakkjával. És nem kell erre egy évig sem várnia.

— Látja barátom, — mondta az Earl, — a becsület és a hűség kirántotta magukat a bajból. Őszintén szólva, mikor hazatértem és maguk Szin-

gapurban őrizet alatt voltak, féltem, hogy nem ússzák meg büntetés nélkül.

— Miért büntettek volna minket meg? — kérdezte Rozsdás álmélkodva.

— Sok nagyszerű tettet kellett elkövetni, — mondta a hadügyminiszter, — hogy így legyen. Mert mégis csak erőszakkal elragadtak egy cirkálót és fogságban tartották Earlt, valamint egy állítólagos vezérkari századost.

— Nahát . . . — felelte a vörös és nem tudott hová lenni az álmélkodástól, — itt valami borzasztó tévedés van, most már sajnálom, hogy nem állítottak bennünket bíróság elé, mert nem szoktam meg, hogy hasonló gyanúnak még csak árnyéka is tapadjon a nevemhez, — és indignálódva végignézte önmagát gamásnijáig. — Én és néhány gentleman barátom, civil létünkre, ezernyi veszély között, Earl of Sudessex parancsára, viharos éjszaka üzembe helyeztünk egy kiselejtezett cirkálót, kénytelenek voltunk katona ruhába járni egy ideig . . .

— 'Tréfál uram? — mondta az öreg úr a karosszékből.

— Parancsoljon Sire, kegyeskedjék meggyőződni arról, amit mondtam, — és átnyújtott egy írást. A papír alján ez állt:

„Utasításom értelmében, az én intézkedésemmre tették mindazt, amit e sorok fölé jegyeztek. Az Angol haza érdekében és magasabb katonai szempontok miatt. Így láttam jónak.

Earl of Sudessex.“

Ezután a „Balmoral“ eltűnésének napja szerepelt, mint dátum és a következő utasításokat jegyezték fel a lapra:

1. Megbízta Hallyburton urat, hogy a Karantén állomáson parlagon heverő „Balmoral“ cirkálót, néhány úri emberrel, észrevétlenül hajózza el állomáshelyéről.

2. Kötelezem nevezettet, hogy Sabangnál az angol kincstár költségére lássa el a hajót a szükséges szivar és alkohol mennyiséggel.

3. Bradford nevű kémgyanús kísérem miatt, tegyenek úgy, mintha fogolyként őriznének a cirkálón.

4. Súlyos büntetés terhe mellett kötelezem őket, hogy helyettem a francia fogadtatás katonai parádéjának, elviselhetetlen fáradalmaikat vállalják, nevemben és Bradford százados nevében szerepeljenek és lehetőleg sikeres diplomáciai tárgyalásokat folytassanak.

5. Kötelesek állami lakkal a hajó oldalán helytelenül alkalmazott nevet „Radzeerre“ kijavítani.

6. Szigorú büntetés mellett megparancsolom, hogy őfelsége indiai flottáját, repülő rajait, tengeralattjáróit, rendőreit és a világrész valamennyi rádió állomását, kötelesek huzamos időn át megtévesztetni, lehetőleg kijátszani és parancsaiknak nem engedelmeskedni.

7. Legfontosabb: E sajátkezű írásommal befejezett utasítás megszegőit, Essex grófságába szállítatom, ahol vissza állítatik a pallós jog és az engedetleneknek előírás szerűen fejüket vétetem.

Az öreg úr ott a karosszékekben úgy nevetett, hogy a könnyei csorogtak. A hadügyminiszter, miután elolvasta az ívet, alatta az Earl sajátkezü utasításával, másodpercekig levegő után kapkodott. Különösen fokozódott a derűtség, midőn az Earl elmondta az írásbeli utasítás történetét.

— Hanem arra kíváncsi vagyok, — mondta az ősz tengernagy tűnődve, — hogy mi történt volna a bűnper végén, ha ez az írás a bíró asztalára kerül.

Ez igen fogas kérdés volt.

Az írást eltették a Sudessexek családi levéltárába, ahol még ma is látható.

— Barátom, maga nem elveszett ember, — mondta az öreg úr, — gondom lesz rá, hogy élete további során eredményesebben használja fel képességeit.

— Akkor hát még sem lesz a tanítómnak igaz, — felelte Rozsdás.

A kihallgatás ezzel végetért.

4.

A biztosítótársaság sohasem bánta meg, hogy a „Radzeer“-t alkalmazta, különösen értékes áruk szállítására, a bizonytalan kínai vizeken. Pontosabb, rendesebb óceánjárót el sem lehetett képzelni, mint a „Radzeer“. Személyzete megbízható volt, valamennyien szép összeg felett rendelkeztek, mert midőn Leven találmányát megvásárolták, a „résztársaság“ tagjai huszonötezer fonton osztottak Pyrreusban, a Nagy Főnök szintén

megkapta a részét egy postautalványon, amelynek a feladója „*gebedj meg*“ volt. A részvénytársaság tagjain kívül a goromba Faraó is jutalmat kapott.

De nem feledkeztek meg a szegény ál-Levenről sem. Gabriele Amiens élete is révbe jutott, miután elegendő tőkét bocsájtottak rendelkezésére, hogy Londonban kis kávéházat nyisson a „Légionistához“.

Hogy miért nem telepedtek le pénzüikkel valahol, Pizskos Fred és barátai? Mert egy héten belül halálra unták volna magukat. Tenger, csavargás, kaland nélkül, nem tudtak élni. Kivétel Rozsdás. Miután elvette feleségül Edith Levent, birtokot vásárolt, amelyet az Earl szemelt ki számukra, az ő grófságában. Mondják, hogy igen előnyös áron jutott hozzá a fiatal pár.

Az Öreg Urnak gondja volt rá, hogy Rozsdás frakkja az esküvő napján ne szenvedjen régebbi hibájában. Nem is bánta meg, hogy felesége terrorjának engedve, keztyűjét, gamasniját és gyönyörű, zöld, nemes opál inggombjait otthon hagyta. Az érdemrend mindenért kárpótolta. Pizskos Fred a „Radzeer“ legénységével ott volt az esküvőn és mindnyájuk nevében egy csokrot nyújtott át, amelyhez szép beszédet eszelt ki, de végre is a meghatottság és a sok nagy úr jelenlététől fellépő elfogódottság miatt, a csokor átnyújtásának pillanatában állandóan csak ezt ismételgette:

— Micsoda marhaság . . . micsoda marhaság . . .

A francia Rivierára induló házасokat a „Rad-

zeer“ szállította Calais-ig és ez alkalommal a legénység kapitányostól együtt úgy berugott, hogy midőn az ifjú pár már Páris felé járt a vonattal Calais külvárosában egymás után vonultak fel a mentők, a tűzoltók és a rendőri készség riadóautói.

. . . És Tom Leven? Fényesen rehabilitálták előléptették és kitüntették. De soha többé nem tér vissza Angliába.

Mint alezredes, kormányzója lett a kínai határon pacifikált területnek. Egy század angol katonaság vonult be az új helyőrségbe. Orvosság, élelmiszer, gyógykezelés jött velük együtt, az őserdő és a mocsarak törzsei számára.

5.

. . . Ha nagy köd van az óceánon és lesötétített hajó tűnik fel valamerre, amelyik nem felrádió hívásra, ma már nem csempészeket gyanítanak rajta, akik titokban közlekednek. Mindenki tudja, hogy ez a „Balmoral“, amelyet valamikor levegőbe ragadott és hétszer megforgatott a cirkon. Azóta, mint kísértethajó közlekedik, rádiónéma, de ha megjelenik elmosódott, lámpátlan, az általában nagy vihart jelent.

Ezt ma már minden felvilágosodott ember tudja.

Vége.

OSZK

George S. Smith, Esq.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár